اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۲۴ خرداد ۱۴۰۲
• ۲۵ ذی‌القعده ۱۴۴۴
• ۱۴ ژوئن ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۵۵ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۳۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

پول‌های آزادشده به‌زودی به ایران می‌رسد

سخنگوی اقتصادی دولت از رشد نقدینگی ۲.۱ درصدی در ۲ ماه گذشته خبر داد و گفت: امیدواریم هفته‌های آینده شاهد آزادسازی منابع ایران در کشورهایی مثل کره‌جنوبی باشیم. احسان خاندوزی در نشست خبری ماهانه سخنگوی اقتصادی دولت درباره آزادسازی منابع بلوکه‌شده ایران در کره‌جنوبی و عراق بیان کرد: با تلاش‌های وزارت امور خارجه و بانک مرکزی اتفاقات خوبی در این زمینه رخ داده و امیدواریم که هفته‌های آینده شاهد آزادسازی منابع ایران در کشورهایی مثل کره‌جنوبی باشیم که تامین ارز خوبی برای کشور خواهد داشت. سخنگوی اقتصادی دولت با اشاره به تشکیل کمیته مشترک سرمایه‌گذاری بین ایران و عمان، گفت: قدم اولیه تشکیل این کمیته در ابتدای سفر سلطان عمان به ایران برداشته شد.

۲

پرونده

صمت به‌مناسبت روز جهانی گل و گیاه بررسی کرد

ظرفیتی مستعد اما مغفول

۴

مسیر پر پیچ‌وخم صادرات گل و گیاه

۷

نشکفته پرپر شد

۸

رزی که در سایه بی‌توجهی می‌خشکد

۹

کشت‌و آبیاری به سبک اینترنت اشیا

۱۳

تجارت پژمرده

۱۵

تحلیل روز

معافیت مالیاتی درهای واردات را باز نکند!

۳

کاهش مقطعی قیمت‌ها در بازار مسکن دردی را دوا نمی‌کند

باد آورده را باد می‌برد

ریزش قیمت‌ها بعد از بازارهای ارز، طلا، بورس و خودرو اکنون به بازار مسکن رسیده و فعالان این بازار می‌گویند مقاومت قیمتی در بازار مسکن به‌سمت کاهش نرخ شکسته شده و تمایل فروشندگان برای عرضه واحد با قیمتی کمتر از قیمت‌های ابتدایی سال‌جاری بیشتر شده است.

اما در روزهای اخیر، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در بررسی وضعیت مسکن در برشی پنج‌ساله با استناد به آمار منتشرشده از سوی بانک مرکزی، اعلام کرد متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در مناطق ۲۲گانه تهران از آذر ۱۳۹۶ تا آذر ۱۴۰۱، از ۵ میلیون و ۸۸ هزار تومان به ۴۸ میلیون و ۷۳ هزار تومان رسیده است. بر این اساس، نرخ مسکن در کلانشهر تهران شاهد رشدی حدود ۹۵۰ درصدی بوده، حال آنکه در همین بازه زمانی پنج ساله، حداقل دستمزد نیروی کار حدود ۶۰۰ درصد افزایش داشته و از یک‌میلیون و ۱۲۵ هزار تومان به ۶ میلیون و ۷۲۵ هزار تومان رسیده است.

۱۰

نمایندگان مجلس به گزینه پیشنهادی دولت اعتماد کردند

علی‌آبادی، سکاندار جدید صمت

در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی برنامه‌ها و صلاحیت عباس علی‌آبادی، وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت بررسی شد و در نهایت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ۱۸۷ رأی موافق، ۵۸ رأی مخالف، ۸ رأی ممتنع و ۲ رأی باطله از مجموع ۲۵۵ رأی به گزینه پیشنهادی تصدی وزارت صمت اعتماد کردند. به این ترتیب عباس علی‌آبادی، به‌عنوان وزیر جدید صمت راهی ساختمان خیابان سمیه شد. علی آبادی در جلسه روز گذشته مجلس شورای اسلامی در دفاع از برنامه‌های خود از اصلاح اساسنامه وزارت صمت با هدف جلوگیری از خام‌فروشی خبر داد.

وی در تشریح برنامه‌های خود گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته قرار است مدیریت تولید را با ۸ استراتژی پیش ببریم که نخستین استراتژی «تمرکز و تاکید بر توسعه صنعت صادرات‌محور» است. علی آبادی در تشریح برنامه‌های آتی وزارت صمت گفت: بارها صحبت از اصلاح ساختار شده است. این اصلاح نباید عرضی توسعه پیدا کند. نخست باید واکاوی شود و یک‌بار برای همیشه این اصلاح ساختار به‌درستی انجام شود تا محور برنامه‌های بعدی باشد.

۲

جناب آقای دکتر عباس علی آبادی
وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت
انتصاب جنابعالی را به سمت **وزیر صنعت، معدن و تجارت** صمیمانه تبریک عرض نموده و از خداوند بزرگ برای شما در مسئولیت جدید موفقیت، سربلندی و سلامت مسالت داریم.
ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

صمت
صنعت معدن تجارت
ویژه نامه صنعت و معدن را منتشر می کند
کاغذ: گلاسه
قطع: مجله ای
تاریخ انتشار: نیمه اول تیر ماه
گستره توزیع: سالن اجلاس سران و سراسر کشور
شماره بازرگانی: ۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۲۱ سایت: smtnews.ir

بیست و یکمین جشنواره ملی رسانه‌های ایران
The 21st National Media Festival of Iran
معاونت مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هدف اوج نهادن به تلاش ها و فعالیت های اصحاب رسانه، بیست و یکمین جشنواره ملی رسانه های ایران (جشنواره مطبوعات) را پس از یک وقفه ۱۰ ساله با مشارکت نهادهای تخصصی، صنفی و دانشگاهی فعال در حوزه رسانه برگزار می کند. دبیرخانه جشنواره با استعانت از درگاه خداوند، از تمامی اصحاب معزز رسانه برای حضور در این جشنواره دعوت به عمل می آورد.

گزارش | خبر | مقاله، سرمقاله، یادداشت
تیتر | مصاحبه
عکس: تک‌عکس، گزارش تصویری
گرافیک: صفحه‌آرایی، جلد، صفحه اول، تصویرسازی، ونقاشی دیجیتال، طرح، اینفوگرافیک، داستان مصور، کاریکاتور
چند رسانه ای: گزارش ویدیویی، محتوای صوتی، انیمیشن (پویانمایی)، موشن گرافیک
طنز
ترجمه

رسانه‌های واجد شرایط:
چاپی: روزنامه، هفته نامه، ماهنامه، فصلنامه، سالنامه
برخط: خبرگزاری ها، پایگاه‌های خبری
رسانه‌های اجتماعی: اطلاعات و اخبار منتشرشده در بسترهای مختلف رسانه‌های اجتماعی اعم از کانال، صفحه، مجازی، ایتاگ، هاو، میگرو بلاگ و ... او رسانه‌های کاربرمحور

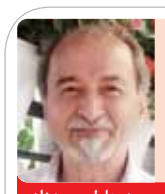
جایزه ویژه: انسان رسانه، خبرنگار تحقیقی
سطح جشنواره: رسانه های سراسری، رسانه های استانی
قالب‌های رسانه‌های اجتماعی: متن بر بستر رسانه های اجتماعی، صوت بر بستر رسانه های اجتماعی، تصویر بر بستر رسانه های اجتماعی
بخش ویژه: نقد مصاحبه، جایزه مرحوم دکتر عماد افروغ، تبیین و روشنگری ماهیت اخبار جعلی

آثار تولید و منتشر شده خود از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ تا ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ را به سامانه Rasaneh.pressfestival.ir ارسال کنید
مهلت ارسال آثار: ۱۴۰۲/۰۴/۰۷
شناسه آگهی: ۱۵۱۲۶۰۳ م الف / ۱۰۷۸

سر مقاله

نقش‌آفرینی انجمن‌ها در خلق مزیت عضویت

(بخش پایانی)

محمدبهار لومحمدزاده
مشاور حاکمیت کسب‌وکارهای خانوادگی

چهارشنبه هفته گذشته بخش نخست این نوشتار منتشر شد و آنچه در ادامه می‌خوانید، بخش دوم و پایانی یادداشتی درباره نقش انجمن‌ها در اقتصاد و خلق مزیت عضویت است. در شماره قبل عنوان شد؛ پیوستن به انجمن‌ها دارای مزایایی مانند توسعه حرفه‌ای (اخذ گواهینامه)، فرصت‌های شبکه‌سازی با همتایان در زمینه کاری و دسترسی به اخبار و اطلاعات تخصصی صنعت است. از این‌رو، ۱۰ مزیت خاص اعضا برای کمک به تحقق اهداف سیستم عضویت انجمن‌ها مورد بررسی قرار گرفت که ۵ مزیت در شماره قبل منتشر شد.

▣ ۶. تابلو اعلانات شغلی ویژه اعضا

همه می‌خواهند شغلی عالی پیدا کنند. انجمن‌ها دارای ارتباطات صنعتی برای تحقق این مهم هستند. با کارفرمایان و کارشناسان اصلی در زمینه کاری خود ارتباط برقرار کنید تا یک تابلو اعلانات شغلی خاص اعضا ایجاد کنید. سعی کنید درج آگهی‌های شغلی برای عموم امکان‌پذیر باشد تا افراد بالقوه جذب شوند،اما برنامه فقط برای اعضا در دسترس باشد. این مزیتی عمومی برای عضویت ایجاد می‌کند و به اعضای بالقوه کمک می‌کند تا شما را پیدا کنند و در عین حال، دلیل قانع‌کننده‌ای برای پیوستن ارائه می‌دهد. یک تابلو اعلانات شغلی می‌تواند راه بسیار خوبی برای درگیر نگه داشتن اعضا با انجمن باشد.

▣ ۷. رویدادهای مجازی و حضوری

در اجرای کنفرانس‌های سالانه و اجرای رویداد ترکیبی فعال باشید. بیش از هر زمان دیگر اعضا خواهان ارتباط و آموزش هستند و رویدادهای مجازی یا حضوری مانند کنفرانس، نمایشگاه و... راهی عالی برای تحقق این مهم به شمار می‌روند.

علاوه بر این، انجمن‌ها طعم سهولت و راحتی رویدادهای دیجیتال را به‌خوبی چشیده‌اند. انتخاب رویدادهای دیجیتال به این معنی است که هزینه‌ها تا حد زیادی کاهش می‌یابد و فرآیند برنامه‌ریزی ساده‌تر می‌شود. بنابراین، این گزینه برای برخی انجمن‌ها وسوسه‌انگیز است که رویدادهای دیجیتالی را برای کاهش هزینه‌ها برنامه‌ریزی کنند.

▣ ۸. تهیه و تدوین کتاب راهنما (دایرکتوری)

به اشکال مختلفی می‌توان کتاب راهنمای اعضا، کارشناسان و شرکایی که در دسترس هستند، ایجاد کرد. این راهی مناسب برای کسب درآمد از شرکا و حامیان مالی است. زمانی که به اعضا کمک می‌کنید تا شبکه‌ای از همتایان خود بسازند، از طریق این روابط شبکه‌ای بیشتر با شما در تعامل خواهند بود. کتاب راهنما به متخصصان حرفه‌ای کمک می‌کند، همتایان خود را در منطقه پیدا و با آنها روابط ایجاد کنند. طرفین ارتباطات جدید، می‌توانند همدیگر را ملاقات یا ایمیل‌هایی مبادله کنند تا بهترین تجارب را به اشتراک بگذارند یا از طریق چالش‌های حرفه‌ای از یکدیگر حمایت کنند. اعضا می‌توانند فهرست راهنما آنلاین متخصصان را مرور کنند تا سخنرانان رویدادهای خود و همچنین مترجمان آزاد یا مشارکت‌کنندگان میهمان مانند نویسندگان را بیابند. کتاب راهنمای قابل‌جست‌وجو و در دسترس باعث صرفه‌جویی در وقت و تلاش اعضا برای تکمیل فهرست رویدادها و تقویم محتوا می‌شود.

▣ ۹. فرصت‌های داوطلبانه

اعضای انجمن‌ها به علت‌های مختلفی برای همکاری داوطلب می‌شوند و امیدوارند چیزی از این تجربه به‌دست آورند. مهم‌ترین دلایلی که داوطلبان پی می‌گیرند، حمایت از یک هدف و کسب تجربه حرفه‌ای است. با ارائه فرصت‌های داوطلبانه به‌عنوان مزیتی خاص، اعضا را در پیوستن به انجمن و تمدید عضویت تشویق کنید. همچنین، برای داوطلبانی که می‌خواهند تاثیر مثبت داشته یا بیشتر همکاری کنند، فرصت‌های حمایتی یا موقعیت‌های داوطلبانه فراهم کنید. این افراد مستقیما به پروژه‌های معنادار کمک می‌کنند. بهتر است از طریق به اشتراک گذاشتن ویدئو، تصویر و توصیفات با آنها ارتباط برقرار کنید. هنگامی که این داوطلبان احساس می‌کنند در حال ایجاد تفاوت هستند، از معاشرت با شما ارزش می‌گیرند و با شما می‌مانند.

▣ ۱۰. پیشنهادات ویژه برای فعالان حوزه‌های اقتصادی

شما صنعت و اعضای خود را بهتر از هر کسی می‌شناسید. از این دانش در ایجاد مزایایی استفاده کنید که می‌تواند مشکلات منحصر به فرد آنها را حل کند. طرح‌هایی شناسایی و دنبال کنید که ارزش موردانتظار را خلق می‌کند. از قابلیت‌های اعضا در راستای تامین نیاز و ایجاد صرفه‌جویی برای اعضای دیگر استفاده کنید. برای ایجاد مزیت خاص صنعت خود، مشکل اصلی را شناسایی و حل کنید. شما می‌توانید این کار را با ایجاد محتوا، مانند یک دوره آموزشی حرفه‌ای یا ایجاد مشارکت با یک شرکت علاقه‌مند در صنعت انجام دهید.

حرف پایانی اینکه، مزایایی به اعضا ارائه دهید که ارزش واضحی ایجاد می‌کند. مقاومت‌ناپذیرترین مزایای اعضا آنهایی هستند که به اعضا کمک می‌کنند تا بازده سرمایه‌گذاری (ROI) برای حقوق خود ببینند. تخفیفات، آموزش، فرصت‌های حرفه‌ای و سایر مزایایی که به اعضا کمک می‌کند تا پول خود را پس‌انداز کنند یا شغل یا کسب‌وکار خود را پیش ببرند، از بهترین راه‌های کسب بازگشت سرمایه هستند. اما مهم است بدانیم بازگشت سرمایه مالی بزرگ‌تر از اعداد است. بسیاری از اعضا به‌دنبال ارزش‌هایی مثل احساس تعلق یا ایجاد تمایز هستند. مطمئن شوید مزایای خاص اعضا را به‌گونه‌ای به‌اشتراک می‌گذارید که علاقه‌مندان برای پیوستن انگیزه پیدا کنند.

عضویت در انجمن‌ها در عصر مدرن، همه‌چیز درباره ارائه ارزش واقعی برای اشخاص در شرایط آنها است. از مزایای عضویت برای جذب و حفظ آن دسته از اعضایی استفاده کنید که می‌خواهید آنها را به حامیان قابل‌اعتماد و باانگیزه تبدیل کنید. به اعضای بالقوه دلایل غیرقابل‌انکار برای پیوستن و تمدید عضویت ارائه دهید.

یادمان باشد، همواره بین انجمن‌هایی که ارزش پیشنهادی قوی ارائه می‌دهند و احتمال افزایش عضویت؛ همبستگی محکمی وجود دارد.

راه تحقق مناسبات ۲۰ میلیارد دلاری ایران و ونزوئلا

سید ابراهیم رئیسی در آخرین برنامه از روز اول سفر رسمی به ونزوئلا، در نشست مشترک بازرگانان ۲ کشور، تقویت فعالیت‌ها و همکاری‌های دانش‌بنیان را از جمله اقدامات مهم در حوزه اقتصادی دانست و بر ضرورت ایجاد دفتر فناوری در ونزوئلا تاکید کرد.

وی بی‌اثرسازی تحریم و قدرتمند شدن در حوزه اقتصادی را موثرترین راه مقابله با تحریم‌ها دانست و خاطرنشان کرد: جوانان ایرانی به‌وسیله شرکت‌های دانش‌بنیان از تحریم‌ها فرصت ساختند و توانستند ایران را در برابر تکانه‌ها به آرامش و ثبات برسانند. وی روابط میان ایران و ونزوئلا را بسیار خوب توصیف و تصریح کرد: در راستای تسهیل و تسریع توسعه مبادلات اقتصادی، با اجرای توافقات انجام‌شده، موانع گمرکی، بانکی و تعرفه‌ای مرتفع خواهد شد. رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه «ظرفیت‌های به‌کارگرفته‌نشده قابل‌ملاحظه‌ای برای افزایش مبادلات اقتصادی میان ایران و ونزوئلا وجود دارد»، راه تحقق مناسبات ۲۰ میلیارد دلاری را فعالیت و سرمایه‌گذاری جدی میان ۲ کشور عنوان کرد. وی وظایف سفرای ایران، دفاتر بازرگانی، خانه علم و فناوری و تمامی بخش‌های فعال در حوزه‌های صنعت، معدن و امور بانکی را تسهیل امور تجاری میان ۲ کشور و حل مشکلات شرکت‌های ایرانی دانست. رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه «ظرفیت‌های به‌کارگرفته‌نشده قابل‌ملاحظه‌ای برای افزایش مبادلات اقتصادی میان ایران و ونزوئلا وجود دارد»، راه تحقق مناسبات ۲۰ میلیارد دلاری را فعالیت و سرمایه‌گذاری جدی میان ۲ کشور عنوان کرد.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به گزینه پیشنهادی دولت اعتماد کردند

علی‌آبادی سکاندار جدید صمت شد

در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی برنامه‌ها و صلاحیت عباس علی‌آبادی، وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت بررسی شد و در نهایت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ۱۸۷ رأی موافق، ۵۸ رأی مخالف، ۸ رأی ممتنع و ۲ رأی باطله از مجموع ۲۵۵ رأی به گزینه پیشنهادی تصدی وزارت صمت اعتماد کردند.

براساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته قرار است مدیریت تولید را با ۸ استراتژی پیش ببریم که نخستین استراتژی «تمرکز و تاکید بر توسعه صنعت صادرات‌محور» است

اصلاح اساسنامه وزارت صمت برای جلوگیری از خام‌فروشی

عباس علی‌آبادی، وزیر پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت در جلسه روز گذشته مجلس شورای اسلامی به دفاع از برنامه‌های خود پرداخت و در تشریح برنامه‌های خود گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته قرار است مدیریت تولید را با ۸ استراتژی پیش ببریم که نخستین استراتژی «تمرکز و تاکید بر توسعه صنعت صادرات‌محور» است. به گزارش مهر، وی افزود: دومین مسئله تاکیدی در برنامه‌های پیش‌رو، موضوع «توسعه زیرساخت‌های کشور» است که باید به‌سمت ساختار ژئواکونومی برویم. بنابراین، نخست باید روی بازار منطقه از جمله روسیه، عراق، پاکستان و.... تمرکز کنیم و با این کشورها ارتباطات اقتصادی صنعتی برقرار کنیم تا بتوانیم به‌وسیله محصولاتی که مزیت نسبی داریم، درآمدزایی داشته باشیم. علی‌آبادی افزود: کشور در محصولاتی مانند خودرو، گندم و.... مزیت نسبی دارد و به‌راحتی می‌توان با کشورهای همسایه و منطقه همکاری اقتصادی داشت. اگر این تعامل وجود نداشته باشد، نمی‌توانیم موفق عمل کنیم.

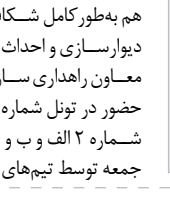
وی ادامه داد: موضوع بعدی «بازآفرینی در صنعت و معدن» است. یکی از راهبردهای کشور، کاهش تصدیگری دولت است. بنابراین، تا جایی که عقلانی و منطقی است، باید دولت با کاهش تصدیگری فضا را برای صنعت تسهیل کند. علی‌آبادی در ادامه استراتژی‌های خود در حوزه صنعت، معدن و تجارت به موضوع «زنجیره ارزش تولید» اشاره کرد و گفت: پس از گذشت بیش از ۴ دهه، همچنان در حوزه صنعت و معدن کشور خام‌فروشی می‌کند، در حالی که باید محصولات با ارزش‌افزوده تولید و صادر شوند. بنابراین، یکی از برنامه‌های راهبردی ما تاکید و توجه ویژه به این بخش خواهد بود. وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت «حمایت از نوآوری و ارتقا فناوری با تمرکز به فناوری دیجیتال» را از دیگر استراتژی‌های تدوین‌شده وزیر آینده صمت اعلام کرد و گفت: در حالی که جهان در حال عبور از انقلاب چهارم و هوش‌مصنوعی است و ورود به انقلاب پنجم صنعتی؛ ما در گیر تولید خودروهای برقی هستیم. وی افزود: خودروهای آینده، دیگر خودران‌ها نخواهند بود و توجه به این موضوع در اقتصاد بسیار مهم است تا در برنامه‌ریزی برای صنایع از جمله صنعت خودرو درست سیاست‌گذاری شود. علی‌آبادی در ادامه به «ابزار مالی» و تامین نقدینگی اشاره کرد و گفت: یکی از مشکلات جدی صنعت موضوع تامین نقدینگی موردنیاز تولید است. پروژه‌های زیادی را مدیریت کردم و خوب می‌دانم یکی از دلایل طولانی شدن این طرح‌ها عدم‌تامین مالی به‌موقع بوده و همین امر منجر به افزایش قیمت‌ها شده و مشکلاتی را به‌وجود آورده است. او گفت: تامین نقدینگی فقط نباید از بودجه دولتی باشد و می‌توان از سرمایه‌های خرد مردم نیز استفاده کرد. علی‌آبادی در ادامه «تجمیع شرکت‌های کوچک» را از دیگر برنامه‌های خود دانست و گفت: در حال حاضر مجموعه‌های کوچک زیادی در شهرک‌های صنعتی حضور دارند که فعال نیستند. در این‌باره نباید اصرار به راه‌اندازی آنها داشت، زیرا بخشی از آنها مزیت ندارند و باید متناسب با ظرفیت منطقه حوزه فعالیت‌شان تغییر کنند. همچنین، با ادغام و تجمیع این شرکت‌های کوچک باید مجموعه‌های بزرگ و مادر را راه‌اندازی کرد که ریسک‌پذیری بالایی دارند. وی ادامه داد: چالش «قیمت‌گذاری» موضوع دیگری است که نیاز به رسیدگی دارد. علی‌آبادی با اشاره به حوزه تجارت هم عنوان کرد: نخستین موضوع در این بحث این است که تمام نهادها باید در یک سیستم واحد و هماهنگ با یکدیگر فعالیت داشته باشند. در غیر این صورت، موفق نخواهیم بود. نیاز است در یک حکمرانی واحد مدیریت تجاری صورت گیرد. وی در حوزه اصلاح ساختار هم اظهار کرد: بارها صحبت از اصلاح ساختار شده است. این اصلاح نباید عرضی توسعه پیدا کند. نخست باید واکاوی شود و یک‌بار برای همیشه این اصلاح ساختار به‌درستی انجام شود تا محور برنامه‌های بعدی باشد. وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: امروز کشور صادرکننده محصولات راهبردی مانند توربین‌های گازی است. این ظرفیت برای صادرات محصولات غیرنفتی و مهم وجود دارد و در این حوزه همیشه از خود انتقاد کرده، اما نتوانسته‌ایم موفق عمل کنیم. باید با جذب سرمایه خارجی و با بهره‌گیری از توان داخلی در این حوزه فعال‌تر عمل کنیم. علی‌آبادی، وزیر پیشنهادی صمت در صحن مجلس گفت: در بخش خودرو نیازمند طرح جامع هستیم و راه‌های هوشمندانه‌ای برای خودرو وجود دارد. صادرات خودرو با تولید مشترک خودرو امکان‌پذیر خواهد بود و برای تولید مشترک خودرو نیز برنامه‌های جامع وجود دارد. وی در ادامه افزود: نیروی انسانی ارزنده‌ترین سرمایه است که باید جلوی خروج این نیروی انسانی را گرفت و جذب نخبه انجام داد. وزیر پیشنهادی صمت در ادامه بیان کرد: موضوع بعدی خام‌فروشی است که باید اسناد بالادستی و اساسنامه وزارت صمت مطالعه شود تا برای حل مشکل خام‌فروشی برنامه‌ریزی شود. علی‌آبادی درباره چالش آب و برق صنایع نیز گفت: یکی از مهم‌ترین چالش‌های این روزها آب و برق است که صنایع با مشارکت نیروگاه‌ها این چالش را برطرف خواهند کرد. از سوی دیگر، استفاده از پساب‌ها نیز می‌تواند راهکار دیگری برای حل این مشکل باشد که در حال حاضر در ذوب‌آهن این اتفاق رخ داده است. صنایع با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر نیز می‌توانند مشکلات خود را برطرف سازند. وی در ادامه افزود: با محرومیت‌زدایی و افزایش تولید می‌توان صنایع را نجات داد.

کاهش حضور دولت در بخش خصوصی

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز با تاکید بر انطباق چارچوب فکری علی‌آبادی با رویکردهای حوزه ماموریت کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: تغییرات نرخ ارز که در روزهای اخیر اتفاق افتاده است، فرصت مناسبی را برای صادرات از کشور فراهم کرده و تراز منفی صادرات را که در دولت قبل رقم خورده می‌تواند مثبت کند و شاهد جهش صادرات در کشور باشیم. محمدرضا پورابراهیمی ادامه داد: ۹۰ درصد تجارت کشور با ۱۰ کشور انجام می‌شود که لازم است در این ۱۰ کشور رایزن بازرگانی داشته باشیم و از نگاه ویژه وزارت صمت و وزارت امور خارجه برای فعال کردن دیپلماسی اقتصادی تشکر می‌کنم. برای جهش صادرات باید سیاست‌های ارزی مبتنی بر قانون در کشور را در نظر بگیریم. در قوانین احکام دائمی، ارز را شناور دیده‌ایم و براساس شاخص تورم داخلی و خارجی و قدرت رقابت‌پذیری باید اقدام شود. آقای علی‌آبادی! انتظار می‌رود واردات را به حداقل و صادرات را به حداکثر برسانید.پورابراهیمی گفت: تنظیم بازار داخلی به‌دلیل وسعت به حلقه مفقوده تبدیل شده است و مردم نگران رها شدن بازار هستند. علاوه بر عوامل بیرونی، عدم‌مدیریت بازار، باعث رها شدن بازار شده است که در وزارت صمت نیازمند اتخاذ تصمیم جدی درباره بازار داخلی هستیم که وزیر پیشنهادی توضیحاتی در این زمینه در کمیسیون اقتصادی داده است و در این بخش برنامه دارد. وی تاکید کرد: با وزیر پیشنهادی صمت درباره کاهش تصدیگری دولت در شرکت‌های خصوصی خودروسازی و فولاد صحبت کرده‌ایم که تاکید وی بر کاهش حضور دولت و کاهش مدیریت دولتی در بخش خصوصی است.

پول‌های آزادشده به‌زودی به ایران می‌رسد

سخنگوی اقتصادی دولت از رشد نقدینگی ۲.۱ درصدی در ۲ ماه گذشته خبر داد و گفت: امیدواریم هفته‌های آینده شاهد آزادسازی منابع ایران در کشورهایی مثل کره‌جنوبی و مانند آن باشیم. احسان خاندوزی در نشست خبری ماهانه سخنگوی اقتصادی دولت درباره آزادسازی منابع بلوکه‌شده ایران در کره‌جنوبی و عراق افزود: با تلاش‌های وزارت امور خارجه و بانک مرکزی اتفاقات خوبی در این زمینه رخ داده است و امیدواریم که هفته‌های آینده شاهد آزادسازی منابع ایران در کشورهایی مثل کره‌جنوبی و مانند آن باشیم که تامین ارز خوبی برای کشور خواهد داشت. سخنگوی اقتصادی دولت به تشکیل کمیته مشترک سرمایه‌گذاری بین ایران و عمان، گفت: قدم اولیه تشکیل این کمیته در ابتدای سفر سلطان عمان به ایران برداشته شد. چند روز است که هیات ایران در مسقط حضور دارد و گفت‌وگوها انجام می‌شود و نتایج این مذاکرات در پایان آن به اطلاع خواهد رسید. به گزارش مهر، احسان خاندوزی اظهار کرد: طبق آخرین گزارش بانک مرکزی از تولید ۲۴۰۰ بنگاه اقتصادی بزرگ ایران شاخص کل تولید صنعتی در ۴ فصل سال ۱۴۰۱ شاهد رشد بوده که به‌ترتیب فصول ۱.۳.۲.۱۳.۵.۹ و ۱۲.۸ درصد رشد را ثبت کرده؛ بر این اساس میانگین رشد نیز حدود ۹.۶ درصد بوده است. سخنگوی اقتصادی دولت افزود: از ۲۴ صنعت بزرگ مورد بررسی چرخ ۲۳ صنعت به حرکت در آمده و بیشترین رشد مربوط به صنایع نقلیه موتوری است که رشد آن در زمستان سال قبل ۴۵ درصد و در کل سال ۳۱.۸ درصد بوده و صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات هم در سال گذشته ۱۷.۵ درصد رشد داشته است. وی ادامه داد: در گزارش بانک مرکزی، رشد اقتصادی ایران در پاییز ۴.۷ درصد اعلام شد، اما بانک مرکزی ایران رشد اقتصادی با نفت را ۵.۳ درصد و بدون نفت را ۴.۵ درصد اعلام کرده است، همچنین تشکیل سرمایه ۷.۷ درصد رشد مثبت داشت و صادرات غیرنفتی تا ۵۳ میلیارد دلار رسید و کاهش نرخ بیکاری را شاهد بودیم، بنابراین بخش واقعی اقتصادی ایران از چاله رکودی سال ۹۷ به بعد برخاسته و امیدواریم با مجموعه سیاست‌های امسال خروج از چاله رکودی امسال هم ادامه یابد. خاندوزی به تامین مالی تولید هم اشاره کرد و گفت: شبکه بانکی باوجود سقف‌هایی که برای ترازنامه بانک‌ها گذاشته شده بود، تسهیلات پرداختی ۴۵.۳ درصد رشد کرد. وزیر اقتصاد ادامه داد: سهم تسهیلات خرد هم ۱۵.۴ درصد افزایش یافت و بالغ بر ۸۶ درصد صاحبان کسب‌وکارها تسهیلات گرفتند. خاندوزی درباره سامانه مودیان اظهار کرد: یکی از اصلاحات فراگیر فنی اقتصاد است و لایه‌های متعددی از این زنجیره را شفاف می‌کند و ناعدالتی را از نظام تشخیص‌های سلیقه‌ای ممیزمحوری به‌سمت نظام مالیات‌ستانی هوشمند می‌برد که فساد کمتر در اخذ مالیات‌ها رخ می‌دهد. وی اضافه کرد: باوجود اینکه در روز شروع به کار دولت، این برنامه از زمان‌بندی عقب بود، اما سعی کردیم این عقب‌افتادگی را جبران کنیم که مهم‌ترین کار، تسهیل شرایط کار شرکت‌ها بود. بنابراین، امروز ۴۲۷ شرکت بورسی به سامانه مودیان متصل شدند. همچنین، بیش از ۶۰ شرکت بزرگ دولتی و ۱۷ هزار و ۴۰۰ شرکت بزرگ غیردولتی نیز به این سامانه متصل هستند. خاندوزی گفت: برای تسهیل کار، شورای اقتصاد در هفته جاری جلسه‌ای تشکیل داد تا تمام شرکت‌های دولتی یا ذیل نهادهای دولتی مثل صندوق‌های بازنشستگی مکلف باشند به‌شکل کامل به این سامانه متصل شوند تا شاهد فراگیری اتصال به سامانه باشیم. سخنگوی اقتصادی دولت اضافه کرد: حدود ۱۲۳ میلیون صورت‌حساب ارسالی از ۴۲۷ شرکتی و ۱۸ میلیون و ۹۰۰ هزار صورت‌حساب از سوی شرکت‌های دولتی و بیش از ۶۱ میلیون صورت‌حساب از سوی شرکت‌های دیگر ارسال شد.

ویژه‌تر از خبر

برآورد خسارت ۴۰۰ میلیارد تومانی سیل به جاده

عملیات جست‌وجو در بخش‌های سیل‌زده چالوس

عکس: مهر

مدیرکل بحران استانداری البرز درباره بازگشایی جاده چالوس پس از سیل مرگبار چند روز پیش که باعث ریزش کوه و مسدود شدن تونل‌ها با گل و لای شد، توضیح داد. منوچهر غفاری، مدیرکل بحران استانداری البرز با اشاره به اینکه در سیل اخیر جاده چالوس حدود هزار و ۲۰۰ دستگاه خودرو گرفتار شده بودند، اظهار کرد: ۵ مورد از این خودروها به‌طور کامل در میان گل و لای مدفون شده و چند مورد هم در سد کرج گیر کرده بودند که خوشبختانه سرنشینان آنها نجات پیدا کردند.وی ادامه داد: به‌واسطه ریزش سنگ، بیشتر تونل‌های محور کرج- چالوس مسدود شده بود که با همکاری عوامل راهداری و سایر نیروهای اعزامی در حال حاضر تنها ۲ تونل مسدود است که تلاش برای بازگشایی آنها ادامه دارد.وی افزود: وضعیت ریزش سنگ در تونل شماره ۲ این محور به‌گونه‌ای است که تا سقف این تونل شاهد انباشتگی سنگ و خاک هستیم و بدیهی است که تخلیه و ایمن‌سازی این تونل زمانبر خواهد بود.

این مسئول اضافه کرد: علاوه بر این، حدود ۱۰۰ متر از جاده هم به‌طور کامل شکاف برداشته و از بین رفته است و باید دوباره دیوارسازی و احداث شود. همچنین به‌گزارش مهر، رضا اکبری، معاون راهداری سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور با حضور در تونل شماره ۲ محور کرج - چالوس گفت: کار تخلیه تونل شماره ۲ الف و ب و فاصله بین این ۲ تونل به‌طول ۲۰۰ متر از روز جمعه توسط تیم‌های راهداری از ۲ جبهه کاری در حال انجام است و امیدواریم ظرف یک هفته آینده مصالح تخلیه شوند.وی با بیان اینکه ماشین‌آلات موردنیاز برای تخلیه این تونل‌ها تامین می‌شود و باز هم اگر نیاز باشد، فراهم خواهد شد، درباره خسارت سیل به جاده گفت: تا قبل از دسترسی به این نقطه، خسارت به محدوده‌های قبلی حدود ۲۰۰ میلیارد تومان برآورد شده بود، اما با دسترسی به این محدوده مشخص شد که حدود ۱۰۰ میلیارد تومان به تاسیسات خسارت وارد شده و این میزان خسارت جدای خسارت به نیروی انسانی و ماشین‌آلات موردنیاز است. اکبری در پایان گفت: هرچه جلوتر می‌رویم، خسارت واردشده دقیق‌تر ارزیابی می‌شود و احتمالا تا پایان کار کلیه خسارت‌های واردشده حدود ۴۰۰ میلیارد تومان برآورد شود.رئیس معدن هشونی کوهبنان نیز از بیکار شدن ۹۰۰ کارگر به‌دلیل ورود سیلاب به این معدن خبر داد.

به‌گزارش ماین‌نیوز، عزیز مجیدی بیان کرد: سیلاب موجب شد آب و گل و لای وارد معدن هشونی شود و بخشی زیادی از معدن را گل و لای در برگرفته است. وی عنوان کرد: سیلاب وسیع بود و ساختمان‌های اداری و کارگاه‌های معدن از ۴۰ تا ۱۰۰ درصد آسیب دیده‌اند.وی عنوان کرد: این معدن زغال‌سنگ یکی از معادن مهم زغال‌سنگ کشور محسوب می‌شود و متاسفانه سیل زغال استخراج‌شده را نیز با خود برده است. مجیدی به واردشدن آسیب جدی به ماشین‌آلات و تجهیزات معدن اشاره کرد و افزود: در حال حاضر معدن به‌صورت کامل تعطیل شده است.

تحلیل صمت از پیامدهای کاهش مالیات بر ارزش‌افزوده کالاهای اساسی

معافیت مالیاتی درهای واردات را باز نکند!

امیرعباس آذرموند: لایحه «الحاق یک بند به تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور» در تلاش است با کاهش نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده واردات کالاهای اساسی و دارو، نرخ نهایی این محصولات کاهش پیدا کند. برهمین اساس مالیات بر ارزش‌افزوده برخی کالاها از ۹ درصد به یک درصد کاهش یافت.

این درحالی است که به گفته برخی کارشناسان افزایش تدریجی دامنه معافیت‌ها و ترجیحات مالیاتی پیامدهای سوء اقتصادی دارد و خلاف حکم بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه و بند ۱۷ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومت مبتنی بر «افزایش سهم درآمدهای مالیاتی» است. این گروه معتقدند نباید ایجاد یک معافیت یا نرخ ترجیحی بنا بر ضرورت موجب شود در سال‌های بعد دامنه آن معافیت افزایش یابد.

صمت در این تحلیل با تکیه بر کارشناس‌های انجام‌شده به بررسی افت‌وخیزهای مالیات بر ارزش‌افزوده و کاهش آن در بودجه ۱۴۰۲ پرداخته است.

عکس: صمت

بسیاری تاکید دارند باید مجموعه سیاست‌هایی اتخاذ شود تا نیاز کشور به واردات کالاهای اساسی و نهاده‌های خوراکی کاهش یابد. یکی از سیاست‌های موثر، سیاست‌های مالیاتی است؛ به‌نحوی که بیش از حد از واردات کالاهای اساسی حمایت نشود

اصلاح بند «ظ» تبصره ۶

ماده واحده اصلاح بند «ظ» تبصره ۶ قانون بودجه در قالب لایحه دو فوریتی تقدیم مجلس شد.

در متن این لایحه آمده: در سال ۱۴۰۲ نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده برای واردات داروهای ضروری و تجهیزات پزشکی که فاقد مشابه تولید داخل باشند، گندم، برنج، دانه‌های روغنی، انواع روغن خام، حبوبات، قند، شکر، مرغ، گوشت قرمز، چای و همچنین قند و شکر تولید داخل به یک درصد تقلیل می‌یابد.

این متن به عنوان بند «ظ» به تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور الحاق شده است» لایحه مذکور پس از بررسی در کمیسیون‌های تخصصی با تغییر عبارت «تجهیزات پزشکی» به «تجهیزات مصرفی پزشکی» به تصویب رسید.

افت‌وخیز مالیات بر ارزش‌افزوده

به گزارش صمت، بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد مطابق قانون آزمایشی مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ که تا سال ۱۴۰۰ اجرا می‌شد، واردات کالاهای اساسی معاف از مالیات بر ارزش‌افزوده بوده است. اما به‌موجب تبصره (۱) ماده (۹) قانون دائمی مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۴۰۰، واردات کالاهای اساسی همچون محصولات کشاورزی، انواع گوشت، برنج، حبوبات و... مشمول مالیات بر ارزش‌افزوده به نرخ ۹ درصد است؛ البته عرضه آنها در داخل کشور مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است.

پس از تصویب قانون دائمی مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ و با توجه به همزمان شدن اجرای این قانون با اصلاح یارانه کالاهای اساسی و حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی برای این کالاها و همچنین تغییر نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی، نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده واردات کالای اساسی به‌موجب مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا کاهش یافت.

متن مصوبه جلسه ۶۶ شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی در این زمینه به شرح زیر است:

«از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون مالیات بر ارزش‌افزوده (۱۳ دی ۱۴۰۰) تا پایان سال ۱۴۰۱، نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده برای واردات گندم، برنج، دانه‌های روغنی، انواع روغن خام، شکر، گوشت قرمز و همچنین نرخ اخذ مالیات بر ارزش‌افزوده تولید داخلی معادل یک درصد تعیین می‌شود.»

با توجه به اینکه این مصوبه تا پایان سال ۱۴۰۱ جاری بوده، دولت برای سال ۱۴۰۲ در قالب الحاق یک بند به تبصره (۶) بودجه ۱۴۰۲، درخواست ادامه این نرخ ترجیحی را داده است. البته لایحه دولت و گزارش کمیسیون مقداری با متن مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی متفاوت است.

در این گزارش مواد مشمول نرخ ترجیحی نسبت به مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی گسترش یافته است؛ «داروهای ضروری و تجهیزات مصرفی پزشکی که فاقد مشابه تولید داخلی باشند و حبوبات و گوشت مرغ» علاوه بر مواد مشمول مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی، مشمول نرخ ارز ترجیحی شده است.

سهم ۱۲ درصدی اقلام مشمول تخفیف در سبد هزینه‌ای

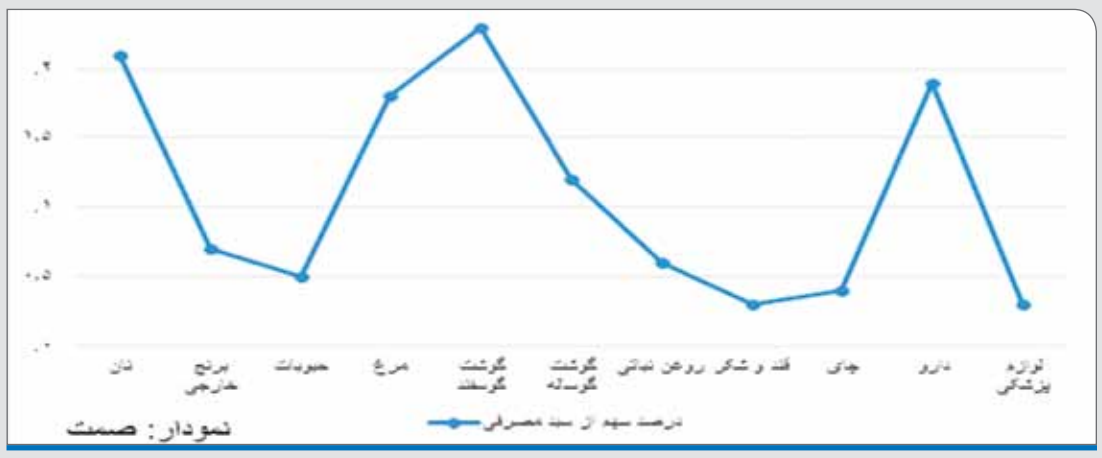
نخستین موضوعی که از مقایسه متن گزارش کمیسیون با متن مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی به چشم می‌خورد، افزایش دامنه شمول نرخ ترجیحی و تسری نرخ یک درصدی به «داروهای ضروری و تجهیزات مصرفی پزشکی که فاقد مشابه تولید داخلی باشند و حبوبات و گوشت مرغ» است که این مواد در مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی نبوده است.

به عبارت دیگر واردات این موارد در سال ۱۴۰۱ مشمول نرخ ۹ درصد بوده است. افزایش تدریجی دامنه معافیت‌ها و ترجیحات مالیاتی پیامدهای سوء اقتصادی دارد و خلاف حکم بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه و بند ۱۷ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومت مبتنی بر «افزایش سهم درآمدهای مالیاتی» است. نباید ایجاد یک معافیت یا نرخ ترجیحی بنا بر ضرورت موجب شود در سال‌های بعد دامنه آن معافیت افزایش یابد.

ضروری است که مجموعه سیاست‌هایی اتخاذ شود تا نیاز کشور به واردات کالاهای اساسی و نهاده‌های خوراکی کاهش یابد و در مقابل تولید این‌گونه کالاها در کشور افزایش یابد. یکی از سیاست‌هایی که می‌تواند در این امر موثر باشد سیاست‌های مالیاتی است، به‌نحوی که بیش از حد از واردات کالاهای اساسی حمایت نشود.

در سال گذشته نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده کالاهای اساسی وارداتی یک درصد بوده و لایحه تقدیمی دولت به‌دنبال آن است که با حفظ این نرخ ترجیحی و توقف اعمال نرخ ۹ درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده از افزایش ۸ درصدی هزینه تمام‌شده واردات کالاهای اساسی جلوگیری کند.

ممکن است این تخفیف نرخ بیشتر به نفع واردکننده باشد و نفع کمتری به مصرف‌کننده نهایی در انتهای زنجیره برسد. برای بررسی اثر تورمی اعمال نرخ ۹ درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده بر کالاهای ذکرشده، ضروری است به ضرایب اهمیت هر کالا در سبد مصرفی خانوار توجه شود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد مجموعه هزینه‌ای که کالاهای مشمول تخفیف مالیات بر ارزش‌افزوده از سبد معیشت خانوار دارند به ۱۲ درصد می‌رسد. به این ترتیب اگر تمامی این اقلام ۸ درصد گران شوند، اثر تورمی آن بر کل سبد مصرفی خانوار به‌طور متوسط حدود ۰.۹۶ درصد است. این در حالی است که افزایش ندادن کافی حداقل دستمزد به‌مراتب اثر بیشتری بر سبد مصرفی خانوارها داشته است.

تاثیر روند واردات در سبد خانوار

باید توجه کرد که افزایش نرخ واردات بسیاری از این اقلام موجب تورم در سبد خانوارها نمی‌شود، زیرا از یک سو بخشی از این اقلام سهم مصرفی خانوار از تولید داخلی و کالای وارداتی تفکیک نشده است. مثلا ۹۰ درصد گوشت مصرفی مردم تولید داخل است و نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده گوشت وارداتی تاثیر چندانی بر سبد مصرفی خانوار نخواهد داشت. بخش دیگری از این اقلام، مانند نان و آرد، توسط دولت و از طریق یارانه نان و قیمت‌گذاری آن موردحمایت قرار می‌گیرند.

از سوی دیگر، اثر غیرمستقیم این کالاها به‌عنوان نهاده تولید سایر کالاها چون شیرینی و شکلات نیز در این محاسبه برآورد نشده است. با توجه به اندک بودن اثر مستقیم و دخیل بودن سایر عوامل در هزینه تمام‌شده از نهاده اولیه تا محصول نهایی انتهای زنجیره، اثر غیرمستقیم این افزایش نرخ مالیات بر واردات دارو و کالای اساسی، بسیار اندک برآورد می‌شود. درنتیجه در بدبینانه‌ترین حالت در صورت عدم‌تصویب این لایحه، سبد مصرفی خانوار کمتر از یک درصد افزایش نرخ خواهد داشت. علاوه بر نرخ اولیه واردات کالای اساسی، عوامل دیگری متاثر از عوامل کلان چون نرخ ارز، حجم نقدینگی و ترکیب آن هستند و در هزینه تمام‌شده موثر خواهد بود. همچنین هزینه تمام‌شده صرفا کف نرخ قابل عرضه محصول برای بنگاه را نشان می‌دهد و لزوما نرخ کالای عرضه شده در هر مرحله تا رسیدن به محصول نهایی برابر با هزینه تمام‌شده نیست و متاثر از میزان عرضه و تقاضای هر محصول خواهد بود.

برآورد بار مالی یک سیاست اصلاحی

به‌منظور دقیق و سهل شدن تصمیم‌گیری درباره کاهش نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده واردات کالاهای اساسی، لازم است توجهی به برآورد بار مالی این سیاست داشت. مطابق آمار گمرک کشور، متوسط ۴ سال اخیر واردات کالاهای اساسی حدود ۱۵ میلیارد دولت بوده است. پس اگر نرخ ارز مبنای محاسبه عوارض و مالیات بر ارزش‌افزوده، ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان در نظر گرفته شود، درآمد از دست رفته یا همان بار مالی ناشی از اجرای این سیاست نرخ ترجیحی، حدود ۳۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان خواهد بود. این درآمد از دست رفته ناشی از اختلاف نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده است. این درآمد چنانچه وصول شود میان بخش سلامت، دولت و شهرداری‌ها توزیع خواهد شد.

از نظر شمول، قند و شکر با سایر کالاهای اساسی در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ متفاوت است.

سایر کالاهای اساسی که در این لایحه عنوان شده‌اند، مطابق ماده (۹) و تبصره (۱) ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۴۰۰، تولید داخل و عرضه این کالاهای اساسی وارداتی در داخل از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده معاف است؛ اما معافیت قند و شکر در وارداتی در داخل کشور مشمول مالیات به نرخ ۹ درصد است.

در این لایحه نرخ مالیات بر واردات کالاهای تعیین شده و همچنین نرخ مالیات قند و شکر تولید داخل یک درصد تعیین شده، اما درباره نرخ عرضه قند و شکر وارداتی در داخل سکوت کرده و در صورت تصویب این طرح، نرخ عرضه قند و شکر ۹ درصد خواهد بود که به نظر می‌رسد خلاف هدف سیاست‌گذار باشد.

دلایل اعمال تخفیف مالیاتی

هدف از این لایحه که با تغییرات جزئی در کمیسیون برنامه‌وبودجه مصوب شده، ادامه سیاست اعمال نرخ ترجیحی مالیات بر ارزش‌افزوده کالاهای اساسی وارداتی است.

البته دایره شمول این نرخ ترجیحی نسبت به مصوبه سال گذشته شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی افزایش پیدا کرده و واردات «داروهای ضروری و تجهیزات مصرفی پزشکی که فاقد تولید داخل باشند و حبوبات و گوشت مرغ» که در سال گذشته مشمول نرخ ۹ درصد بوده را نیز مشمول نرخ ترجیحی یک درصد کرده است.

ممکن است این تخفیف نرخ بیشتر به نفع واردکننده باشد و تمام نفعش به مصرف‌کننده نهایی انتهای زنجیره نرسید. این لایحه منجر به از دست رفتن بخشی از درآمد دولت به ارزش ۳۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان خواهد شد. با توجه به لزوم اتخاذ سیاست‌هایی برای کاهش تدریجی وابستگی به واردات کالاهای اساسی، ادامه روند سال‌های گذشته نمی‌تواند موفق باشد بلکه بهتر است سیاست تدریجی اتخاذ شود تا پس از چند سال نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده واردات کالای اساسی به ۹ درصد برسد. هرچند این نکته موید آن است که حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی تا امروز به جایگزینی بهینه‌تر نینجامیده و نه‌تنها از میزان فساد و رانت در اقتصاد کشور نکاسته، بلکه تورمی سنگین‌تر را بر سفره‌های مردم تحمیل کرده است.

سخن پایانی

به گفته برخی از کارشناسان افزایش تدریجی دامنه معافیت‌ها و ترجیحات مالیاتی پیامدهای سوء اقتصاد دارد و خلاف حکم بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه و بند ۱۷ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومت مبتنی بر «افزایش سهم درآمدهای مالیاتی» است. این گروه معتقدند نباید ایجاد یک معافیت یا نرخ ترجیحی بنا بر ضرورت موجب شود در سال‌های بعد دامنه آن معافیت افزایش یابد .

ضروری است که مجموعه سیاست‌هایی اتخاذ شود تا نیاز کشور به واردات کالاهای اساسی و نهاده‌های خوراکی کاهش یابد و در مقابل تولید این‌گونه کالاها در کشور افزایش یابد. یکی از سیاست‌هایی که می‌تواند در این امر موثر باشد سیاست‌های مالیاتی است، به‌نحوی که بیش از حد از واردات کالاهای اساسی حمایت نشود.

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شرکت توسعه عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر
به همراه ارزیابی فنی و بازرگانی طراحی، ساخت، اجرا، حمل، نصب و راه‌اندازی تابلوهای تبلیغاتی منطقه گل‌گهر
شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر در نظر دارد، طراحی، ساخت، اجرا، حمل، نصب و راه‌اندازی تابلوهای تبلیغاتی منطقه گل‌گهر را به شرکت‌های پیمانکاری ذیصلاح واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت اخذ اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۴ به سایت این شرکت به آدرس www.ggz.ir مراجعه نمایند.
۱. آخرین زمان ارائه پاکت‌ها و پیشنهادات: ساعت ۱۳:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۰
۲. شرکت در قبول یا رد پیشنهادات مختار است.
۳. سپرده شرکت در مناقصه: ۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۴. هزینه درج آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.
۵. کلیه مشخصات لازم در اسناد مناقصه ذکر گردیده است.
۶. تاریخ بازدید از پروژه: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۸
۷. محل تحویل اسناد، پیشنهادات: سیرجان- کیلومتر ۵۰ جاده محور سیرجان- شیراز، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر ساختمانهای هلدینگ مستقر بر تپه، بلوک ۵ (دبیرخانه شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر)
۸- تلفن جهت هر نوع هماهنگی: ۰۹۱۳۲۴۵۷۴۰۲ آقای شامحمدی (به غیر از ایام تعطیل)
مدیریت حقوقی و قراردادها شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی
ویژه سازمان های دولتی و خصوصی
تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور
۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰ خط)
www.bonyansalamat.com
نماینده انحصاری ساجد سوئیس در کشور جمهوری اسلامی ایران
دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
دارای تندیس کارآفرین برتر

یادداشت

نگاه کوتاه‌مدت بلای جان صنعت

حسن فروزان‌فرد
کارشناس حوزه صنعت

امروزه کشور بعد از حدود ۴۰ سال در تولید و تامین ماشین‌آلات و تجهیزات صنایع تبدیلی غذایی به‌ویژه برای سایزهای کوچک و متوسط، دستاوردهای خوبی داشته و توانسته با بهره‌گیری از روش‌های گوناگون، ماشین‌آلات موردنیاز صنایع غذایی را در سایزهای کوچک و متوسط در داخل تامین کند. این تولیدات یا مبتنی بر طراحی‌های داخلی هستند یا عمدتا در نتیجه تلاش صنعتگران ایرانی با مهندسی معکوس روی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خارجی تولید شده‌اند. در حال حاضر بخش زیادی از نیازهای شرکت‌های کوچک و متوسط در عرصه صنایع تبدیلی کشاورزی در داخل کشور تولید و تامین می‌شود و حتی برخی تولیدکنندگان داخلی با فعالیت‌های مستمری که در این بخش داشته‌اند، توانایی صادرات پیدا کرده و خطوط تولیدشان را در کشورهای همسایه راه انداخته‌اند.

البته در بخش های‌تک و فناوری‌های پیشرفته برای اندازه‌های بزرگ صنایع غذایی همچنان وابستگی‌هایی به خارج کشور داریم که متاثر از مشکلات مربوط به تعاملات بین‌المللی، تامین ارز و همچنین واردات است، به همین دلیل جابه‌جایی، خرید، نصب و راه‌اندازی فناوری برای صنعتگران کار ساده‌ای نیست و پرهزینه است. در این وضعیت روند توسعه صنایع غذایی، اینکه شرکت‌ها به‌وجود آمده، توسعه پیدا کنند و در نهایت به سایزهای بزرگ تبدیل شوند، تا اندازه زیادی برای عمده فعالان این عرصه سخت شده است.

شرکت‌های کوچک و متوسط زیادی شکل گرفته‌اند که خدماتی هم در داخل به آنها ارائه می‌شود تا بتوانند فعالیت‌شان را انجام دهند، اما در کنار سایر گرفتاری‌های سرمایه‌گذاری مانند نرخ بهره بالای تسهیلات بانکی، مشکلات اقتصاد کلان، تورم و... در شرایط تحریم به فناوری روز دنیا با قیمت مناسب دسترسی ندارند که این امر باعث شده صنایع غذایی ما برای تبدیل واحدی کوچک و متوسط به بزرگ، تاثیرگذار و با سود اقتصادی بهتر، کمتر هزینه کنند. البته در این بخش، نمونه‌های موفقی هم داشته‌ایم، اما در عمده موارد، این جهش از کوچک و متوسط به بزرگ را کمتر شاهد بوده‌ایم. گرفتاری‌های متعدد باعث شده این روند کند باشد که یکی از این گرفتاری‌ها عدم‌دسترسی به ماشین‌آلات و تجهیزات روز است؛ یعنی برای صنعتگران این بخش، هیچ امکانی برای دریافت وام‌های ارزی از بانک‌های خارج از کشور، جلب شرکای تجاری به‌صورت حرفه‌ای برای سرمایه‌گذاری در ایران همراه با کمک به راه‌اندازی فناوری جدید در کشور و همین‌طور استفاده از منابع رسمی بانکی برای جابه‌جایی پول فراهم نیست؛ به‌عبارتی صنایع غذایی ما برای دسترسی به فناوری‌های روز در سایزهای بزرگ دچار مشکلات جدی است.

در بخشی از ماشین‌آلات و تجهیزات صنایع غذایی که برای بروزرسانی نیاز به واردات دارند، این نیاز جدی و کاملا مشهود است. در حال حاضر صنعت حاشیه سود بسیار پایینی دارد که به‌دلیل مکانیسم‌های قیمت‌گذاری دستوری و فشارهای بازار در کنار افزایش چشمگیر و بی‌رویه قیمت نهاده‌ها و مواد اولیه، دستمزد و هزینه‌های جاری و ثابت تولید رخ داده است. در این شرایط، شرکت‌ها توان سرمایه‌گذاری حتی در حد جبران استهلاک ماشین‌آلات و تجهیزات را هم ندارند و بخش زیادی از نقدینگی تولیدکنندگان در بهترین شرایط با استفاده از تسهیلات بانکی، به آنها تنها این اجازه را می‌دهد که حداقل‌های تولیدشان را حفظ کنند. به‌عنوان مثال، وقتی قیمت نهاده‌ها به‌صورت جهشی و یکباره ۵۰ تا ۷۰ درصد افزایش پیدا می‌کند، قبل از اینکه آن شرکت فروش یا گردش مالی داشته باشد، تمام قدرت منابع مالی آن صرف تامین مواد اولیه می‌شود تا بتواند ادامه فعالیت بدهد. در واقع منابع لازم برای سرمایه‌گذاری دوباره یا جبران استهلاک تقریبا در اختیار صنایع قرار ندارد. دسترسی به منابع مالی بانکی محدود است و به‌راحتی امکان‌پذیر نیست. شرکت‌ها باتوجه به منابع محدودی که دارند بین تامین مواد اولیه و نهاده‌های تولید و ادامه روند تولید و بروزرسانی ماشین‌آلات، افزایش بهره‌وری و ارتقای فناوری، اغلب مجبورند مورد نخست را انتخاب کنند و در نهایت بروزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات عقب و عقب‌تر خواهد افتاد.

در این میان، صنعت غذایی ما به اندازه کافی روزآمد نیست و ظرفیت درآمدسازی و سودآوری آن هم به‌گونه‌ای نیست که با قیمت روز بالای ماشین‌آلات و تجهیزات و نرخ ارز و شرایطی که گفته شد، بتواند به‌موقع خود را به‌روزرسانی کند. صنعتگران این بخش حتی فناوری و ماشین‌آلات ساخت داخل را هم به‌راحتی نمی‌توانند تهیه و تامین کنند.

انتظار داریم، اقتصاد کلان زمینه‌ساز سرمایه‌گذاری و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری باشد تا نگاه بلندمدت برای فعالان اقتصادی شکل بگیرد. نگاه کوتاه‌مدتی که در حال حاضر بر بازار و رفتار فعالان اقتصادی، نه‌تنها در صنایع غذایی که در همه بخش‌ها حاکم است، به‌هیچ وجه اجازه برنامه‌ریزی بلندمدت را نمی‌دهد. این نگاه کوتاه‌مدت و متورم به‌شدت نقدینگی را می‌بلعد، درآمدزایی و سودآوری در آن محدود است و اجازه اجرای برنامه‌های بلندمدت را به صنعتگران نمی‌دهد. وقتی نگاه میان‌مدت و بلندمدتی وجود نداشته باشد، یعنی چشم‌انداز صنعت قابل ترسیم نیست؛ بنابراین فرصت‌های سرمایه‌گذاری هم شکل نمی‌گیرد. در این شرایط زمینه برای بهبود، بروزرسانی و بهره‌وری هم به‌وجود نمی‌آید که در ادامه به یک سیکل معیوب برای ضعیف‌تر و ناتوان‌تر شدن و عقب ماندن بیشتر صنعت تبدیل می‌شود. حال آنکه ذات صنعت تحول را می‌طلبد و اگر در صنعتی به‌طور منظم توسعه و بهبود اتفاق نیفتد، آن صنعت محکوم به میرایی است. بر این اساس انتظار ما از حاکمیت، تلاش برای ساماندهی اقتصاد کلان است و اینکه مکانیسم‌های درستی برای کنترل نرخ تورم و بسامان رسیدن وضعیت نرخ ارز و قابل پیش‌بینی شدن اقتصاد اتخاذ شود. در نهایت اینکه اقتصادی که قابلیت پیش‌بینی ندارد، رنگ توسعه را به خود نخواهد دید.

انصراف ۵۰ هزار متقاضی در طرح یکپارچه فروش

مدیر سامانه یکپارچه فروش خودرو از انصراف ۵۰ هزار متقاضی خرید خودرو از سامانه یکپارچه فروش در مرحله دوم خبر داد. به گزارش خبرآنلاین، مهدی تقدسی در یک برنامه تلویزیونی با بیان اینکه در ۲۴ ساعت گذشته، ۵۰ هزار متقاضی که در سامانه فروش خودرو شرکت کرده بودند، انصراف دادند، گفت: با روند کاهشی قیمت خودرو در بازار، متقاضیان اقدام به انصراف در طرح فروش کرده‌اند؛ به‌طوری که در یک روز ۵۰ هزار متقاضی انصراف دادند. مدیر سامانه یکپارچه فروش خودرو با اشاره به فراخوان تابستان خودروسازان، افزود: در فراخوان تابستان مرحله اول ثبت‌نام خودرو فقط ۱۰ درصد متقاضیان خرید خودرو در یکی از خودروسازان خصوصی اقدام به تکمیل وجه کردند و ۹۰ درصد انصراف داده‌اند. تقدسی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه با عرضه خودرو در بورس، تکلیف عرضه خودرو در سامانه یکپارچه فروش چه می‌شود؟ گفت: طبق ماده ۵ بند ۵ شماره ۵۴۳ دستورالعمل شورای رقابت که در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱ تصویب شد، همه عرضه‌ها از طریق سامانه یکپارچه فروش خودرو انجام خواهد شد و سایر عرضه‌ها غیرقانونی است.

در بررسی شرایط تولید ماشین‌آلات کشاورزی در ایران مطرح شد

ظرفیتی مستعد، اما مغفول

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

باوجود اهمیت بسیار زیاد تولید ماشین‌آلات حوزه کشاورزی و اینکه توسعه تولید ادوات و تجهیزات کشاورزی می‌تواند به مولفه‌ای برای توسعه پایدار مبدل شود، برمبنای بررسی‌های انجام‌شده، تولیدکنندگان این بخش با مشکلات متعددی مواجهند که از رغبت سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در این بخش می‌کاهد. تولیدکنندگان ماشین‌آلات کشاورزی ظرفیت بسیار بالایی در تامین نیازهای داخلی دارند، با این حال به‌دلیل عدم‌حمایت دولت، کشاورزان مجبور به استفاده از ماشین‌آلات فرسوده هستند که این امر تاثیر منفی در کیفیت و کمیت محصولات تولیدی‌شان و در نتیجه آن قیمت تمام‌شده محصول دارد. باتوجه به اهمیت بخش کشاورزی در تامین امنیت غذایی، صمت در گفت‌وگویی با کارشناسان و فعالان این بخش به بررسی چالش‌های پیش‌روی تولیدکنندگان تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی پرداخته که در ادامه می‌آید. با ما همراه باشید.

دورنمای این صنعت روشن نیست

حمیدرضا نامی، رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان ماشین‌های کشاورزی (اتماک) با اشاره به وضعیت کلی تولید در این بخش به صمت گفت: در کشور حدود ۱۰۰ شرکت تولیدکننده ادوات، تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی داریم که عموما بخش خصوصی و در سایز متوسط (SME) هستند و بیش از ۹۰ درصد ماشین‌آلات موردنیاز کشاورزان را تولید می‌کنند. حدود ۵ تا ۱۰ درصد نیاز کشور نیز از طریق واردات تامین می‌شود که عمدتا یا های‌تک هستند یا تولید آنها در داخل، صرفه اقتصادی ندارد.

نامی افزود: در غرب آسیا، ایران و ترکیه در تولید ماشین‌های کشاورزی مطرح هستند. در کشور بیش از ۷۰ سال سابقه تولیدات سنتی و حدود ۵۰ سال سابقه تولید صنعتی و تخصصی تجهیزات کشاورزی را داریم. ایران جزو ۱۵ کشور اصلی تولیدکننده ماشین‌آلات کشاورزی است که رتبه مناسبی هم در کیفیت و کمیت و هم رقابت‌پذیری در بازارهای بین‌المللی دارد.

ارزش ماشین‌های کشاورزی تولیدشده در کشور، سالانه حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان است که شامل تراکتور، کمباین، دنباله‌بندها و دیگر تجهیزات کشاورزی می‌شود. حدود هزار میلیارد تومان هم به‌صورت پراکنده به کشورهای عمدتا همجوار و همسایه صادرات داریم. بیشترین بازارهای هدف صادراتی ما کردستان عراق، جمهوری آذربایجان، عراق، بخش‌هایی از کشورهای حوزه سی‌آی‌اس مانند ازبکستان و تاجیکستان است. افغانستان هم یکی از بازارهای دائمی ماشین‌های کشاورزی ایران است.

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان ماشین‌های کشاورزی اظهار کرد: یکی از عمده‌ترین چالش‌های این بخش به افت‌وخیزهای وضعیت اقتصادی جامعه مخاطب این بخش یعنی کشاورزان برمی‌گردد که بر این صنعت به‌شدت تاثیر می‌گذارد. در واقع اگر حمایت وزارت جهاد کشاورزی از کشاورزان نباشد، بازار این صنعت وضعیت مناسب و باثباتی نخواهد داشت. خشکسالی، بلایای طبیعی، آفات، سیل و... پارامترهای محیطی هستند که کسب‌وکار کشاورزان را با مخاطره مواجه و تضعیف می‌کنند که بر وضعیت اقتصادی تولیدکنندگان ماشین‌های کشاورزی هم تاثیرگذار خواهد بود و آنها هم دچار افت‌وخیزهای اقتصادی خواهند شد.

وی افزود: بخش کشاورزی به‌طور مستقیم در ارتباط با امنیت غذایی جوامع است، به همین دلیل در تمام دنیا مشمول حمایت‌های خاص دولت‌ها می‌شود، اما متاسفانه در کشور ما متاثر از شرایط اقتصادی سال به سال شاهد کاهش بیشتر حمایت‌های جهاد کشاورزی و دولت از این بخش هستیم.

نامی در ادامه گفت: چالش دیگر تولیدکنندگان ماشین‌آلات کشاورزی به‌عنوان یکی از مصرف‌کنندگان اصلی محصولات شرکت‌های فولادی است که مربوط به نرخ دستوری محصولات فولادی است که به‌طور مستقیم نرخ تمام‌شده تولیدات این بخش را افزایش می‌دهد؛ یعنی از یک سو قیمت تمام‌شده تولید تجهیزات کشاورزی بالا می‌رود و از سوی دیگر، چون کشاورزان محصولات‌شان را با قیمت‌های تضمینی و ثابت دولتی به فروش می‌رسانند، امکان پرداخت ندارند که در نهایت سود تولید ماشین‌آلات کشاورزی کم و بعضا سربه‌سر می‌شود. این وضعیت دورنمای روشن و امیدوارکننده‌ای برای سرمایه‌گذاری در تولید ماشین‌آلات کشاورزی ایجاد نمی‌کند.

حال اگر صنایع فولاد برای تولیدکنندگان ماشین‌آلات کشاورزی، شرایط ترجیحی در قیمت‌ها لحاظ کنند و وزارت جهاد کشاورزی، محصولات کشاورزان را با نرخ روز خریداری کند، توان اقتصادی این بخش بالا می‌رود که در نهایت هم کشاورز منتفع خواهد شد و هم تولیدکنندگان ماشین‌آلات کشاورزی تمایل بیشتری برای سرمایه‌گذاری در این بخش خواهند داشت. وی خاطرنشان کرد: در سال‌های گذشته کشاورزان در قالب اعتبارات خرید ماشین‌آلات، تسهیلاتی را از بانک کشاورزی دریافت می‌کردند که در یکی دو سال اخیر در حمایت از کشاورزان کاملا بی‌اثر بوده، چون هم میزان اعتبارات کم شده و هم دسترسی کشاورز به آن محدود است. البته بانک کشاورزی به‌عنوان بانک تخصصی حوزه کشاورزی منابع محدودی در اختیار دارد که باید بخش‌های گوناگونی مانند دامداری‌ها، مرغداری‌ها، شیلات، گلخانه‌ها و... را پوشش دهد. طبیعتا در شرایط فعلی، منابع یک بانک برای پوشش دادن تمام این بخش‌ها مکفی نیست. یکی از راهکارها برای حل این مشکل، استفاده از اعتبارات سایر بانک‌ها برای خرید ماشین‌آلات کشاورزی و حمایت از کشاورزان است. در هر حال اگر کشاورز نتواند ماشین‌آلات خود را نوسازی و بروزرسانی کند، در نهایت مجبور به استفاده از تجهیزاتی فرسوده خواهد بود که منجر به افت کمیت و کیفیت و همچنین افزایش هزینه تمام‌شده محصولات کشاورزی می‌شود.

نامی در ادامه با اشاره به اینکه چشم‌انداز این بخش چندان روشن نیست که یکی از عمده‌ترین دلایل آن به موضوع آب برمی‌گردد، افزود: کمبود آب، سطح زیر کشت محصول را کاهش داده که به‌طبع توسعه‌ای در بخش کشاورزی نخواهیم داشت؛ در نتیجه دورنمای روشن و روبه‌توسعه‌ای را نمی‌توانیم برای تولید ماشین‌آلات کشاورزی متصور شویم. موضوع دیگر عدم‌حمایت جدی دولت برای بروزرسانی تجهیزات کشاورزی است که به شرایط اقتصادی کشور و تنگناهای مالی دولت برمی‌گردد. در چنین فضایی، صنعتگران هم تمایل چندانی برای سرمایه‌گذاری در این بخش ندارند.

قیمت‌گذاری دستوری، بلای جان صنعت

این کارشناس حوزه ماشین‌آلات کشاورزی با اشاره به اینکه در حال حاضر اصلی‌ترین مشکل تولیدکنندگان این بخش مربوط به قیمت‌گذاری است، ادامه داد: سال‌ها قیمت‌گذاری برمبنای بهای تمام‌شده و در چارچوب آیین‌نامه‌های سازمان حمایت بود و بین کشاورزان و صنعتگران تعامل اقتصادی خوبی وجود داشت، اما در حال حاضر بروزرسانی نشدن بهای محصولات به چالش جدی برای تولیدکنندگان ماشین‌آلات کشاورزی تبدیل شده که متاسفانه دفتر تخصصی ماشین‌آلات دفتر کشاورزی نیز با این مشکل، منفعلانه برخورد کرده است.

یعنی در حالی قیمت‌های سامانه ۱۲۴ برمبنای قیمت‌های سال‌های قبل است که تولیدکننده باید با قیمت روز و بازار آزاد مواد اولیه را خریداری کند. نرخ‌گذاری دستوری یعنی قفل زدن بر تعاملات اقتصادی.

بزرگ‌ترین مانعی است که دولت ایجاد کرده این است که اجازه بروزرسانی قیمت‌های سامانه ۱۲۴ را برمبنای قوانین سازمان حمایت نمی‌دهد. با این روند عملا سامانه ۱۲۴ از حیزانتفاع خارج است؛ یعنی خریدار و فروشنده براساس قیمت‌های توافقی با هم معامله می‌کنند و سامانه عملا کارآیی خود را از دست داده است.

نامی در پایان تاکید کرد: درخواست مشخص ما تولیدکنندگان ادوات، تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی از وزارت صمت، سازمان حمایت و دفتر تخصصی ماشین‌های کشاورزی این است که یا قیمت‌های سامانه را حذف کنند، چون مبنای اختلاف‌نظر بین خریداران و فروشندگان می‌شود یا اگر قرار است این سامانه کارآیی داشته باشد، اجازه دهند برابر قانون، تولیدکنندگان امکان بروزرسانی قیمت محصولات‌شان را در این سامانه داشته باشند.

> توفیق اجباری تحریم ما را در بخش زیادی از ماشین‌آلات کشاورزی، بی‌نیاز از خارج کرده و حتی صادرات اندکی هم داریم

تهدید تحریم، فرصتی برای صنعت

علی توسطی، رئیس اتحادیه فروشندگان ماشین‌آلات کشاورزی درباره وضعیت کلی تولیدکنندگان ماشین‌آلات، ادوات و تجهیزات کشاورزی به صمت گفت: کشاورزی به‌واسطه گستردگی که دارد، نیازمند استفاده از ماشین‌آلات متنوعی است که به‌طورکلی در سه مرحله کاشت، داشت و برداشت مورداستفاده قرار می‌گیرند. در واقع ماشین‌آلات، تسهیل‌کننده امورات گوناگون از جمله کشاورزی هستند. باتوجه به رشد جمعیت و مصرف بی‌رویه محصولات کشاورزی و نیاز به تولید انبوه مواد غذایی، دیگر با سبک و سیاق سنتی این نیازها پاسخ داده نخواهد شد و حضور ماشین‌آلات در بخش کشاورزی ضروری است.

در این میان، بحث امنیت غذایی در کل جهان یک اولویت است و حتی در دوره‌هایی این شاخص به‌عنوان یک حربه نظامی مورداستفاده قرار گرفته است. امنیت غذایی در واقع یکی از اصلی‌ترین و با اهمیت‌ترین بخش‌های اقتصاد به‌شمار می‌رود. خوشبختانه ما باوجود تمام مشکلات ناشی از تحریم‌ها و چالش‌های اقتصادی، در این بخش شرایط به نسبت خوبی داریم و بااینکه در منطقه خشک قرار داریم، نزولات آسمانی کمتر از نرم جهانی است و تبخیر هم به‌دلیل خشکی هوا در کشورمان زیاد است، به‌واسطه گستردگی سرزمینی و داشتن مناطق کوهپایه‌ای، مراتع و... وضعیت مناسبی در بخش کشاورزی و به‌طبع امنیت غذایی داریم و نه‌تنها کشور که حتی توان پاسخ به نیاز منطقه را هم داریم. این مزیت بسیار مهمی است؛ به شرط اینکه علمی و مکانیزه با این بخش برخورد و ادوات و تجهیزات کشاورزی موردنیاز این بخش را تامین کنیم.

توسطی ادامه داد: ماشین‌آلات بخش کشاورزی به دو بخش بزرگ و کوچک تقسیم می‌شوند. ماشین‌آلات بزرگ مانند کمباین و تراکتور و دستگاه‌های دنباله‌بند هستند و در زیرمجموعه ماشین‌آلات کوچک تمام تجهیزات مراحل کاشت، داشت و برداشت مانند تیلر، کولتیواتور، بذرپاش، سمپاش و... قرار می‌گیرند. البته کشاورزی طیف بسیار گسترده‌ای دارد و اینکه بخواهیم تمام ماشین‌آلات موردنیاز این بخش را در داخل کشور تولید کنیم منطق اقتصادی ندارد؛ پس باید کالاهای با اولویت بالا در داخل تولید شود و بخشی از نیازهای این بخش را با واردات در قالب سی‌کی‌دی و اس‌کی‌دی تامین کنیم.

رئیس اتحادیه فروشندگان ماشین‌آلات کشاورزی در ادامه بیان کرد: در حال حاضر تحریم‌ها باعث شده بیشتر به سمت داخلی‌سازی برویم؛ یعنی از این تهدید، فرصتی ایجاد شده تا خودکفا شویم و صنایع‌مان را ارتقا بخشیم. از جمله این صنایع ماشین‌آلات کشاورزی است که می‌توان گفت در حال حاضر بسیاری از نیازهای این بخش با تولیدات داخلی پاسخ داده می‌شود. توفیق اجباری تحریم ما را در بخش زیادی از ماشین‌آلات کشاورزی، بی‌نیاز از خارج کرده و حتی صادرات اندکی هم داریم. تولیدات این بخش کیفیت خوبی دارند و در مقایسه با کالاهایی که به‌عنوان نمونه از چین وارد می‌شوند، بسیار بهتر و باکیفیت‌تر هستند و حتی می‌توان گفت به کیفیت کالاهای اروپایی نزدیک هستند. این کارشناس حوزه کشاورزی ادامه داد: در کل در تولید ادوات، ماشین‌آلات و تجهیزات کشاورزی چالش جدی نداریم و حتی می‌توان گفت به‌ویژه در ماشین‌آلات کوچک کشاورزی به شکوفایی رسیده‌ایم. در تامین ماشین‌آلات بزرگ نیز کمباین‌سازی اراک و تراکتورسازی تبریز در حال تامین نیاز داخل هستند.

در این میان البته مانند صنعت خودرو، تفاوت نرخ بین کارخانه و بازار مشکلاتی را برای تولیدکنندگان و فعالان این بخش ایجاد کرده است. با این تفاوت که مصرف‌کننده تجهیزات و ادوات کشاورزی، کشاورزان هستند. این مشکل نیازمند نگاه جدیدی است تا برطرف شود.

توسطی در پاسخ به این پرسش که قیمت‌گذاری تولیدات این بخش چگونه است، گفت: قیمت ماشین‌آلات بزرگ ازسوی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین می‌شود و کاملا مشخص است، اما باتوجه به متناسب نبودن عرضه و تقاضا، در بازار افزایش قیمت داریم. البته تجهیزات کوچک کشاورزی مشمول قیمت‌گذاری نمی‌شود.

وی درباره چشم‌انداز آینده تولید تجهیزات و ادوات کشاورزی اظهار کرد: در مباحث اقتصادی در بیشتر موارد پیش‌بینی سخت است. در مسئله‌ای که متغیرها زیاد است، نمی‌توان نظر مطلق داد، اما به‌عنوان یک‌چشم‌انداز می‌توانم بگویم اگر دانشگاه به صنعت نزدیک شود، آینده روشنی برای صنایع مربوط به بخش کشاورزی متصور هستم.

سخن پایانی

ایران قطب صنعتی در عرصه ماشین‌آلات کشاورزی است و به‌درستی این توان را دارد که نیازهای داخلی را تامین و تولیدات مازاد خود را در بازار جهانی عرضه کند. با این شرایط بهتر است به‌هیچ‌عنوان این ظرفیت مهم را نادیده نگیریم، چراکه می‌تواند به شکوفایی هرچه بیشتر تولید و صنعت کشور کمک کند.

براساس آخرین گزارش انجمن جهانی فولاد

ایران دهمین فولادساز بزرگ جهان شد

برپایه آخرین گزارش انجمن جهانی فولاد، ایران با تولید ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تن فولاد خام در سال گذشته میلادی توانست همچنان دهمین کشور فولادساز جهان باقی بماند و در این میان ایمیدرو و شرکت‌های تابعه در رتبه بیستم شرکت‌های برتر فولادسازی ایستادند.
به گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، انجمن جهانی فولاد در تازه‌ترین گزارش خود از رشد ۱۰۰ برابری تولید جهانی فولاد در ۷۲ سال گذشته خبر داد.
این گزارش حاکی است که تولید جهانی فولاد از ۱۸۹ میلیون تن در سال ۱۹۵۰ میلادی به یک میلیارد و ۸۸۵ میلیون تن در سال ۲۰۲۲ میلادی افزایش یافته است.

عکس: صمت

تولیدکنندگان ایرانی فولاد در صورت اتخاذ استراتژی‌های مناسب می‌توانند از ظرفیت‌های موجود در بازارهای داخلی و خارجی و حمایت‌های دولتی استفاده کرده و علاوه بر سودآوری مناسب برای سهامداران، سهم ویژه‌ای در رشد و رونق اقتصاد کشور داشته باشند

ایمیدرو و شرکت‌های تابعه و زیرمجموعه (شرکت فولاد مبارکه اصفهان، ذوب‌آهن اصفهان، فولاد خوزستان و شرکت ملی فولاد ایران) با تولید ۱۸ میلیون تن فولاد خام در سال ۲۰۲۲ میلادی توانستند بر سکوی بیستم شرکت‌های فولادساز برتر جهان بایستند.

این در حالی است که ایران با تولید ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تن فولاد خام در سال گذشته میلادی توانست همچنان دهمین کشور فولادساز جهان به ثبت برسد.

■ ایران دومین تولیدکننده آهن اسفنجی جهان

مجموع تولید آهن اسفنجی جهان در سال ۲۰۲۲ میلادی ۱۲۵ میلیون و ۱۰۰ هزار تن اعلام شده است که از این میزان هند با تولید ۴۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن محصول در صدر قرار دارد. این در حالی است که طی مدت یادشده، ایران با تولید ۳۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تن آهن اسفنجی توانست به مقام رتبه دوم تولید این محصول در جهان دست یابد.

همچنین تولید آهن خام ایران طی سال ۲۰۲۲ میلادی ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن، مصرف این محصول ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن و صادرات آن نیز ۱۰۰ هزار تن گزارش‌شده است. گفتنی است میزان واردات آهن خام ایران طی سال گذشته میلادی صفر بوده است.

مجموع تولید جهانی آهن خام در سال ۲۰۲۲ میلادی یک میلیارد و ۳۰۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تن و مصرف این محصول در جهان یک میلیارد و ۳۰۱ میلیون و ۴۰۰ هزار تن به ثبت رسیده است.

چینی‌ها، پیشتاز تولید فولاد

چین توانست در سال ۲۰۲۲ میلادی با تولید یک میلیارد و ۱۸۰ میلیون تن فولاد خام در صدر فولادسازان جهان قرار بگیرد و سهم ۵۴ درصدی از تولید این محصول را به خود اختصاص دهد.

این در حالی است که حضور پررنگ شرکت‌های چینی نیز در بین ۵۰ شرکت برتر فولادساز جهان به چشم می‌خورد.

طی این مدت، گروه «بائو استیل» چین China Baowu Group با تولید ۱۳۱ میلیون و ۴۰۰ هزار تن فولاد خام در صدر شرکت‌های فولادساز جهان ایستاد.

همچنین گروه «آنستیل» چین Ansteel Group نیز با تولید ۵۵ میلیون و ۶۵۰ هزار تن محصول به‌عنوان سومین شرکت فولادساز جهان به ثبت رسید.

انجمن جهانی فولاد میزان تولید شرکت فولادساز «آرسلور میتال» ArcelorMittal را ۶۸ میلیون و ۸۹۰ هزار تن عنوان کرده و این شرکت را دومین شرکت فولادساز جهان در سال گذشته میلادی اعلام کرد.

صنعت فولاد در جهان

فولاد پس از نفت خام دومین ماده پرمصرف در کشورهای مختلف جهان بوده و کاربردهای بی‌شمار آن در صنایع مختلف غیرقابل‌انکار است. صنایعی نظیر ساختمان و انبوه‌سازی، خودروسازی، تولید قطعات، لوازم‌خانگی و... از فولاد به‌عنوان یکی از مواد اولیه خود استفاده می‌کنند. در سال‌های اخیر رشد مصرف فولاد در کشورهای مختلف به‌شدت در رشد اقتصادی آن‌ها موثر بوده است. تا جایی که گفته می‌شود هر ۱درصد رشد مصرف فولاد در یک کشور، معادل رشد اقتصادی ۰.۸۵ درصد آن کشور باشد.

در سال‌های گذشته میزان تولید و مصرف فولاد خام در جهان به‌صورت چشمگیری افزایش یافته است. در سال ۲۰۱۹ تولید فولاد خام در سرتاسر دنیا حدود ۱۸۷۰ میلیون تن بوده که نسبت به سال ۲۰۰۹ (ده سال پیش) حدود ۵۰درصد افزایش یافته است. کشور چین با تولید ۹۹۶ میلیون تن فولاد خام در سال ۲۰۱۹ بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد در جهان بوده است. این کشور علاوه بر رتبه یک تولید فولاد در جهان، رتبه اول در مصرف فولاد را نیز در اختیار دارد. پس از چین و با اختلاف زیاد هند (۱۱۱ میلیون تن) و ژاپن (۹۹ میلیون تن) بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد در جهان هستند.

جالب است بدانید که بیشتر از ۹۵ درصد تولید فلزات اساسی در جهان مربوط به فولاد و آلیاژهای فولادی بوده و مصرف فلزات دیگری مثل، آلومینیوم، سرب، روی و ... کمتر از ۵ درصد است. بر همین اساس پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آتی نیز روند رو به رشد تولید و مصرف فولاد به‌خصوص در اقتصادهای درحال‌توسعه ادامه‌دار باشد.

■ مشتریان فولاد ایران

کشورهای ASEAN مانند مالزی، سنگاپور، میانمار، تایوان، تایلند، فیلیپین، اندونزی به‌طورکلی کشورهای خاور دور آسیا واردکننده اصلی فولاد ایران هستند. پیش از سال ۲۰۱۷، مقداری از صادرات به بازار اروپا تعلق داشت اما به دلایلی بعدازآن ایران بازار اروپا را از دست داد.

سخن پایانی

صنعت فولاد در ایران توانسته علاوه بر تامین مصرف داخلی، در بین ده کشور صادرکننده فولاد خام نیز قرار گیرد. بخش فروش داخلی فولاد خام و سایر محصولات فولادی تولیدشده در شرکت‌های داخلی عمدتا در بورس کالا انجام می‌شود. علاوه بر تامین نیاز داخلی، افزایش تولید و فروش صادراتی به جهت تامین ارز موردنیاز کشور از محل صادرات غیرنفتی بسیار مورد اهمیت است. بنابراین پیش‌بینی می‌شود که حمایت‌های ویژه دولتی از این صنعت در آینده نیز ادامه‌دار باشد.

به‌طورکلی می‌توان گفت که آینده بازار جهانی فولاد را می‌توان مثبت ارزیابی کرد. تولیدکنندگان ایرانی فولاد در صورت اتخاذ استراتژی‌های مناسب می‌توانند از ظرفیت‌های موجود در بازارهای داخلی و خارجی و حمایت‌های دولتی استفاده کرده و علاوه بر سودآوری مناسب برای سهامداران، سهم ویژه‌ای در رشد و رونق اقتصادی کشور داشته باشند. پیش‌بینی می‌شود که طی سال‌های آینده روند تولید فولاد ایران همچنان رو به افزایش بوده و تا سال ۲۰۲۵ به بیش از ۵۰ میلیون تن در سال برسد.

نوبت اول
شناسه ۱۵۱۱۹۵۵

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی دومرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۳۰۹۶۶۸۳۰۰۰۰۱۸
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای ۰۱۴۰۱۱۸ و مناقصه شماره ۱۴۰۲/۱۱
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	(STUD BOLTS) ساخت داخل
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار:	۶/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار:	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۵ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آخرین مهلت بارگزاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر- شهرستان عسلویه- شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی- فاز ۱۷/۱۸ پالایشگاه هفتم- ساختمان کالا - واحد مناقصات اتاق ۱۹۱ تلفن ۰۷۷۳۱۳۱۱۴۵۵ و ۰۷۷۳۱۳۱۱۴۶۷

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷۳۱۳۱۱۴۶۷-۱۴۵۵ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۲۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۳/۲۷ روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی مزایده عمومی

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان در نظر دارد از طریق مزایده مورد زیر را مطابق جدول واگذار نماید.

شماره مزایده	موضوع مزایده	نوع بودجه	مبلغ تضمین(ریال)
۴۰۲-۲-۱۰۴	مزایده واگذاری پساب تصفیه‌خانه فاضلاب شهر نایین جهت تامین مالی تکمیل، بازسازی و بهره‌برداری تاسیسات فاضلاب	جاری	۲,۷۸۰,۰۰۰,۰۰۰

مهلت تحویل اسناد به دبیرخانه معاملات شرکت اتاق ۲۹۲: تاساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۳
تاریخ گشایش اسناد مزایده: از ساعت ۰۸:۰۰ روز یکشنبه به تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۴
محل دریافت اسناد: سایت اینترنتی شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان WWW.abfaesfahan.ir
پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات WWW.iets.mporg.ir
شماره تلفن گویا: ۸-۳۶۶۸۰۰۳۰-۰۳۱ (داخلی ۲۵۳)
نام روزنامه: صمت تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۳/۲۴
شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان

KIMEX
Kerman
13-16 June 2023
Kerman International
Exhibition Of Mine
Mining,Mining Industries
Mineral Processing
and Related Equipment

مراسم افتتاحیه
۲۳ خرداد ۱۴۰۲ ساعت ۱۷
نمایشگاه بین المللی جنوب شرق کرمان

برگزارکننده: شرکت نمایشگاهی توسعه تجارت آرَتَ
۰۳۴-۹۱۰۱۵۹۱۰
۰۲۱-۹۱۳۰۵۹۱۰
۰۹۱۳۰۶۲۵۹۸۳
۰۹۰۱۰۱۴۲۷۸۱
ARATTAEXPO.IR

ARATTA

یادداشت

زنگ خطر به صدا درآمد

علیخان نصراصفهانی
استاد دانشگاه و فعال معدنی

معدن ظرفیت اشتغالزایی بالایی دارد، اما باید این موضوع را از ۲ جنبه بررسی کرد. اول اینکه اشتغالزایی هدف نیست، بلکه دستاورد هدفی بسیار بزرگ‌تر است. بنابراین، باید زمینه‌های توسعه را در هر زمینه‌ای گسترش دهیم که امکان شکوفایی اقتصادی و به‌تبع آن، اشتغال فراهم شود.

برای رسیدن به این هدف چاره‌ای نیست جز اینکه قوانین به‌گونه‌ای اصلاح شوند که دوام و بقا داشته باشند و به‌شکل لحظه‌ای تغییر نکنند. نباید امروز قانونی به‌تصویب برسد، اما کسی نداند که فردا همین قانون جاری است یا خیر؟ این بی‌ثباتی باعث شتابزدگی و ابهام نسبت به آینده می‌شود. باید حداقل در یک دوره زمانی نسبتا طولانی برای مثال یک دهه، شرایط پایداری از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در کشور برقرار باشد. اگر این اتفاق رخ دهد، اقتصاد شکوفا خواهد شد. رسیدن به این موقعیت تا حد زیادی در اختیار دولتمردان است، بنابراین باید با دقت، حوصله و آینده‌نگری بیشتر رویکردهای درست را اتخاذ کنند.

نکته مهم بعدی، سوق دادن منابع مالی به‌سمت معادن و صنایع وابسته است. از آنجایی که فرآیند معدنکاری از اکتشاف تا فرآوری ریسک زیادی دارد و هرگونه اشتباه یا مشکلی ممکن است، مانع حصول نتیجه شود، باید اعتماد منابع مالی با حمایت و پشتیبانی دولت تامین شود.

منظور این نیست که پول بی‌حساب و کتابی در اختیار افراد قرار گیرد، بلکه باید امکانی باشد که افراد و شرکت‌هایی که در این زمینه فعالیت می‌کنند، با ارائه عملکرد مناسب از حمایت مالی بانک‌ها برخوردار شوند. به‌عبارت دیگر، باید جریان مالی در راستای حمایت از کارهایی که منجر به تولید ثروت، صنعت، کار و اشتغال می‌شوند، سوق داده شوند.

مورد بعدی موضوع تجارت داخلی و خارجی است که رکن بسیار مهمی به‌شمار می‌رود. وقتی نتوانیم پیش‌بینی کنیم که در پایان یک فرآیند صنعتی امکان سوددهی وجود دارد یا خیر و آیا می‌توان محصول نهایی را به بازارهای جهانی عرضه کرد یا خیر، فعالیت تولیدی معدنی از همان حلقه اول زنجیره دچار مشکل خواهد شد.

موضوع دیگر، همین تامین ماشین‌آلات و تجهیزات است. موضوع تامین ابزار و امکانات چیزی نیست که بتوان به‌شکل سیاسی با آن برخورد کرد. اساس اکتشاف، استخراج، فرآوری و استحصال براساس تجهیزات به‌روز و مناسب بنا می‌شود و اگر این ویژگی‌ها وجود نداشته باشد، معدنکاری نوعی تلف کردن سرمایه است.

در کنار این موضوع، باید تربیت و تامین نیروی انسانی موردتوجه ویژه قرار گیرد. باید جذابیت فعالیت در بخش‌های اکتشاف و تولید آشکار شود. گمان می‌رود ما منابع و ذخایر معدنی سرشاری در کشور داریم که در اعماق زمین هستند، اما متاسفانه عمق معدنکاری و اکتشافات‌مان هنوز بسیار کم و زیر ۱۰۰ متر است. در حالی که این عدد به‌طورمتوسط باید به یک کیلومتر برسد و این کاری است که در تمام دنیا انجام می‌شود.

موضوع فعالیت استارت‌آپ‌ها و ارتباطات بین‌المللی هم یکی دیگر از نکات مهم این حوزه است. ما از نظر تاملات بین‌المللی دچار مشکلات متعددی هستیم، زیرا به اینترنت نیاز داریم تا محصولات خود را در فضای مجازی به‌نمایش بگذاریم و همه بتوانند آنها را ببینند. این مشکل درباره بازاریابی داخلی هم صدق می‌کند. از سوی دیگر، متاسفانه هنوز بانک اطلاعات مناسب برای تولیدکنندگان و مشتریان نداریم.

به‌گمان من، اگر برای تمام مراحل معدنکاری سازکاری شبیه بورس ایجاد شود که دولت مسئولیت و نفوذی در برابر بخش عملیاتی آن نداشته باشد، این قطار به ریل درست خود هدایت می‌شود و تولیدکننده و مصرف‌کننده داخلی و خارجی به‌راحتی همدیگر را پیدا می‌کنند. اگر نمایشگاه مجازی دائمی ایجاد شود و فعالان این زنجیره بتوانند با عرضه و فروش مستقیم تولیدات خود، منتفع شوند تشویق خواهند شد که به‌سمت تولید قدم بردارند، نه به‌سوی دلال‌بازی و معامله‌گری.

از همه مهم‌تر توجه به موضوع اکتشاف است که ما در این زمینه، با مشکلات فراوانی روبه‌رو هستیم. بسیاری از مواد معدنی ذخیره قطعی و احتمالی موجود کشور برای زیر ۲۰ سال است.

به این ترتیب، به‌زودی صنایع و معادن ما دچار کمبود ماده اولیه خواهند شد و به‌تبع آنها همه صنایع مادر مثل فولاد، مس، سرب، روی، بوکسیت، آلومینیوم و... گرفتار رکود می‌شوند.

در واقع، از همین امروز زنگ‌های خطر برای بسیاری از صنایع به صدا درآمده است و بعضی مراکز تولیدی دچار مشکل شده‌اند و گاه مجبور هستند برخی مواد موردنیاز خود را از خارج تامین کنند که به‌گمان من فاجعه‌بار است. بنابراین، باید موضوع اکتشاف را بسیار جدی بگیریم و تلاش کنیم تا زیر ۱۰ سال عقب‌ماندگی‌مان در این حوزه را جبران کنیم.

فعالیت مجدد ۲۵۰ معدن در خراسان‌جنوبی

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان‌جنوبی با بیان اینکه معدن مهم‌ترین بخش توسعه خراسان‌جنوبی است، اظهار کرد: باتوجه به وجود حدود ۲۵۰ معدن غیرفعال در خراسان‌جنوبی، باید زمینه رونق آنها را فراهم کنیم. به‌گزارش معدن‌نامه، علیرضا عباس‌زاده، ضمن اشاره به اینکه خراسان‌جنوبی استانی مرزی و کویری است که آن را با شاخصه معدن می‌شناسند، گفت: اقدام برای ثبت ژئوپارک طبس نشان‌دهنده ظرفیت زمین‌شناسی استان از جهات مختلف از جمله معادن موجود است. وی افزود: ۷۵۷ واحد معدنی در استان داریم که دارای ۶.۸ ذخیره معدنی با اشتغال ۱۲هزار نفر است و این موضوع سبب شده از خراسان‌جنوبی به‌عنوان بهشت معادن کشور یاد شود. به‌گفته وی؛ شرایط معدنی استان نسبت به دیگر نقاط کشور بهتر است، اما ما باید بدانیم که از این ظرفیت چگونه استفاده کنیم تا نتیجه خوبی به‌همراه داشته باشد. معاون استاندار با بیان اینکه دارایی ما در حوزه معدن بسیار است، یادآور شد: بیش از ۵۲ نوع ماده معدنی شناخته‌شده در خراسان‌جنوبی داریم، اما با این وجود، بخش بزرگی از این ظرفیت هنوز فعال نشده تا ارزش‌افزوده برای ما داشته باشد و سبب اشتغال بیشتر در این حوزه شود. معاون استاندار خاطرنشان کرد: اگر اقتصاد استان بر محور معدن باشد، زمینه توسعه این بخش بیش از گذشته فراهم خواهد شد. عباس‌زاده اظهار کرد: باید با رفع موانع در این بخش برای جذب سرمایه‌گذاران اقدام کنیم تا شرایط سرمایه‌گذاری در معادن استان نسبت به گذشته بیشتر فراهم شود. وی درباره همزیستی معدن و محیط‌زیست گفت: شرعا و قانونا وظیفه داریم در راستای حفظ محیط‌زیست فعالیت کنیم و اگر این کار را انجام ندهیم، در آینده فاجعه‌ای در این بخش ایجاد خواهد شد.

گزارش صمت از مزایای یکپارچگی در صنایع ملی

به «اتفاق» جهان می‌توان گرفت!

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهوری پنجشنبه گذشته ۱۸ خرداد در جریان سفر استانی و در جمع مردم آذربایجان‌شرقی و تبریز گفت: «استقلال مجتمع مس سونگون را که مطالبه اصلی مردم این دیار بود، به مردم این خطه اعلام می‌کنم.»

به‌گزارش ایرنا، آیت‌الله رئیسی بااشاره به اینکه در سفر دور اول وعده پیگیری استقلال مس سونگون را داده بود، گفت: امروز اعلام می‌کنم استقلال این معدن ثبت شده است و از این پس درآمدهای آن برای توسعه منطقه هزینه می‌شود.

استقلال شرکت مس سونگون آذربایجان‌شرقی از شرکت ملی مس ایران به این معنی است که عواید فروش محصولاتش، بدون واریز به خزانه ملی، در استان مانده و از همان محل توزیع خواهد شد.

در گزارش امروز صمت، مزایا و و معایب این تصمیم در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی شده و این فرآیند با نظرهای موافق و مخالفی همراه است که صمت تنها بازگوکننده این نظرات و آماده دریافت نظرات کارشناسی سایر کارشناسان نیز هست.

عکس: صمت

سابقه معدنکاری در سونگون

معدن مس سونگون در استان آذربایجان‌شرقی در فاصله ۱۳۰ کیلومتری تبریز و ۳۰ کیلومتری ورزقان واقع است. ذخیره احتمالی این معدن بیش از ۵ میلیارد تن و ذخیره قابل‌استخراج آن حدود ۷۹۶ میلیون تن برآورد شده است که در مجموع کل ذخایر قطعی، احتمالی و ممکن در محدوده کانسار سونگون ورزقان حدود ۷.۱ میلیارد تن سنگ مس با عیار ۶۱ درصد و به‌تنهایی یک درصد ذخیره مس دنیا و ۵۲ درصد ذخایر مس کشورمان را در دل خود جای داده است. در این معدن، غیر از فلز باارزش مس؛ مولیبدن، طلا، نقره و دیگر عناصر بااهمیت به‌صورت فلزات همراه وجود دارد. سابقه معدنکاری در سونگون به ۲ قرن پیش یعنی دوره قاجاریه برمی‌گردد. آثار فعالیت‌های قدیمی به‌صورت استخراج زیرزمینی در امتداد طول رودخانه سونگون در محدوده پرعیار بوده و عملیات اکتشافی با استفاده از روش‌های نوین و وسایل و تجهیزات جدید از سال ۱۳۲۵ شروع و تا سال ۱۳۵۶ ادامه داشته است. در سال ۱۳۵۶ وجود ذخایر مس از نوع پورفیری توسط کارشناسان زمین‌شناسی کشور محرز شد. نخستین گمانه کانسار در سال ۱۳۶۸ حفر شد و از سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۷۱ اکتشافات نیمه‌تفضیلی با حفر ۷ دهنه تونل اکتشافی ادامه یافت و نیز گمانه‌هایی طی سال‌های ۱۳۷۰ تا سال ۱۳۷۱ در بخش شرقی و شمال‌شرقی توده کانسار حفر شد، تا پارامترهای لازم برای تخمین و برآورد ذخیره فراهم شد. عملیات پیش‌باطله نیز از سال ۱۳۷۲، آغاز و همزمان با انجام اکتشافات تکمیلی و تفضیلی در سال ۱۳۷۸ به پایان رسید.

جای کار کارشناسی دارد

بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران با تاکید بر داشتن نگاه ملی در تمام طرح‌های عمرانی کشور گفت: باید به موضوع تمام دارایی‌های منطقه‌ای و پروژه‌های کلان و عمرانی به‌صورت ملی نگاه کرد. شرکت ملی مس ایران نیز یکی از دستاوردهای کلان و ملی ایران است که پروژه‌های متعددی در استان‌های گوناگون کشور دارد. وی ضمن بیان این مطلب افزود: باتوجه به جایگاه این شرکت به‌نظر نمی‌رسد که مستقل کردن این بخش‌ها عقلانی باشد و باید کار کارشناسی بیشتری در روند اجرای این فرآیند انجام گیرد و برمبنای آن زنجیره مس در استان‌های گوناگون کشور تعریف شود.

رئیس انجمن مس ایران بااشاره به فرآیند اجرایی برنامه‌های این شرکت گفت: به‌عنوان نمونه گاهی ممکن است احداث واحدهای فرآوری نه در آذربایجان‌شرقی اقتصادی باشد و نه در کرمان و به‌جای واحد فرآوری در منطقه‌ای احداث شود که فاقد معادن یا ذخایر مس است، زیرا برای مثال به‌علت نزدیک بودن به دریا، امکان صادرات از آن نقطه بیشتر است و به این ترتیب تصمیم گرفته می‌شود که بخشی از محصول مانند کنسانتره تا سواحل جنوبی کشور حمل شود تا در این منطقه فرآیند فرآوری صورت گرفته و به محصولی باارزش‌افزوده بالاتر تبدیل و صادر شود. شکوری افزود: به این ترتیب، اینکه مجموعه مس سونگون زیرمجموعه صنایع ملی مس باشد، مانع هزینه‌کرد و گردش مالی درآمد این معدن در استان آذربایجان نیست. در اصل، مالیات هر عملکرد اقتصادی متعلق به خزانه سازمان‌مالیاتی استان است و باید برای آبادانی منطقه خرج شود و اشتغال ایجاد کند و هرجا که از نظر اقتصادی و مطالعات کارشناسی مناسب است، صنایع پایین‌دستی ایجاد شود یا طرح‌های معدنی و کارخانه‌های فرآوری توسعه پیدا کند. وی افزود: اگر فکر می‌کنیم درگذشته تبعیضی وجود داشته است، باید مشکل را ریشه‌یابی و برطرف کرد. علاوه بر این، باید ترکیب هیات‌مدیره انجمن ملی مس ایران باید به‌گونه‌ای چیده شود که مس آذربایجان و کرمان و دیگر استان‌ها در هیات‌مدیره حضور داشته باشند و هدایت سرمایه‌گذاری و منابع را به‌درستی و با عدالت انجام دهند.

> اهالی یک منطقه معدنی باید از منافع معدن منتفع شوند که در واقع این اتفاق هم با ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه زیرساخت‌ها، ایجاد مجموعه‌های آموزشی و... رخ می‌دهد

مشکلات بورسی

این فعال اقتصادی بااشاره به ارائه سهام صنایع ملی مس ایران (فملی) در بازار سرمایه گفت: همچنین باتوجه به سهامداری شرکت ملی مس، هرگونه اعمال تغییر باید با نظر سازمان بورس باشد، زیرا مردم سهام صنایع ملی مس را خریداری کرده‌اند که معادن آذربایجان، کرمان و دیگر استان‌ها، همگی، زیرمجموعه آن است و نمی‌توان به‌راحتی یک بخش را از بخش‌های دیگر جدا کرد.

باید روشن شود که اگر قرار است یک بخش از این مجموعه حذف بشود، سهام خریداری‌شده چگونه ارزش‌گذاری خواهد شد یا پرداخت سود و زیان سهامداران به چه ترتیبی انجام می‌شود.

وی افزود: اگر کار براساس مطالعات دقیق و کارشناسی انجام شود و همه اقدامات براساس جمع‌بندی انجام گیرد، توسعه در جایی اتفاق خواهد افتاد که منطقی و عملی باشد، اما باید کل مجموعه مس ایران را به‌صورت یکپارچه دید و تعالی و توسعه این مجموعه در حالی به بهترین وجه تحقق پیدا می‌کند که نگاه ملی به آن وجود داشته باشد.

رئیس انجمن مس ایران بااشاره به اینکه مطرح شدن کلماتی مانند استقلال برای مجموعه‌های صنعتی و معدنی بی‌معنا است، گفت: مشکلی از این نظر وجود ندارد که درآمدهای یک مجموعه صرف توسعه همان مجموعه شود. اگر درباره مس سونگون هم همین تعبیر و تفسیر را داریم، می‌توان گفت هزینه توسعه این مجموعه باید از محل درآمدهای خودش تامین شود، اما اینکه این مجموعه را مستقل از مس ببینیم و از صنایع ملی جدا کنیم و شخصیت حقوقی جدایی به آن بدهیم، چندان منطقی به‌نظر نمی‌رسد. در نتیجه، شرکت ملی صنایع مس ایران می‌تواند با عقل جمعی اداره شده و در نهایت، سرمایه‌گذاری باتوجه به همه ظرفیت‌ها و براساس مطالعات کارشناسی، در استان‌های گوناگون انجام گیرد. به این ترتیب،می‌توان امیدوار به ایجاد زمینه توسعه و آبادانی مناطق گوناگون در تمام کشور بود.

معادن جزو انفال و در اختیار دولت است

پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدن نیز بااشاره به اصل ۴۵ قانون اساسی گفت: معادن جزو انفال و در اختیار دولت است تا طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل کند. به‌عبارتی، هیچ‌کس مالک معادن نیست و طبق شرایطی در مدت‌زمانی محدود و تعیین‌شده از آن بهره‌برداری می‌کند و موظف است در این مدت حق‌وحقوق حاکمیت را که همان حقوق دولتی معادن است، بپردازد.

افضل افزود: پس همه منابع و ذخایر معدنی کشور متعلق به همه مردم کشور است. البته طبق قانون باید بخشی از درآمدهای معدنی به استان محل وقوع معدن اختصاص پیدا کند که این موضوع در قانون معادن دیده شده است. براساس قانون معادن، درآمد حاصل از حقوق دولتی به‌ترتیب در موارد زیر مورداستفاده قرار می‌گیرد: ۶۵ درصد برای اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور در اختیار وزارت صمت قرار می‌گیرد، ۱۵ درصد به اعتبارات استان محل معدن اضافه می‌شود تا تمام اعتبار یادشده برای زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان با اولویت‌بخشی که معدن در آن واقع‌شده اختصاص یابد. ۱۲ درصد در صورت وجود محدوده عملیات معدنی در منابع ملی و طبیعی در اختیار وزارت جهاد و کشاورزی قرار می‌گیرد تا برحسب مورد و در عملیات معدنی نسبت به احیا و بازسازی محل عملیات معدنی اقدام شود. ۵ درصد دیگر برای حمایت از فعالیت‌های صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی در اختیار صندوق مذکور قرار می‌گیرد و ۳ درصد نیز صرف کمک به سازمان نظام‌مهندسی معدن برای انجام وظایف قانونی خود خواهد شد. بنابراین، اهالی یک منطقه معدنی باید از منافع معدن منتفع شوند که در واقع این اتفاق هم با ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه زیرساخت‌ها، ایجاد مجموعه‌های آموزشی و... رخ می‌دهد. این فعال معدن بااشاره به مسیر توسعه‌ای شرکت‌های کوچک و بزرگ در تمام کشورهای جهان گفت: شرکت‌های اقتصادی در تمام کشورهای جهان مسیر توسعه و موفقیت در بازار رقابتی را از طریق پیوستن به یکدیگر و ایجاد کنسرسیوم هموار می‌کنند. بنابراین، به‌نظر می‌رسد این تفکیک و جداسازی‌ها موجب محدودیت فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی و این فرآیند ممکن است موجب ناهماهنگی و درهم‌ریختگی در کل مجموعه شود. از طرف دیگر، وقتی همه از هم جدا باشند، زمینه رقابت‌های ناسالم و گروکشی‌هایی پیش می‌آید و زنجیره تولید دچار اختلال می‌شود. پیمان افضل، با طرح این سوال که آیا استان‌هایی که از ذخایر معدنی کم‌بهره هستند یا جزو مناطق محروم کشور به‌شمار می‌روند، از منابع معدنی سهمی ندارند؟ گفت: وقتی یک ماده معدنی در یک استان تولید و در استانی دیگر فرآوری و در استانی دیگر به شمش تبدیل می‌شود؛ آیا باید عواید شمش به استانی که کارخانه تولید شمش در آن قرار دارد، برسد؟

وی افزود: تا امروز نیز در کشور تلاش زیادی انجام گرفته است تا شرکت‌های کوچک در هم ادغام شوند و شرکت‌های بزرگ‌تری را تشکیل دهند تا بتوانند در سطح جهانی رقابت کنند.

به‌قول حافظ؛ «حسنت به‌اتفاق ملاحت جهان گرفت/ آری به‌اتفاق جهان می‌توان گرفت.»

سخن پایانی

ایسنا در گزارشی درباره استقلال مس سونگون نوشته است: پیش‌ازاین، عایدات مجتمع مس سونگون همچون مالیات و... به‌حساب استان کرمان واریز می‌شد و صرفه‌ای برای استان آذربایجان نداشت، اما اکنون قرار است عایدات این مجتمع صرف استان شود. مدافعان این طرح نیز معتقدند که شرکت مس سرچشمه سال‌های متمادی تنها بر استخراج مواد اولیه در سونگون متمرکز بوده و این مواد برای فرآوری و ایجاد صنایع پایین‌دستی به کرمان منتقل می‌شدند.

این گروه بااشاره به اینکه براساس قانون، واقع شدن یک شرکت در محل خاص و ثبت آن در آن منطقه، موجب می‌شود درآمدهای مالیاتی آن شرکت در آن منطقه اخذ و مصرف شود، می‌گویند: تاکنون هم به‌دلیل وابستگی مس آذربایجان به مس کرمان درآمدهای مالیاتی آن در کرمان اخذ و مصرف شده است. همان‌طوری که درآمدهای مالیاتی فولاد مبارکه و ذوب‌آهن اصفهان در آن منطقه جذب و مصرف می‌شود. سوال این است که چرا باید درآمدهای مالیاتی مس آذربایجان به خود استان اختصاص نیابد؟

همچنین به‌گزارش ماین‌نیوز، احسان صالحی، دبیر شورای اطلاع‌رسانی دولت هم در توییتی درباره سفر رئیس‌جمهوری به تبریز نوشت: «اعلام تشکیل شرکت مس آذربایجان در سفر رئیس‌جمهوری به تبریز سوالاتی ایجاد کرد.

تشکیل این شرکت به‌هیچ‌وجه به‌معنی استقلال مس سونگون از شرکت ملی مس ایران نیست، بلکه مس سونگون با یک بازطراحی از حالت مجتمع به شرکت زیرمجموعه شرکت ملی مس ایران تبدیل شد، مانند ۹ شرکت دیگر زیرمجموعه آن. با این تغییر ساختار، درآمدها شفاف‌تر و مجموعه چابک‌تر می‌شود و طبق قانون تجارت و مانند هر شرکت دیگر، درآمد مالیاتی (نه کلیه درآمدها) در استان هزینه خواهد شد. هیچ‌یک از اینها به‌معنی منفک شدن از فملی نیست و عواید آن بیش از گذشته نصیب سهامداران خواهد شد.»

مسیر پر پیچ‌وخم صادرات گل و گیاه

اردیبهشت و بهار را به دلیل فرش شدن دشت‌های ایران با انواع گل‌های رنگارنگ بهترین فصل سفر به سرزمین ایران می‌دانند، شیراز بوی بهار نارنج می‌گیرد، در محلات و خمین گلخانه‌ها پر از گیاهان سبز و گل‌های رنگارنگ می‌شوند، دشت‌های غربی و مرکزی کشور را شقایق و لاله به‌خصوص لاله‌های واژگون می‌پوشانند و عطر گل محمدی و گلاب شهرهای مختلفی همچون کاشان، قمصر و میمند را فرا می‌گیرد. اما این گل‌های زیبا و رنگارنگ در کنار زیبایی‌های بسیار ارزش اقتصادی فراوانی دارند که در سال‌های گذشته ایران بهره چندانی از آن نبرده است.

در شرایطی که ایران در بین ۱۰ تولیدکننده عمده گل و گیاهان تزئینی جهان جایگاه هفتم را دارد اما در بین صادرکنندگان جهانی جایگاه ۱۰۷ را دارد؛ جایگاهی که بسیاری از صادرکنندگان باتوجه به ظرفیت ایران و چهار فصل بودن کشور آن را بسیار کم می‌دانند.

کارشناسان معتقدند ایران با سرمایه‌گذاری و بسترسازی می‌تواند در بین ۱۰ کشور مهم صادرکننده گل در جهان باشد.

۲۵ خرداد روز ملی گل و گیاه نام دارد و صمت نیز به همین مناسبت به مزیت‌های تجاری این کالای ارزآور پرداخته است.

ایران در رتبه ۱۷ تولید گل و گیاه و در رتبه ۱۰۷ صادرات این کالای ارزآور قرار دارد

سهم اندک ایران از یک بازار پرظرفیت

ایران ظرفیت بسیار بالایی دارد و شاید الان تنها از ۱۰ درصد این ظرفیت برای تولید و صادرات گل‌های زینتی استفاده می‌شود اما با حمایت و سرمایه‌گذاری می‌شود سود بسیار زیادی از صادرات گل‌های تزئینی و زینتی به‌دست آورد.

براساس آمارهای گمرک بزرگ‌ترین مشتری‌های ایران در سال گذشته برای خرید شاخه‌های گل از کشور عراق، آذربایجان، اوکراین، مولداوی، بلاروس، گرجستان، ارمنستان، تاجیکستان، قرقیزستان، ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان و روسیه بوده‌اند. مشتریانی که تعدادی از آنها مانند گرجستان، روسیه و بلاروس در واقع محل ترانزیت گل‌های صادراتی ایران به کشورهای دیگر هستند و گل‌های ایران بعد از ورود به این کشورها دوباره در بسته‌بندی‌های جدید و به نام‌های جدید از سوی این کشورها صادر می‌شوند. بیشترین گل‌هایی که از ایران صادر می‌شود شامل گلایول، رز، میخک، داوودی، مریم، آنتوریوم، لاله، نرگس، سوسن، مارگریت، پرنده بهشتی، ژربرا و آلسترومریا است.

ارزآوری نیازمند تولید پیوسته در پایانه

افزایش صادرات و ارزآوری نیاز به تولید پیوسته در پایانه‌های دائمی گل و گیاه زینتی دارد و این موضوع مستلزم زیرساخت‌های تولید وسیع در کشور است.

عضو پژوهشکده گل و گیاهان زینتی با بیان این مطلب گفت: طبق آمار سال ۱۴۰۰ دفتر گل و گیاهان زینتی معاونت باغبانی جهاد کشاورزی سطح زیر کشت گل و گیاهان زینتی در کل کشور ۸هزار و ۲۵۱ هکتار برآورد شده است که از این میزان ۳هزار و ۵۳۱ هکتار به صورت گلخانه‌ای و ۴هزار و ۷۱۷ هکتار در فضای باز است. حسین بیات افزود: در سال ۱۴۰۰ در چهار حوزه متفاوت گل و گیاهان زینتی، ۲میلیارد و ۷۸۲ میلیون شاخه گل بریده، ۶۳۶ میلیون گل گلدانی، ۱۷۹ میلیون بوته زینتی و حدود ۵۰۰ میلیون درخت و درختچه در سطح کشور تولید شده است.

استان‌های تهران، مرکزی و مازندران بیشترین سطح زیر کشت گل و گیاهان زینتی را دارند. رئیس پژوهشکده گل و گیاهان زینتی گفت: همچنین استان‌هایی همچون گیلان، اصفهان و خراسان رضوی نیز سطح زیر کشت گل و گیاهان زینتی قابل‌توجهی دارند.

آسیب کرونا به حوزه صادرات گل

بیات ادامه داد: در کشور ۱۱هزار و ۸۶ نفر بهره‌بردار در گلخانه و ۷هزار و ۶۵۷ نفر در فضای باز در حوزه گل و گیاه زینتی فعالیت می‌کنند. طبق آمار رسمی در سال ۱۴۰۰، ۱۷.۵ میلیون دلار و در سال ۹۹، ۲۷ میلیون دلار، سال ۹۶، ۲۵میلیون دلار، سال ۹۳، ۳۵ میلیون دلار و سال ۹۲، ۴۷ میلیون دلار صادرات از گمرک رسمی کشور انجام شده است. وی با بیان اینکه در چند سال اخیر روند نزولی را در صادرات گل و گیاه زینتی داشته‌ایم، ادامه داد: آمار صادرات سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال ۱۴۰۱ تفاوت اندکی دارد. یکی از دلایل اصلی آن شیوع کرونا در سال ۹۸ تا ۱۴۰۰بوده است و بسیاری از گلخانه‌داران از چرخه تولید خارج و تغییر فاز دادند، به همین دلیل اثرات زمان کرونا در سال‌های آینده تاثیر گذاشت و صادرات رسمی را ۱۰ میلیون دلار کاهش داد. رئیس پژوهشکده گل و گیاهان زینتی با بیان اینکه در سال ۱۴۰۲ با افزایش صادرات روبه‌رو خواهیم بود، اضافه کرد: همچنین یک بخش صادرات غیررسمی نیز در حوزه گل و گیاهان زینتی انجام می‌شود که نیاز به توجه ویژه دارد. حجم بسیار زیادی از صادرات به صورت غیررسمی به کشورهای عربی است. بیات عنوان کرد:آسیبی که کرونا به بازار گل و گیاهان زینتی وارد کرد، به‌مرور بهبود پیدا کرد و تغییر وضعیتی در واحدهای بسیار بزرگ از نظر نوع محصول تولیدی اتفاق افتاد.

احتمال افزایش صادرات گل

به احتمال زیاد در سال ۱۴۰۲ عدد صادراتی نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش خواهد یافت. وی در خصوص برنامه‌های توسعه صادرات گل و گیاهان زینتی با اشاره به حضور سرپرست وزارت جهاد کشاورزی در شهر محلات گفت: یکی از مهم‌ترین موضوعات در خصوص افزایش پایانه‌های تولید و صادرات است. این برنامه حدود ۷ سال پیش تدوین شد و یک پایانه صادراتی بزرگ شامل غرفه و نمایشگاه در شهر محلات احداث شد، منتها به‌مرور زمان توسعه پروژه با سرعت کم روبه‌رو شده است. رئیس پژوهشکده گل و گیاهان زینتی تاکید کرد: حدود ۴۰درصد این پروژه اجرایی شده اما برای تکمیل آن نیاز به اعتبارات لازم است. در این صورت توسعه صادرات از استان مرکزی محقق می‌شود و تولید داخلی نیز بهبود پیدا می‌کند، همچنین جذب گردشگر داخلی و خارجی بسیاری دارد. این پروژه توسط بخش خصوصی اجرایی می‌شود اما برای اتمام نیاز به حمایت‌های دولتی دارد. بیات ادامه داد: در صورت تکمیل پروژه میزان تولید، عرضه و ارتباط تولیدکنندگان و صادرکنندگان افزایش پیدا می‌کند البته نکته‌ای که در خصوص صادرات اهمیت دارد، تولید پیوسته است. وی اضافه کرد:بیشتر خریداران از کشورهای همسایه هستند، بنابراین انتقال و جابه‌جایی محصول هزینه بسیار زیادی ندارد در نتیجه در خصوص افزایش صادرات نیاز است تولید ما در سطح استان و کشور پیوسته و مداوم باشد. این موضوع نیز مستلزم زیرساخت‌های تولید وسیع در کشور است.

ارزآوری غیرنفتی با طعم نشاط

مدیر یکی از شهرک‌های گل و گیاه در جنوب شرق استان تهران با بیان اینکه درحال‌حاضر نهضت توسعه کشت گلخانه‌ای در کشور ایجاد شده است، به مهر گفت: با توجه به استانداردهایی مانند آب مناسب و سازه‌ها و تجهیزات با کیفیت، درحال‌حاضر صادرات به کشورهای خارجی داریم و امکان صادرات وجود دارد.

محسن تقی گذری، کشورهای حوزه خلیج‌فارس و هلند را مقصد صادرات گل کشور دانست و گفت: با توجه به کمبود آب در کشور، تولید گل و محصولات کشاورزی در گلخانه یک ضرورت محسوب می‌شود و در این صورت مصرف آب به ۱۰ درصد تقلیل می‌یابد و کیفیت محصول تولید شده در گلخانه ۱.۵ برابر محصولات تولید شده در کشت باز است.

این فعال گل و گیاه کشور پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان را از مهم‌ترین انتظارات کشاورزان دانست و افزود: درحال‌حاضر و با توجه به افزایش قیمت‌ها هزینه احداث گلخانه در کشور نزدیک به ۲ برابر شده است، لذا می‌بایست میزان تسهیلات پرداختی با توجه به تورم و افزایش قیمت‌ها افزایش یابد، چرا که اگر در یک گلخانه ۸۰ درصد کار انجام شده، اما این کار به اتمام نرسیده باشد، در عمل ۸۰ درصد پیشرفت نیز کاربردی ندارد.وی گفت: مشکل دیگر محاسبه تعرفه برق صنعتی برای موتورهای چاه آب است، که این تعرفه باید کشاورزی محاسبه شود.

تقی گذری با بیان اینکه خوشبختانه کل سازه گلخانه در داخل کشور تولید می‌شود، اضافه کرد: البته در برخی از قلمه‌ها که نسل اول هستند، ممکن است، نیاز به واردات باشد، که در این خصوص نیز تلاش‌هایی برای خودکفایی آغاز شده است.

وی با بیان اینکه برنامه‌هایی برای استفاده از شاخ و برگ اضافی محصولات تولید شده داریم، افزود: از این محصولات اضافی می‌توان برای تولید خاک برگ بهره برد و یا از آب مورد نیاز گلخانه‌ها برای پرورش ماهی می‌توان بهره گرفت، که همه این موارد نیاز به حمایت‌های مسئولان به‌ویژه در پرداخت تسهیلات دارد.

این فعال گل و گیاه با اشاره به مشکل تامین نقدینگی کشاورزان و گل‌کاران برای تامین تجهیزات و امکانات گلخانه‌ای گفت: راه‌اندازی صنعت بسته‌بندی و برندسازی نیز سبب بومی‌سازی تولیدات گل می‌شود.

موانع بر سر راه صادرات

به گفته بسیاری از فعالان بازار گل و گیاه، یکی از دلایل کمی صادرات این محصولات شاید این است که تولید گل با وجود سودهی، اشتغالزایی و امکان صادرات بالا هنوز یک مسئله استراتژیک تلقی نمی‌شود. اکنون علاوه بر صادرات پایین، سرانه مصرف گل در کشور هم بسیار پایین است که علت عمده آن بالا بودن نرخ گل به دلیل وجود دلالان و واسطه‌ها است که بیشتر سود این بازار به جیب آنها می‌رود.

برخی دیگر از فعالان این بازار تاکید دارند، باوجود ظرفیت‌های بالای ارزآوری این صنعت، ریشه عدم موفقیت بالای کشور در صادرات گل و گیاه زینتی را باید در نبود امکانات و تجهیزات مکانیکی برای پرورش، نبود گلخانه‌های مناسب، شرایط نگهداری و البته شرایط صادرات و بسته‌بندی‌های صادراتی دید. به نظر کارشناسان تا زمانی که گلخانه‌های کشور بیشتر با بخاری‌های نفتی و گازوئیلی کار می‌کنند، سیستم چیدن گل‌ها دستی و سنتی است، بسته‌بندی‌های مناسب برای ماندگاری بالای گل در زمان صادرات وجود ندارد، بازارهای تجاری گل و گیاه در کشور ساخته نشده و هواپیماهای مخصوص برای صادرات گل‌های زینتی در روز وجود ندارد، ایران نمی‌تواند در جایگاه بین‌المللی از نظر صادرات گل و گیاه جایگاه بهتری را پیدا کند و از طرفی باید منتظر باشد تا از سوی کشورهای رقیب بازارهای هدف مانند عراق و کشورهای همسایه را از دست بدهد.

تجارت گل و گیاه در جهان تجارتی بسیار پرسود است و هم‌اکنون بیش از ۸۰ درصد آن د ر اختیار کشورهای هلند، آلمان، فرانسه، انگلستان، ژاپن، ایتالیا و سوئیس است. کشور هلند سالانه بیش از ۷ میلیارد دلار از محل صادرات گل و گیاه و بذر و پیاز گل درآمد به‌دست می‌آورد. براساس آمارهای جهانی سرانه مصرف گل در کشورهای اروپایی سالانه ۲۰۰ شاخه و براساس آمارهای اتحادیه گل و گیاه سرانه داخل ۵ تا ۱۰ شاخه است. به دلیل نبود شرایط مناسب و امکانات برای صادرات سالانه تعداد زیادی شاخه گل در کشور از بین می‌رود.

بسیاری از فعالان این حوزه معتقدند در صورت برنامه‌ریزی مناسب قادر به صدور ۱۰ میلیارد دلار گل و گیاه زینتی در سال به خارج کشور است. براساس برخی آمارهای منتشر شده نیز ۱۵۰ هزار نفر در تولید گل و گیاه و گلخانه کشور اشتغال دارند و ۲۵ هزار میلیارد تومان در این حوزه سرمایه‌گذاری شده و ایران در رتبه ۱۷ تولید گل و رتبه ۱۱۵ صادرات گل قرار دارد. اما برخلاف کیفیت مطلوب تولیدات گل و گیاه در کشور، تولیدکنندگان نمی‌توانند در بازارهای جهانی حضور داشته باشند و این ضعف باید هرچه زودتر جبران شود.

سخن پایانی

دشواری‌های صادرات در این بخش را می‌توان به بحث‌هایی مانند گرانی نرخ کرایه حمل هوایی، مشکلات حمل زمینی از محل کشت، پایانه، مشکلات مربوط به تنظیم زمان‌بندی تولید و حمل و در نتیجه عدم تحقیق به‌موقع محصول متناسب با نیاز مشتری و همچنین ورود انفرادی صادرکنندگان ایرانی به بازارهای جهانی و عدم پیروی از یک استراتژی مشترک می‌توان اشاره کرد. البته طبیعی است که ورود کشورهای جدید و نوپا در عرصه صادرات گل و گیاه و فشرده شدن رقابت در بازار جهانی هم در این امر بی‌تاثیر نبوده است.

از سوی دیگر افزایش فروش گل به نرخ پایین به واحدهای فرآوری در خارج از کشور به دلیل نبود امکانات فرآوری در ایران و همچنین بروز ضایعات فراوان و تبدیل به زباله گل به دلیل نبود سیستم‌های نگهداری و فرآوری که منجر به افزایش تناژ و کاهش عرضه این محصول می‌شوند از دیگر موانعی به‌شمار می‌رود که بر سر صادرات این محصول وجود دارد.

شهرداری محمدیه

آگهی مناقصه عمومی (یک‌مرحله‌ای توام با ارزیابی کیفی)

نوبت دوم
شناسه ۱۵۰۷۷۸۱

۱. **مناقصه گذار:** شهرداری محمدیه

۲. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و باز گشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

۳. **موضوع مناقصه:** پروژه ایمن‌سازی و حفاظ‌بندی کانال مادر در محدوده شهر محمدیه و نا حیه شهری مهر گان با بر آورد اولیه ۱۴۵/۷۵۹/۸۳۹/۹۴۷ ریال بر اساس فهرست بهای ابنیه و خطوط انتقال آب سال ۱۴۰۲ تو ام با ارزیابی کیفی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از در گاه سامانه تدار کات الکتر و نیکی دولت به شماره ۲۰۰۲۰۰۵۱۱۸۰۰۰۰۰۷ به پیمانکاران واجد شرایط دارای گواهینامه صلاحیت ایمنی از اداره کار، تعاون و رفاه اجتماعی و صلاحیت پیمانکاری با گرید ۵ابنیه. (مطابق شرایط قید شده در اسناد مناقصه)

۴. **مبلغ سپرده:** ۷/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ریال به صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا فیش واریزی نزد بانک ملی شعبه محمدیه به شماره حساب ۳۱۰۰۰۰۲۳۳۱۰۰۱ مطابق شرایط قید شده در سامانه ستاد

۵. شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.

۶. هزینه نشر آگهی روزنامه و سامانه تدارکات دولت به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

۷. درصورتی که برندگان اول و دوم و سوم حاضر به انعقاد قرارداد نگردند سپرده آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

۸. سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.

۹. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۴ می‌باشد.

۱۰. مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت، تا ساعت ۱۶:۰۰ روز سه‌شنبه ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ می‌باشد.

۱۱. مهلت زمانی ارائه پاکات ارزیابی کیفی به همراه پاکات (الف)، (ب) و (ج) طبق ضوابط مربوطه تکمیل تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ در سامانه ستاد (دولت الکترو نیک) بار گذاری گردد.

۱۲. پاکت الف مناقصه حاوی تضمین شرکت در مناقصه علاوه بر ارائه و بار گذاری در سامانه ستاد می‌بایست بصورت فیزیکی حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ تحویل دبیر خانه شهرداری محمدیه به آدرس ذیل تحویل گردد.

۱۳. زمان باز گشایی پاکات ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۰ می‌باشد.

۱۴. **هزینه خرید اسناد:** مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد که از طریق سامانه تدارکات دولت الکترونیک (ستاد) واریز گردد.

۱۵. اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های

الف - **آدرس:** استان قزوین شهر محمدیه بلوار امام حسین(ع) شهرداری محمدیه و **تلفن** ۰۲۸۳۲۵۶۲۷۰۰

ب- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه ۴۱۹۳۴-۰۲۱ و دفتر ثبت‌نام ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸-۰۲۱

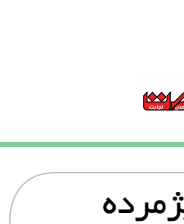
روابط عمومی شهرداری محمدیه

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۱۷ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۳/۲۴

گپ‌وگفت

بازار پژمرده گل و گیاه

کیمیا ملکی- براساس گزارش‌های جهانی، بازار تولید و صادرات گل و گیاه بسیار پویا است؛ به‌طوری که جدیدترین آمارهای منتشرشده ازسوی سازمان‌های مربوطه از جمله Words Top Exports می‌گوید هلند بزرگ‌ترین کشور تولیدکننده گل است و ۶۸ درصد کل تولید گل جهان را به خود اختصاص می‌دهد. همچنین در این گزارش آمده است کلمبیا با داشتن سهمی به میزان ۱۵ درصد در رتبه بعدی قرار دارد و اکوادور نیز با سهم ۹ درصدی در رتبه بعدی قرار دارد. همچنین براساس این گزارش، کشورهای کنیا، بلژیک، اتیوپی، مالزی، ایتالیا و آلمان در جایگاه‌های بعدی تولید گل قرار دارند. کشور ما نیز با دارا بودن اقلیم چهارفصل فرصت خوبی برای پرورش انواع گل و گیاه مورد تقاضا بازار دارد، اما متاسفانه علاوه بر وضعیت بد صادرات بازار داخل نیز چنگی به دل نمی‌زند.

صمت به‌منظور بررسی وضعیت بازار گل و گیاه به گپ‌وگفت با اکبر شاهرخی، رئیس اتحادیه فروشندگان گل و گیاه تهران پرداخت.

◉ وضعیت کسب‌وکار فعالان این صنف چگونه است؟

هم‌اکنون تقاضا در بازار گل وگیاه فروکش کرده است. موضوع موردتوجه این است که وضعیت تولید خوب است، اما مصرف کمتر از تولید است و این پایین بودن تقاضا نسبت به عرضه، باعث کاهش نرخ گل می‌شود.

◉ اوضاع اقتصادی چقدر در رکود بازار تاثیرگذار است؟

در حال حاضر گل و گیاه با تقاضای کمتر از تولید مواجه است، زیرا گل از سبد خرید بسیاری از خانوارها خارج شده و بیشتر مردم به‌دلیل کاهش قدرت خریدشان ترجیح می‌دهند ابتدا نیازهای معشیتی خود را تامین کنند و بعد در صورت باقی ماندن قدرت خرید سراغ گل بروند. این روزها تعداد عروسی‌ها و مهمانی‌ها هم کمتر شده و این اتفاقات خرید گل را کاهش داده است.

موضوع دیگری که باید به آن توجه کنیم اینکه هزینه‌های جانبی تولید گل و گیاه بیشتر از هزینه‌های اصلی افزایش داشته که شامل دستمزد کارگران، تامین مواد و وسایل موردنیاز مثل نایلون، کود، تور و روبان و سیم و کاغذ می‌شود.

◉ در سال جاری نرخ گل چقدر افزایش داشته است؟

طی سال‌های اخیر نرخ خود گل افزایش نداشته، اما به‌دلیل افزایش نرخ وسایل جانبی، نرخ تمام‌شده برای مشتری خیلی گران می‌شود.

از سوی دیگر در ماه‌های اخیر شاهد بوده‌ایم که بسیاری از صاحبان واحدهای صنفی گل‌فروشی به‌دلیل افزایش اجاره‌بهای ملک تعطیل کرده و به سمت کسب‌وکارهای با درآمد بهتر رفته‌اند.

◉ فروش اینترنتی گل چگونه است؟ اتحادیه نظارتی دارد؟

باید بر فروش گل به‌صورت اینترنتی نظارت کرد.

فروش اینترنتی گل بیشتر از فروش حضوری است؛ بنابراین از اتاق اصناف درخواست داریم اجازه نظارت بر فروش اینترنتی را به اتحادیه ما بدهد، چراکه در بسیاری از موارد افراد بدون مجوز و در خانه کار می‌کنند و جنس تحویل‌شده به مشتری با جنسی که به آنها نشان داده شده تفاوت زیاد و کیفیت بسیار پایینی دارد؛ بنابراین مشتری برای شکایت به اتحادیه ما مراجعه می‌کند و اینجا می‌فهمد که سایت یا فروشنده‌ای که به آنها گل فروخته، اصلا مجوز نداشته و ما نمی‌توانیم با آنها برخورد کنیم. بر این اساس اگر اتحادیه اجازه نظارت بر فروش اینترنتی گل را داشته باشد، می‌توانیم فروش اینترنتی گل را ساماندهی کنیم و کیفیت کار را بالا ببریم

تنها ۱۰ درصد گل تولیدی صادر می‌شود

آمارها نشان می‌دهد طی ۲۰ سال اخیر تقاضا برای خرید گل‌های زینتی در سطح جهان رو به افزایش است.

این تجارت در داخل کشور هم روند رو به رشدی به خود گرفته؛ به‌طوری که پرورش گل و گیاه نسبت به ۴۰ سال قبل گسترش قابل‌قبولی داشته و تعداد واحد تولیدی از هزار واحد به ۱۵ هزار واحد رسیده است. در گذشته شهر محلات قطب تولید گل و بنیان‌گذار آن محسوب می‌شد، اما اکنون شهرهای مهم دیگری به محلات اضافه شده‌اند.

به گزارش ایرنا، ایران در جهان مقام ۱۷ تولید گل و گیاه را دارد، اما در صادرات آن در مقام ۱۰۷ قرار گرفته است. سالانه ۳ میلیارد شاخه گل و گیاه در کشور تولید می‌شود که از این میان فقط ۳۰۰ میلیون آن صادر می‌شود. ۵۰ درصد گل‌های تولیدشده در داخل فروخته و مابقی دور ریخته می‌شود.

باتوجه به وضعیت کرونا، تولید گل و گیاهان زینتی (گلخانه‌ای و فضای باز) در سال ۱۴۰۰ با روند افزایشی به ۴هزار و ۵۳۲ میلیون عدد رسیده است. انواع درخت، بوته، درختچه‌های دارای میوه خوراکی، انواع نباتات، غنچه گل، گل خشک، گل سرخ و سایر گل‌های زینتی محصولات صادراتی کشور هستند. ایران باوجود داشتن اقلیم مناسب برای کاشت انواع گل و گیاه در داخل، سهم قابل‌قبولی در تولید و صادرات انواع گل‌ها و گیاهان تزئینی ندارد، زیرا بسترهای مناسب برای صادرات فراهم نیست.

گل و گیاه ایران در تمام کشورها متقاضی دارد

نشکفته پرپر شد

۵۰ درصد گل‌های شاخه‌بریده ضایع می‌شود

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

صنعت گل و گیاه با آب‌وهوای مناسب کشور ما می‌تواند یکی از ارزآورترین صنایع باشد، اما متاسفانه هیچ‌وقت حمایت جدی ازسوی دولت از فعالان این حوزه نشده است. از هزینه‌های سنگین حمل‌ونقل تا چالش‌هایی که در مسیر تجارت این صنعت وجود دارد، همه دست به‌دست هم داده تا صنعت گل و گیاه افق روشنی نداشته باشد. متاسفانه تولید گل و گیاه باوجود مزایای زیادی که دارد، با بی‌مهری‌هایی روبه‌رو شده و گلایه‌مندی‌های بسیاری را از فعالان این حوزه می‌شنویم. صمت در آستانه روز ملی گل‌وگیاه که در تقویم مصادف با ۲۵ خرداد است در این گزارش به چالش‌های پیش روی صادرات گل پرداخته است.

عکس: صمت

چالش‌های بسیاری در مسیر صادرات گل و گیاه وجود دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به زیرساخت‌های حمل‌ونقل اشاره کرد

اوضاع بازار گل و گیاه

کشور ما به‌دلیل اقلیم چهارفصل و خاک حاصلخیزی که دارد، محل مناسبی برای کاشت و پرورش گل‌ها و گیاهان گوناگون است. نقش گل و گیاه به اندازه‌ای در زندگی مردم ایران مهم و پررنگ است که نشانه‌های آن در صنایع‌دستی، به‌ویژه فرش ایرانی همواره قابل‌مشاهده است. علاوه‌بر این در اشعار و سروده‌های شاعران بزرگ ایران هم می‌توان تاثیرات و اهمیت گل‌ها و گیاهان مختلف را در زندگی مردم این سرزمین ملاحظه کرد. فرهنگ، تمدن و زندگی ما ایرانی‌ها به‌شکل عجیبی با گل و گیاه پیوند خورده است. هم‌اکنون نیز باغ‌ها و گلخانه‌های زیادی در سراسر کشور وجود دارند که سالانه مقدار قابل‌توجهی گل و گیاهان گوناگون در آنها پرورش می‌یابند. خرید و فروش گل و گیاه می‌تواند به اقتصاد جامعه کمک کند و اساسا این صنعت جزو صنایع بسیار سودآور در جهان است؛ به‌طوری که حتی می‌توان با پرورش گل‌های زیبا و خاص، آنها را به خارج از کشور صادر کرد و باعث افزایش اشتغال در جامعه، به راه انداختن چرخه اقتصادی و در واقع رونق اقتصادی شد. به گزارش ایمنا، ایران نیز سهم بسزایی در صادرات گل دارد و هر سال مقدار زیادی گل را به کشورهای مختلف جهان همچون امارات متحده عربی، عربستان، انگلستان، عراق، آلمان، هلند، پاکستان، چین، سوئیس، اسپانیا، جمهوری آذربایجان، کویت، بحرین، ترکمنستان، تایوان، ویتنام و ژاپن صادر می‌کند. ایران در تولید گل و گیاه دارای رتبه ۱۷ و در صادرات آن دارای رتبه ۱۰۷ جهان است. همچنین صنعت گل جهانی که باعنوان صنعت گلکاری نیز شناخته می‌شود، به تجارتی اطلاق می‌شود که رشد، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی گل در بازار جهانی را انجام می‌دهد. براساس گزارش اخیری که ازسوی سایت جهانی Market Research منتشر شده، ارزش بازار جهانی گل در سال ۲۰۱۷ حدود ۶۷.۳ میلیارد دلار بوده و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۶ به ۱۰۳.۹ میلیارد دلار برسد و در مدت یادشده به‌طور میانگین ۵ درصد رشد را به ثبت برساند. حال سوالی مطرح می‌شود مبنی بر اینکه آیا نظر فعالان این حوزه نیز با آمارهای ارائه‌شده همخوانی دارد؟

ایران در تولید گل و گیاه دارای رتبه ۱۷ و در صادرات آن دارای رتبه ۱۰۷ جهان است

چالش‌ها را بارها بیان کردیم

غلام ابراهیمی، رئیس هیات مدیره اتحادیه‌های گل و گیاه ایران درباره وضعیت بازار گل و گیاه به صمت گفت: متاسفانه ۵۰ درصد تولیدات گل‌های شاخه‌بریده در ایران به‌علت نبود خریدار، کم بودن سرانه مصرف، فقدان امکانات صادراتی و بالابودن هزینه تولید به ضایعات تبدیل می‌شود.

وی با اشاره به آمارهای متناقض در زمینه صادرات اظهار کرد: فقدان آمار درست بلای جان تولید و صادرات است. در هیچ یک از حوزه‌های تولید آمارهای درستی وجود ندارد و آمارهای ارائه‌شده توسط سازمان‌های دولتی و بخش خصوصی تفاوت فاحشی با یکدیگر دارند. متاسفانه مدیران ما تفکر صادراتی ندارند و بیشتر به‌دنبال تولید برای بازار داخل هستند و هیچ توجه خاصی به بازارهای صادراتی نمی‌شود. سال گذشته صادرات چندانی نداشتیم و فقط در ۶ ماه دوم سال، صادرات کمی به عراق داشتیم و الان هم به این کشور ارسال داریم؛ اما صادرات به کشورهای اروپایی کمتر از سال‌های گذشته بوده است.

▣ متقاضی زیاد است

رئیس هیات مدیره اتحادیه‌های گل و گیاه ایران با اشاره به اینکه طرفداران گل و گیاه ایران بسیار زیاد هستند، افزود: گل‌های تولیدی ایران در کشورهای مختلف دنیا تقاضای بسیاری دارد. خوشبختانه در جغرافیایی قرار گرفته‌ایم که ۱۶ کشور واردکننده گل و گیاه در اطراف ما وجود دارند و بر همین اساس می‌توانیم صادرات هدفمند و خوبی داشته باشیم.

▣ چالش‌های صادرات گل و گیاه

ابراهیمی در بیان چالش‌های موجود در مسیر صادرات گل و گیاه گفت: متاسفانه موازی‌کاری در بخش تولید، مدیریت نادرست و نبود تجهیزات حمل‌ونقل مناسب از مهم‌ترین چالش‌های صادرات گل است. برای مثال گل برای صادرات به عراق باید طی ۲ مرحله از مبدأ تا مرز ایران و سپس از مرز به بغداد، موصل، اربیل و سلیمانیه حمل می‌شود. این موضوع چالش بزرگی است و بیشتر کشورهای مقصد از این موضوع بسیار ناراحت هستند، زیرا در نهایت گل با کیفیت مناسبی به کشور مقصد نمی‌رسد.

در مجموع باید گفت نبود پایانه‌های صادراتی گل و گیاه در کشور، ناآگاهی از سلیقه بازارهای جهانی به لحاظ اندازه شاخه، تعداد و غنچه‌های گل و رنگ، نبود هواپیمای ویژه حمل گل و گیاه، گرانی کرایه حمل هوایی و نبود انسجام بین تشکل‌های مرتبط گل و گیاه در کشور از چالش‌های مهم صادرات گل و گیاه است. این در حالی است که بارها این چالش‌ها را با مسئولان مربوطه مطرح کردیم اما متاسفانه تاکنون هیچ نتیجه‌ای حاصل نشده است.

هواپیما برای صادرات گل نداریم!

غلامحسین سلطان‌محمدی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان گل و گیاه تهران با اشاره به اوضاع اقتصادی بد کشور به صمت گفت: باتوجه به مشکلات اقتصادی فعلی دیگر اوضاع مردم مانند گذشته نیست و خیلی از اقشار جامعه توانایی خرید گل را ندارند. به‌جرات می‌توان گفت تنها ۲۰ درصد شهروندان قدرت خرید گل دارند. سرانه مصرف گل و گیاه در ایران در حال حاضر حدود ۲۰ شاخه است و با احتساب اینکه جمعیت کشور ما ۸۰ میلیون نفر است اگر هر فرد ۲۰ شاخه گل خریداری کند، مجموع گل‌های خریداری‌شده به یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون شاخه می‌رسد، این در حالی است که تولید گل و گیاه در کشور ما بسیار زیاد است. در هر حال امیدواریم در سال جاری قدرت خرید مردم کمی افزایش یابد و گل و گیاه در سبد خرید آنها قرار گیرد. وی با اشاره به اوضاع این صنعت در سال‌های گذشته اظهار کرد: در سال ۸۵ روزی را بانام روز ملی گل و گیاه نام‌گذاری کردیم. در آن روزها وضعیت بازار گل و گیاه بسیار مطلوب بود، اما متاسفانه از شیوع کرونا تاکنون شرایط بسیار فرق کرده است. امیدواریم در روز ملی گل و گیاه چالش‌های این صنعت بررسی و به آنها توجه شود.

▣ هزینه‌های تولید صعودی و خریداران نزولی شدند!

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان گل و گیاه تهران در بیان چالش‌های پیش روی تولیدکنندگان اظهار کرد: تولیدکنندگان دست از تولید برنداشته‌اند، اما متاسفانه حجم بالایی از تولیدات پرورش‌دهندگان در باغ‌ها مانده و نگهداری آنها هم بسیار سخت است، چون هزینه‌زا است. از یک سو هزینه‌های تولید نسبت به گذشته بسیار بالا رفته، چون همان‌طور که می‌دانید نرخ کود، سم، بذر و دیگر نهاده‌های تولید افزایش یافته و از سوی دیگر خریدار کم شده است؛ به‌عبارت دیگر هزینه‌های تولید صعودی و تعداد خریداران نزولی شده است.

▣ چالش‌ها

سلطان‌محمدی در تشریح چالش‌های صادراتی صنعت گل و گیاه، اظهار کرد: از چالش‌های اصلی صادرات گل و گیاه این است که ما پایانه و هواپیمایی ویژه صادرات گل و گیاه نداریم. در واقع اگر قرار است گل به کشورهای همجوار صادر شود دو راه بیشتر وجود ندارد؛ نخستین راه این است که از مسیر زمینی با ماشین ویژه این کار و دارای سردخانه حمل شود و در دومین راه هم اگر قرار است صادرات از طریق هوایی انجام شود، از آنجایی که هواپیمایی به این منظور نداریم از هواپیماهای مسافربری استفاده می‌کنیم که در این روش اگر جایی برای چند کارتن گل در هواپیما باشد، این اقدام صورت می‌گیرد. علاوه بر این تعداد گلخانه‌های مدرن در کشور کم است، در حالی که کسی که می‌خواهد صادرات انجام دهد، باید گلخانه‌های مدرن داشته باشد.

▣ خیلی عقب هستیم

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان گل و گیاه تهران با اشاره به شرایط بد صادرات گل و گیاه بیان کرد: متاسفانه ما تولید داریم، اما صادرات نداریم، زیرا هرگز مشکلات را ریشه‌یابی نکردیم و به‌دنبال بهبود شرایط نبودیم. اختلاف بین تولید و صادرات گل و گیاه ما بسیار زیاد است، به‌طوری که در تولید گل و گیاه در دنیا رتبه ۱۷ و در صادرات رتبه ۱۰۷ را داریم؛ بنابراین دستگاه‌های مربوطه و تولیدکنندگان باید دست به‌دست هم دهند تا شرایط خوبی برای صادرات ایجاد شود. کشورهای هدف ما برای صادرات گل و گیاه یکی عراق است که در هفته حدود ۳ بار صادرات به این کشور داریم و صادرات کمی نیز به کشورهای بلوک شرق داریم. وی با بیان اینکه گل‌هایی هم که الان روی دست تولیدکنندگان و در باغ‌ها مانده مطلوب صادرات نیست؛ یعنی از نظر کیفی برای صادرات مناسب نیست، افزود: اگر تولیدات ما به بازارهای صادراتی راه یابد، شاید بتوانیم هزینه‌های تولید را جبران کنیم، اما اگر قرار باشد فقط برای تامین بازار داخل تولید داشته باشیم، قطعا نباید بیش از این تولیدات را توسعه بدهیم.

▣ راهکار چیست؟

سلطان‌محمدی در بیان راهکارهایی برای حل چالش‌های بیان‌شده اظهار کرد: برای جان گرفتن صادرات گل و گیاه باید چالش‌ها را به‌طور تخصصی بررسی کرد. در حقیقت بهبود اوضاع صادرات نیازمند تولید صادراتی، امکانات حمل‌ونقل مطلوب، بهبود وضعیت بسته‌بندی و از همه مهم‌تر کیفیت و نرخ تمام‌شده است. همچنین بهتر است برای بهبود اوضاع تولید تا حد امکان گلخانه‌ها مدرن شوند. راهکار مهم‌تر این است که عده‌ای از فعالان این حوزه به‌منظور بازارسازی به بازارهای هدف سفر کنند تا نیازسنجی درستی انجام شود و به‌واسطه آن تولید گل افزایش یابد.

سخن پایانی

باتوجه به موارد بیان‌شده چالش‌های بسیاری در مسیر صادرات گل و گیاه وجود دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به نبود زیرساخت حمل‌ونقل اشاره کرد. در حقیقت نبود زیرساخت‌های لازم موجب شده این صنعت بسیار پرمتقاضی نتواند آن‌گونه که شایسته است در بازارهای جهانی خودی نشان دهد. امیدواریم مسئولان در سال جاری نیم‌نگاهی به شرایط این صنعت داشته باشند.

اجرای سند ملی آب در بخش کشاورزی

تفاهمنامه اجرای سند ملی آب کشور به‌منظور ایجاد وحدت‌رویه در بهره‌برداری از سامانه نیاز آب و توسعه آن در بخش کشاورزی منعقد شد.

به‌گزارش صمت و به‌نقل از وزارت جهاد کشاورزی، تفاهمنامه‌ای بین صفدر نیازی، معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی و هادی اسدی‌رحمانی، رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب کشور به‌منظور اجرایی کردن سند ملی آب کشور منعقد شد.

انعقاد این تفاهمنامه، به‌منظور ایجاد وحدت‌رویه در بهره‌برداری از سامانه نیاز آب و توسعه آن و باتوجه به ابلاغ سامانه نیاز آب به‌عنوان سامانه مرجع تعیین نیاز آبی گیاهان زراعی و باغی کشور و در راستای همکاری مشترک در اجرایی کردن سند ملی آب کشور انجام گرفت.

صفدر نیازی، معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی در این نشست، ضمن استقبال از تفاهمنامه مذکور گفت: باتوجه به اهداف سند ملی آب کشور، امضای این تفاهمنامه گامی بلند برای اجرایی کردن آن به‌شمار می‌رود.

هادی اسدی‌رحمانی، رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب کشور نیز بااشاره به اهمیت موضوع بیان کرد: لایه‌های اطلاعاتی مهم برای پشتیبانی از اجرای سند ملی آب در موسسه وجود دارد و این مولفه‌ها برای همکاری بسیار دارای اهمیت است.

بررسی صمت از ابرچالش‌های گلخانه‌داران

رزی که در سایه بی‌توجهی می‌خشکد

گلخانه‌ها باعث رونق اقتصاد، تولید و اشتغال برای جوانان مناطق مختلف کشور می‌شوند، گلخانه‌داران با هزاران امید پا به این عرصه می‌گذارند اما با مشکلات عدیده‌ای دست‌وپنجه نرم می‌کنند. بی‌توجهی و سنگ‌اندازی مسئولان سبب شده است تا گلخانه‌ها نه‌تنها از تولید و رشد اقتصادی بهره نمی‌برند، بلکه این موانع و بی‌توجهی‌ها باعث تعطیلی آنها نیز خواهد شد. گلخانه‌هایی که در مناطق مختلف کشور از طرف جوانان تحصیلکرده ایجاد و راه‌اندازی می‌شود، در تلاطم مسائل اقتصادی گرفتار نامه‌نگاری‌های بی‌رویه اداری می‌شود، در حالی که باید در سال «رشد تولید و مهار تورم» این موانع از طرف مسئولان برداشته شود. صمت به‌مناسبت روز ملی گل و گیاه چالش‌های پیش‌روی گلخانه‌داران کشور را بررسی کرده است که در ادامه می‌آید.

گروه کشاورزی
editor@smtnews.ir

ضوابط و مقررات دست‌وپاگیر برای گلخانه‌داران وجود دارد که اگر این مقررات و بروکراسی‌های عریض و طویل اداری دست‌وپاگیر حذف شود، بسیاری از مشکلات برطرف خواهد شد

هزینه‌ها به دلار، درآمد به ریال

در چند سال اخیر باتوجه به افزایش جمعیت و کمبود آب و زمین‌های قابل‌کشت در ایران، سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی در تولیدهای گلخانه‌ای صورت گرفته و عرضه بخشی از محصول‌ها خارج از فصل طبیعی آنها رایج شده است. در چارچوب سیاست‌های توسعه‌ای، برنامه‌ریزی مناسب‌تر در راستای تولید بهتر و بیشتر محصول‌ها امری اجتناب‌ناپذیر است.

خسارت قطعی برق و گاز

رئیس انجمن گل رز ایران درباره وضعیت گلخانه‌های گل رز به صمت گفت: اکنون حدود ۷۰۰ هکتار گلخانه گل رز داریم و حدود ۳۰۰ هکتار هم کشت گل رز در فضای باز و گلخانه‌های نیمه‌سرد داریم. به‌طورکلی کمابیش حدود هزار هکتار گلخانه گل رز داریم.

مهدی سمنگانی با بیان اینکه گل رز از لحاظ ظرفیت فروش جزو معدودترین ارقام گل‌ها است که متاسفانه پرورش آن با چالش‌های فراوانی در کشور مواجه است، ادامه داد: تا ۳ سال گذشته درگیر کرونا بودیم و در این ایام بازار فروشی خوبی برای گل رز وجود نداشت و تولیدکنندگان محصول خود را دور می‌ریختند. متاسفانه هیچ حمایتی هم در این ایام از سوی دولت از تولیدکنندگان نشد. بعد از ایام کرونا هم با مشکل قطعی برق تابستان مواجه شدیم که حدود ۴۵ تا ۵۰ درصد گلخانه‌داران برای قطع برق خسارت خوردند. سال گذشته هم با قطعی گاز مواجه شدیم که باعث مشکلاتی برای گلخانه‌داران شد.

این تولیدکننده گل و گیاه خاطرنشان کرد: طی چند سال گذشته با افزایش نرخ ارز و به‌دنبال آن، افزایش نرخ نهاده‌ها هم مواجه شدیم. هیچ‌گونه حمایت عملیاتی هم در بخش گلخانه‌ها نه در بخش کود و نه در بخش سم انجام نمی‌گیرد. از این همه ارز دولتی هم که به بخش کشاورزی اختصاص می‌یابد، هیچ ارزی به بخش گلخانه‌ها اختصاص داده نشده است.

رئیس انجمن گل رز ایران با بیان اینکه گلخانه‌های گل، سالانه حدود ۲۰ هزار تن کود مصرف می‌کنند، تصریح کرد: گلخانه‌داران این حجم از کود را باید از بازار آزاد تهیه کنند، در حالی که به گندمکار کود یارانه‌ای اختصاص می‌یابد،اما به کشاورز گلخانه‌ای این کود اختصاص نمی‌یابد.

غفلت از ظرفیت ارزآوری

سمنگانی افزود: متاسفانه مسئولان هنوز این موضوع را درک نکرده‌اند که گلخانه یک محیط کنترل شده است که نیاز به منابعی پایدار همچون برق و گاز دارد، حتی در بسیاری از گلخانه‌ها آب را صنعتی حساب می‌کنند. ظرفیت گلخانه‌ها برای مسئولان کشاورزی هنوز جا نیفتاده، در حالی که ظرفیت گلخانه‌های ما بسیار بالا و برای کشور بسیار ارزآور است.

نبود پایانه صادراتی گل و گیاه

وی افزود: اکنون گل رز به کشورهایی همچون ترکمنستان، تاجیکستان، ازبکستان، عراق، عمان و دوبی صادر می‌شود و برای کشور ارزآوری دارد، اما یکی از مشکلات ما این است که هنوز پایانه صادراتی گل و گیاه نداریم، در حالی که در ایران باید حداقل ۳ یا ۴ پایانه صادراتی گل و گیاه وجود داشته باشد. بیشترین صادرات گل رز از مشهد انجام می‌شود که سال گذشته حدود ۷ میلیون دلار صادرات گل رز داشته است.

سود صادرات در جیب واسطه‌ها

رئیس انجمن گل رز ایران با انتقاد از اینکه صادرات گل رز بیشتر توسط واسطه‌های غیررسمی انجام می‌شود و سود ارزی حاصل از آن در جیب گلخانه‌دار نمی‌رود، بلکه عاید واسطه‌ها می‌شود، ادامه داد: گلخانه‌داران به دلار و یورو برای تولید محصول‌شان هزینه می‌کنند، در حالی که به ریال درآمد دارند. همین باعث شده است که تراز مالی آنها منفی شود. رتبه کشت‌های گلخانه‌ای به‌ویژه گل رز تقریبا منفی شده است و به‌همین‌دلیل دیگر کسی رغبت به راه‌اندازی گلخانه ندارد و گلخانه‌داران قبلی هم در حال ترک این کار هستند.

ظرفیت اشتغالزایی بالا

این تولیدکننده گل و گیاه بااشاره به ظرفیت بالای اشتغالزایی در گلخانه‌ها تاکید کرد: اگر دولت اولویت اشتغالزایی دارد، گلخانه‌ها از ظرفیت اشتغالزایی بسیار بالایی برخوردار هستند و برای حفظ اشتغال هم که شده، باید در حوزه کشاورزی موردحمایت قرار گیرند. سرمایه در گردشی به گلخانه‌ها در سال گذشته داده نشد و تعهداتی که دولت برای جبران خسارت‌های دوران کرونا به گلخانه‌داران داده بود، به‌صورت ریالی پرداخت نشد. همچنین، برای قطعی برق و گاز هم هیچ‌گونه خسارتی به گلخانه‌داران پرداخت نشده و این یعنی هیچ حمایتی از این بخش از سوی مسئولان انجام نشده است.

پر کردن خلأهای حمایتی

سمنگانی با بیان اینکه اگر قرار است این بخش کشاورزی، تولید، ارزآوری و اشتغال در این حوزه را حفظ کند، باید از آن حمایت شود، تصریح کرد: از حدود ۴ سال پیش که انجمن گل رز ایران تشکیل شد، همه خلأهای حمایتی را که در بخش حاکمیتی وجود داشت، با کمک بخش خصوصی جبران کردیم. به‌عنوان‌مثال، گلخانه‌داران در این انجمن به‌صورت تجمیعی کود و سم خریداری می‌کنند که در این صورت ۱۰ تا ۱۵ درصد تامین نهاده‌های آنها ارزان‌تر می‌شود. این موضوع باعث تنظیم بازار داخلی شد، اما برای ارزآوری خارجی نیاز به سرمایه‌گذاری‌های بیشتری داریم که باید زیرساخت‌های آن در کشور فراهم شود.

برای صادرات محصولات کشاورزی چند ابرچالش داریم که یکی از آنها ضعف پایانه‌های صادراتی کشاورزی است؛ متاسفانه پایانه صادراتی قوی در کشور نداریم

عدم‌انسجام در برنامه‌ریزی کشت محصولات

مدیرعامل انجمن گلخانه‌داران و صادرات محصولات گلخانه‌ای کشور درباره وضعیت کنونی کشت گلخانه‌ای به صمت گفت: اکنون در کشاورزی گلخانه‌ای نیازمند یک طرح جامع کشت و کار هستیم که متاسفانه همتی برای ایجاد این طرح جامع نه در بعد تضمینی و نه در بعد اجرایی وجود نداشته است. حوزه کشاورزی همچون حوزه صنعت نیست و هیچ بعد تضمینی برای آن وجود ندارد که بتوان کارهای اجرایی کرد.

مرتضی هاشمی با اظهار تاسف از اینکه هنوز به بخش کشاورزی با دیدگاه سنتی نگاه می‌شود و دیگاه صنعتی را نتوانسته‌ایم در آن پیاده کنیم، تصریح کرد: در بعد تضمینی و اجرای آن، ضعف قانون‌گذاری وجود دارد. برای مثال، در یک فصل بدون نیازسنجی بازار، محصولات کشاورزی کشت و در بازار عرضه می‌شود، نرخ محصول در آن برهه زمانی بسیار کاهش می‌یابد، اما در فصل بعدی عکس آن اتفاق می‌افتد. این موضوع نیازمند یک طرح جامع کشت و کار براساس نیازسنجی بازار کشور است. بنابراین، عدم‌انسجام در برنامه‌ریزی برای کشت محصولات کشاورزی و نبود طرح جامع کشت و کار یکی از مشکلات در این زمینه است.

مشکلات پایانه‌های صادراتی و مبادی خروجی

این فعال کشاورزی در ادامه تاکید کرد: برای صادرات محصولات کشاورزی چند ابرچالش داریم که یکی از آنها ضعف در وجود پایانه‌های صادراتی کشاورزی است. متاسفانه پایانه صادراتی قوی در کشور نداریم. گذرگاه‌های مرزی ما نیز در منطقه پیله‌سوار و آستارا مدام از لحاظ هماهنگی و فروش بار دچار بحران هستند.

ضعف در سیاست‌گذاری تنظیم بازار

مدیرعامل انجمن گلخانه‌داران با بیان اینکه در کل کشور با یک اقتصاد دستوری یا نیمه‌دستوری مواجهیم، اظهار کرد: متاسفانه در محصولات گلخانه‌ای مثل گوجه‌فرنگی، فلفل یا موارد دیگر مرجع قیمت‌گذاری وجود ندارد و به‌همین‌دلیل یک‌سری پلتفرم‌های بخش خصوصی وارد این موضوع شده‌اند که قیمت‌گذاری آنها واقعی نیست.

ضرورت راه‌اندازی کارگو

هاشمی افزود: حمل‌ونقل و ترانزیت محصولات کشاورزی هم یکی از ابرچالش‌های ما در این حوزه است که علاوه بر اینکه مبادی مرزی خوبی نداریم، از ترانزیت خوبی هم برخوردار نیستیم. برای مثال، می‌توانیم کارگوی هوایی برای محصولات کشاورزی داشته باشیم که ظرفیت آن هم برای روسیه و کشورهای خلیج‌فارس وجود دارد، اما متاسفانه باوجود اینکه قانون مصوب در مجلس داریم که در بودجه سال ۱۴۰۱ باید اجرایی می‌شد، هنوز حمل‌ونقل کارگوی هوایی محصولات عملیاتی نشده است؛ این موضوع از کیفیت محصولات می‌کاهد و از بعد زمانی پشتیبانی لازم را برای بازارهای مقصد انجام نمی‌دهد.

وی بااشاره به ضعف‌های سیاست‌گذاری در محصولات گلخانه‌ای کشور گفت: متاسفانه هیچ حمایتی از محصولات گلخانه‌ای کشور نمی‌شود. بحران‌های زیست‌محیطی اکنون کل کشاورزی کشور و کشاورزی گلخانه‌ای را تحت‌تاثیر قرار داده‌اند. اکنون در مبادلات ارزی کشور با مشکل مواجهیم و قریب به اتفاق مبادلات گلخانه‌ای به‌صورت مبادله کالایی انجام می‌شود. همچنین، ضوابط و مقررات دست‌وپاگیر هم در این زمینه وجود دارد که اگر این مقررات و بروکراسی‌های عریض و طویل اداری دست‌وپاگیر حذف شوند، بسیاری از مشکلات برطرف خواهد شد.

این فعال کشاورزی بااشاره به هزینه بالای احداث فضای گلخانه‌ای در کشور گفت: سرمایه‌گذاری در این حوزه نیازمند حمایت‌های جدی حاکمیت در این‌باره است. فعالان کشاورزی که در این حوزه سرمایه‌گذاری می‌کنند، اگر نتوانند در برگشت سرمایه خود موفق شوند، دچار بحران می‌شوند.

وی افزود: در سال گذشته، سرمای شدید و بحران خشکسالی را داشتیم که در بودجه ۱۴۰۲ بحثی با موضوع امهال محصولات کشاورزی را مطرح کردند که قرار بود تسهیلات بخش کشاورزی و دامداری و فعالیت‌های مرتبط با آن شامل امهال حداکثر ۳ تا ۵ سال شوند که اگر عملیاتی هم شده باشد با کارمزدهای بالا بوده است. یعنی افرادی که از تسهیلات صندوق توسعه ملی استفاده کرده‌اند با نرخ زیر ۱۰درصد اگر بخواهند از این بخشودگی‌ها استفاده کنند، باوجود اینکه قرار بوده، سودی دریافت شود و صحبت از نرخ ۱۸ درصد است که با برگشت سرمایه در بخش کشاورزی تقریبا غیرممکن است.

سامانه‌های هوشمند گلخانه‌داران کشور

مدیرعامل انجمن گلخانه‌داران و صادرات محصولات گلخانه‌ای در ادامه تاکید کرد: سیاست‌های به‌روز دولت می‌تواند دست کشاورزان و گلخانه‌داران را در این حوزه باز بگذارد که این اتفاقات پیش نیایند. پایگاه‌های داده‌ای به‌روز و سامانه‌های هوشمند گلخانه‌داران کشور می‌تواند در این‌باره مفید باشد تا از این طریق، داده‌های آماری این حوزه رصد شوند و قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی فضای باز را به‌روز کنند.

سخن پایانی

تولید گل و گیاه می‌تواند نقش موثری در تولید، اشتغال و ثروت ملی داشته باشد، اما تولیدکنندگان این عرصه و گلخانه‌داران با چالش‌ها و فرصت‌هایی در تولید محصولات خود روبه‌رو هستند. با به‌روزکردن اطلاعات محصولات گلخانه‌ای کشور و برداشتن مقررات دست‌وپاگیر از پیش‌روی تولیدکنندگان و حمایت‌های تضمینی و اجرایی مسئولان، می‌توان شاهد رشد و شکوفایی این صنعت زیبا در کشور بود.

یادداشت

مدیریت هوشمند گلخانه‌ها از مزرعه تا سفره

محمد بلاغی- رئیس هیات‌مدیره انجمن گلخانه‌داران و صادرکنندگان محصولات گلخانه‌ای

سامانه یکپارچه‌سازی مدیریت گلخانه‌های کشور از مزرعه تا سفره توسط انجمن گلخانه‌داران کشور در حال راه‌اندازی است. این سامانه برای مدیریت یکپارچه زنجیره ارزش محصولات گلخانه‌ای کشور با هدف سلامت‌محور بودن محصولات گلخانه‌ای ایجاد می‌شود.

از ضرورت‌های دیگر راه‌اندازی این سامانه این بود که هیچ آمار و اطلاعات مستند، به‌روز و آنلاین در هیچ جای کشور در حلقه‌های مختلف این زنجیره اعم از ظرفیت تولید، بسته‌بندی و فرآوری و بازار وجود نداشت.

همچنین باتوجه به سیاست‌های دولت و وزارت جهاد کشاورزی در راستای توسعه گلخانه‌ها به ۱۵۰ هزار هکتار و ایجاد الگوی کشت محصولات گلخانه‌ای و ارزش‌گذاری پایه تولید هیچ اطلاعات جامع و یکپارچه‌ای از شناخت وضع موجود وجود ندارد که بتواند برپایه آن طرح مطلوب و کلان موردانتظار دولت محترم را محقق سازد.

باتوجه به این ضرورت‌ها لازم است در شرایط فعلی هوشمندسازی و تجمیع اطلاعات حلقه‌های زنجیره تامین از مزرعه تا سفره بر بستر آی‌تی انجام شود تا براساس آن به طبقه‌بندی لازم برای نظام تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی دست پیدا کنیم و براساس آن به آنالیز آماری و نیازسنجی جامعه هدف و در نتیجه آن رسیدن به استراتژی موثر و پایدار محصولات گلخانه‌ای ایران دست پیدا کنیم.

در همین راستا، همکاری مشترکی میان انجمن گلخانه‌داران کشور و رصدخانه وزارت جهاد کشاورزی در مسیر بهره‌ورسازی کریدورهای صادراتی و تنظیم بازار مصرف داخلی ایجاد شده است.

بر این اساس، از دیگر اهداف راه‌اندازی این سامانه، افزایش بهره‌وری تولید، ارتقای سلامت محصولات، اصلاح موادآلی خاک، افزایش میکروارگانیسم‌های خاک، مدیریت مصرف آب و انرژی، دسترسی به اطلاعات پایه تولید، تعریف استانداردها و شاخص‌های تولید برمبنای شاخص‌های بازارهای هدف، اجرای الگوی کشت و مدیریت انتقال کشت سبزی و صیفی فضای باز به محیط گلخانه‌ها با هدف آزادسازی اراضی برای تولید کالاهای اساسی بنا به دستور رئیس‌جمهوری محترم و مقام عالی وزارت جهاد کشاورزی، بهره‌وری مراکز فرآوری استاندارد، شناسایی و تجمیع صادرکنندگان و تجار توانمند و ایجاد بستر برای ورود محصولات گلخانه‌ای به بازار آنلاین در راستای حذف واسطه‌های غیرضروری عنوان شده است.

انتظار این است که پس از اطلاع‌رسانی گلخانه‌داران محترم در گام اول اطلاعات پایه خود را بدون هیچ هزینه‌ای از طریق این سامانه بارگذاری کنند. نکته قابل‌توجه این است که برای تمام گلخانه‌داران و محصولات کد اختصاصی صادر شده است که با این کد شناسه هر گلخانه‌دار با هر ظرفیت تولید به بازارهای داخلی و خارجی بدون هیچ واسطه‌ای متصل می‌شوند و در قالب این پلتفرم بازارهای هدف آنها را موردشناسایی قرار خواهند داد.

یادداشت

همپوشانی عجیب ۲ قانون مهم

ناصر یارمحمدیان
کارشناس بازار مسکن

متاسفانه متن پیش‌نویس اولیه اخذ مالیات از فروشندگان ملک در اختیار رسانه‌ها و کارشناسان قرار نگرفته است تا کارشناسان از جزئیات آن اطلاع کامل داشته باشند و اظهارنظر کنند. آن چیزی که در حال حاضر وجود دارد، مصاحبه‌ها و اظهارنظرهایی است که مسئولان وزارت راه و مسکن اعلام کردند و براساس آن ما اعلام‌نظر می‌کنیم.

آن چیزی که در رسانه‌ها اعلام شد و از آن نتیجه می‌گیریم، همپوشانی عجیب میان این نوع قانون با قانون عایدی بر سرمایه است. آن چیزی که به تصویب مجلس درباره مالیات بر عایدی سرمایه رسیده و برای شورای نگهبان ارسال شده، مالیات بر اختلاف نرخ خریدوفروش برخی از دارایی‌ها از جمله مسکن، طلا، خودرو و ارز است که درصدی از اختلاف ارزش میان خریدوفروش براساس زمان مشخص را مشمول می‌شود. به‌طورمثال، اگر کمتر از یک سال ملک مسکونی خریدوفروش شود، ۳۰ درصد اختلاف نرخ آن مشمول مالیات می‌شود. هرچقدر دوره نگهداشت این ملک بیشتر شود، این نرخ کاهش پیدا می‌کند.

قواعد مالیاتی همیشه بر نرخ مسکن تاثیر خواهند داشت و اتفاقا تاخیر در اجرای این قانون یکی از دلایل جهش در قیمت‌ها است که با آن مواجه می‌شویم. به‌طورقطع نمی‌توان اظهار کرد که این قانون باعث رشد نرخ مسکن نخواهد شد، بلکه تورم در تمامی حوزه‌های اقتصادی خود را نشان می‌دهد و تحت‌تاثیر برخی متغیرهای ساختاری از جمله نقدینگی و هزینه‌های تولید قرار می‌گیرد؛ اما کاری که مالیات بر عایدی سرمایه یا مالیات بر معاملات مکرر انجام خواهد داد، جلوگیری از جهش‌های قیمتی است که اتفاق می‌افتد.

مهم‌ترین آسیب این موضوع، رخ دادن بازدهی بسیار زیاد در فاصله زمانی کم است. به‌عبارتی، نرخ بازدهی در فعالیت‌های غیرمولد را به‌شدت افزایش می‌دهد، طوری که بیشتر از نرخ بهره بانکی می‌شود. پیامد منفی دیگر، خروج سرمایه از بخش مولد به بخش غیرمولد است. زمانی که مشاهده می‌شود بازدهی در بخشی از اقتصاد اختلاف زیادی با بخش‌های دیگر دارد، حرکت به بخش‌های غیرمولد افزایش پیدا می‌کند. یکی از وظایف سیاست‌گذاران، هموار کردن افزایش قیمت‌ها در زمان‌های مختلف و جلوگیری از جهش قیمت‌ها است که در این سال‌ها شاهد آن بوده‌ایم.

نکته‌ای در رابطه با این مالیات وجود دارد که بحث ظرفیت‌های اجرایی آن است. به‌دلیل اینکه، هنوز این قانون اجرا نشده، به‌طورقطع با مشکلاتی روبه‌رو خواهد شد؛ از جمله این مشکلات نبود پایگاه‌های داده و اطلاعات دقیق است که دولت باید بر سر راه معامله‌گران قرار دهد. از طرفی، معاملات می‌توانند به‌صورت قولنامه‌ای انجام شوند، در واقع با این عمل مشمولان از مالیات فرار می‌کنند.

نکته بعدی که باید به آن توجه داشت، نداشتن اطلاعات مربوط به دارایی‌های املاک افراد و گروه‌های مختلف است. عدم‌اطلاع درباره دوره نگهداشت این املاک مسکونی باتوجه به اطلاعات سکونتگاهی افراد چالش بعدی این طرح است. تمام این موارد جزو حفره‌هایی هستند که می‌توانند در اجرای قانون مشکل‌ساز شوند.

باید ببینیم این نوع مالیات‌ها که دولت به‌سمت آن رفته می‌تواند مشکلاتی را در این حوزه ایجاد کند یا خیر که به‌طورقطع پاسخ این سوال آری است. هر سیاستی در کنار این موضوع که می‌تواند منافعی برای اقتصاد داشته باشد، گروهایی را هم متضرر می‌کند و آسیب‌هایی را برای قشرهای مختلف دارد. یکی از این آسیب‌ها اثر قفل‌شدگی است؛ یعنی سرمایه‌ها برای اینکه از مالیات فرار کنند، قفل می‌شوند و معاملات کمتر انجام می‌گردد. به‌طورمثال، ممکن است فردی در مقطعی از زمان توانایی خرید ملکی را داشته باشد یا باید هزینه بیشتری برای آن پرداخت کند یا صبر کند تا فروشنده ملک را به‌فروش برساند که همین موضوع باعث قفل‌شدگی می‌شود. هر عاملی که باعث کاهش معامله در اقتصاد شود، می‌تواند کاهش رفاه فردی را به‌همراه داشته باشد که اثر رفاهی منفی را بر افراد به جای می‌گذارد.

شکایت مستاجر از مالک امکان‌پذیر شد

طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی، شورای‌عالی مسکن مکلف شد هر ساله نسبت به تعیین سقف یا میزان افزایش اجاره‌بهای مسکن اقدام کند و در صورت دریافت اجاره بیشتر، مستاجر می‌تواند از مالک شکایت کند.

به‌گزارش مهر، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی (دوشنبه ۲۲ خرداد) مجلس، گزارش کمیسیون عمران درباره طرح دوفوریتی کنترل و ساماندهی اجاره‌بهای املاک مسکونی را بررسی کردند و ماده ۸ این طرح را به تصویب رساندند. براساس ماده ۸ این طرح، شورای‌عالی مسکن مکلف است، هر ساله نسبت به تعیین سقف یا میزان افزایش اجاره‌بها و قرض موضوع شرط آن، اقدام کند. شورای مذکور مکلف است، تعیین سقف و میزان افزایش یادشده این ماده را تا قبل از پایان اردیبهشت هر سال اعلام کند. جوادسادات فیرزنی، مشاور مسکن وزیر راه و شهرسازی درباره طرح ساماندهی زمین و مسکن و اجاره‌بها به مهر گفت: طبق مصوبه مجلس دولت مجاز شده است که سقف اجاره‌بها در شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر را تعیین کند. وی در ادامه افزود: طبق ماده ۸ این مصوبه در صورتی که مالکان از مستاجران اجاره بیشتری دریافت کنند، مستاجر می‌تواند از مالک شکایت و اجاره را طبق قانون پرداخت کند و از سوی دیگر، مالک نیز برای دریافت اجاره‌بهای بیشتر جریمه خواهد شد. مشاور مسکن وزیر راه و شهرسازی درباره اینکه این قانون از چه زمانی اجرایی خواهد شد، گفت: به‌محض ابلاغ از سوی شورای نگهبان، این قانون توسط وزارت راه و شهرسازی اجرایی خواهد شد و مستاجران می‌توانند از این قانون استفاده کنند.

کاهش مقطعی قیمت‌ها در بازار مسکن دردی را دوا نمی‌کند

باد آورده را باد می‌برد

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

ریزش قیمت‌ها بعد از بازارهای ارز، طلا، بورس و خودرو اکنون به بازار مسکن رسیده و فعالان این بازار می‌گویند مقاومت قیمتی در بازار مسکن به‌سمت کاهش نرخ شکسته شده و تمایل فروشندگان برای عرضه واحد با قیمتی کمتر از قیمت‌های ابتدایی سال‌جاری بیشتر شده است.

اما در روزهای اخیر، مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی وضعیت مسکن در برشی پنج‌ساله با استناد به آمار منتشرشده از سوی بانک مرکزی، اعلام کرد متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در مناطق ۲۲گانه تهران از آذر ۱۳۹۶ تا آذر ۱۴۰۱، از ۵ میلیون و ۸۸ هزار تومان به ۴۸ میلیون و ۷۳ هزار تومان رسیده است. بر این اساس، نرخ مسکن در کلانشهر تهران شاهد رشدی حدود ۹۵۰ درصدی بوده، حال آنکه در همین بازه زمانی پنج ساله، حداقل دستمزد نیروی کار حدود ۶۰۰ درصد افزایش داشته و از یک‌میلیون و ۱۲۵ هزار تومان به ۶ میلیون و ۷۲۵ هزار تومان رسیده است. صمت در این گزارش سمت‌وسوی بازار مسکن را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است که در ادامه می‌آید.

عکس: صمت

دولت برای ثبات نرخ بازار مسکن باید نقش تسهیلگری ایفا کند، به این نحو که همکاری‌ها را با بخش خصوصی افزایش دهد و کمک کند تا تولید مسکن افزایش یابد

ضرورت حمایت از بخش تقاضای مسکن

بخشی از تغییرات و رشدهای قیمتی در بازار مسکن به اتفاقات اقتصاد کلان و تورم عمومی بر می‌گردد که قسمت مهمی از آن نیز به اشتباهات سیاست‌گذاری‌ها در حوزه اقتصاد کلان مربوط است. همچنین، نوسانات بازار ارز در تغییرات قیمتی مسکن موثر و مشخص است که یکی از ابزارهای مهم کنترل تورم، مدیریت نرخ ارز است، چرا که در اقتصادی مانند اقتصاد ایران که طی دهه‌ها وابستگی زیادی به دلار پیدا کرده است و بسیاری از کالاها براساس نرخ ارز قیمت‌گذاری می‌شوند، افزایش نرخ ارز ناگزیر به افزایش نرخ کالاها و تورم منجر می‌شود.

همچنین تجربه دهه ۹۰ و همچنین یکی ، دو سال اخیر به‌خوبی نشان داده است که تثبیت نرخ ارز به‌عنوان محرک اصلی انتظارات تورمی، رشد نرخ در سایر بازارهای دارایی را متوقف می‌کند.

همچنین، به‌دنبال افت قیمت‌ها در بازار مسکن شهر تهران، نرخ‌های پیشنهادی آپارتمان در شهرهای کرج، هشتگرد، پرند و پردیس نیز با افت مواجه شده است و مالکان برای آنکه واحد خود را به فروش برسانند، گاهی در قیمت‌های جدید تخفیف می‌دهند، اما همچنان باید در نظر گرفت که یکی از اصلی‌ترین علل رشد قیمت‌ها در بازار مسکن به عقب‌ماندگی در تولید و نیز سیاست حمایت از بخش تقاضای مسکن به‌جای حمایت از بخش تولید در دولت قبل مربوط است.

کاهش نرخ مسکن عمدتا به بخش‌هایی از شهر تهران اختصاص دارد که در ماه‌های گذشته نرخ مسکن در آن بخش با افزایش‌های خارج از تصور روبه‌رو شد و برخی مالکان، نرخ‌های عجیب و غریبی برای واحدهای مسکونی خود تعیین می‌کردند که در مواردی به هر متر تا بالای ۲۰۰ میلیون تومان نیز رسیده بود؛ حال آنکه ارزش واقعی آن ملک شاید تا یک‌چهارم آن حباب قیمتی باشد.

به نظر می‌رسد این حباب اندک اندک در حال خالی شدن و بازگشت قیمت‌های مسکن به نرخ واقعی‌تر است.

قیمت مسکن در همه مناطق کاهش نیافت

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با وضعیت فعلی بازار مسکن به صمت توضیح داد: بهتر است، بگوییم که قیمت‌ها در بازار مسکن ثابت مانده و خلاف گذشته رشدی نداشته است. البته کاهش قیمتی که به‌تازگی در برخی رسانه‌ها از آن صحبت می‌کنند، مربوط به تمام شهر تهران نیست، بلکه تنها بخشی از مناطقی که در آن خانه‌های گرانقیمت و لاکچری وجود دارد تا ۲۰ درصد کاهش داشته‌اند.

علت اصلی این کاهش نرخ هم، مربوط به نوسانات شدید نرخ ارز است که یک حباب قیمتی بزرگ در بازار ملک ایجاد کرده و در معاملات مسکن خلل ایجاد کرده است. البته یکی دیگر از دلایل کاهش نرخ مسکن در مناطق برخوردار تهران هم می‌تواند مربوط به کمبود نقدینگی یا افزایش کاذب و بی‌رویه قیمت‌ها در این مناطق باشد که درحال‌حاضر تب آن فروکش و قیمت‌ها یک مقدار افت کرده است.

وی در ادامه توضیح داد: خوشبختانه در روزهای اخیر با کاهش نرخ ارز تا حدی افسار افزایش نرخ بازارهای مالی کشیده و به‌تبع بازار مسکن نیز با ثبات نسبی روبه‌رو شده است. علاوه بر بازار مسکن، بازار خودرو و طلا نیز شرایط مشابهی دارند، به‌طوری‌که نرخ برخی خودروها به‌صورت چشمگیری کاهش پیدا کرده است.

اما باوجود تمام اتفاقات امیدوارکننده‌ای که در برخی مناطق پایتخت برای بازار مسکن اتفاق افتاده، در بسیاری از مناطق مرکزی و جنوبی شهر تهران هیچ تغییری در نرخ فروش مسکن رخ نداده است و همچنان شاهد معامله خانه با قیمت‌های فضایی هستیم؛ به‌طوری که در یکی از آگهی‌های خریدوفروش ملک، یک واحد ۵۰ متری در جنوب تهران با نرخ ۳ میلیارد تومان قیمت‌گذاری شده بود؛ البته تعداد آگهی‌های این‌چنینی کم نیست.

▣ تلاش دولت سیزدهم برای نجات بازار مسکن

محمدی افزود: البته تلاش‌های دولت سیزدهم برای ساماندهی بازار مسکن در مقایسه با دولت قبلی قابل‌مقایسه نیست، هرچند تمام سیاست‌گذاری بخش مسکن موثر نبوده، اما تلاشی که در این بازار دیده می‌شود، ستودنی است. در این میان، مسلما طرح‌هایی نظیر نهضت ملی مسکن در کنترل قیمت‌ها موثر است و اگر این طرح نبود، شاید وضعیت بدتر هم می‌شد. اگر این طرح تسریع شود، به‌طورقطع در خانه‌دار کردن بخشی از اقشار متوسط جامعه تاثیرگذار خواهد بود.

این کارشناس با بیان اینکه اگر به طرح مسکن مهر هم بیشتر بها داده می‌شد، امروز شاید شاهد افزایش لجام‌گسیخته قیمت‌ها در بازار مسکن نبودیم، افزود: طرح مسکن مهر پشتوانه مصوب قانونی آن‌چنان مستقیمی نداشت و چون پشتوانه قانونی نداشت، دولت‌های یازدهم و دوازدهم چندان از آن استقبال نکردند، در حالی که تجربه بدی نبود و اگر مانند دوران دولت نهم و دهم ادامه پیدا می‌کرد، شاید ما در حال حاضر وضعیتی را که امروز با آن مواجهیم، نداشتیم.

وی در پایان گفت: دولت برای ثبات نرخ بازار مسکن باید نقش تسهیلگری ایفا کند؛ به این نحو که همکاری‌ها را با بخش خصوصی افزایش دهد و کمک کند تا تولید مسکن افزایش یابد. زمانی که ساخت‌وساز با رکود مواجه شود، گردش پول کاهش پیدا می‌کند و روند توسعه کند می‌شود و اقتصاد به‌سمت رکود می‌رود. زمانی که آمار ساخت‌وساز بالا است، اقتصاد پررونق است. در این شرایط است که می‌توانیم به آینده بازار مسکن امیدوار باشیم و اقشار هدف را به خانه‌دار شدن نزدیک کنیم.

کاهش نرخ مسکن اصولی نیست

سیدبهلول حسینی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: کاهش نرخ مسکن هرچقدر هم که محسوس باشد، اما اصولی نباشد، مشکلی را حل نمی‌کند، در نتیجه آن چیزی که در حال اتفاق افتادن است، نشان نمی‌دهد که مسیر روشنی برای بازار ملک مهیا باشد، چرا که در قالب سیاست‌گذاری‌های این چندساله بارها شاهد این بودیم که طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های دولتمردان تحقق پیدا نکرده و رنگ اجرایی به خود نگرفته است. از این‌رو، باید نوعی تغییر سازنده در نحوه تغییر سیاست‌گذاری‌ها انجام گیرد تا مشکلاتی که مردم در بخش مسکن دارند، حل‌وفصل شود.

وی در ادامه افزود: مشکلات اقتصادی زمینه‌ساز تورم بالایی در کشور شده و همه بخش‌ها را درگیر کرده و دولت سیزدهم سیاست‌های مختلفی برای تعادل در عرضه و تقاضای بازار مسکن در پیش گرفته است؛ اما نباید تنها تولید مسکن را گره‌گشای مشکلات این بازار دانست، بلکه نیاز است با برنامه‌ریزی هدفمند و توجه به زیرساخت‌های موجود گره کور بازار مسکن را باز کرد وگرنه حل یک مشکل نمی‌تواند کمکی به التهاب بازار ملک کند و گرهی از مشکلات باز کند.

زمانی که طرح‌های دولتی به‌تعویق می‌افتد، راه را برای دلالان و سوداگران باز می‌گذارند تا چراغ خاموش اقدام به افزایش قیمت‌ها کنند. سیاست‌گذاری‌های صحیح هرچند دقیق نباشند، اما می‌توانند به‌عنوان یک اهرم تعیین‌کننده، باعث کنترل قیمت‌ها شود و تاحدودی بازار را تعدیل کند، در غیر این صورت، کاهش مقطعی قیمت‌ها در بازار مسکن عمر زیادی ندارد.

▣ برنامه‌ریزی همه‌جانبه برای حل مشکل مسکن

حسینی افزود: زمانی که با یک چالش بزرگ در کشور روبه‌رو می‌شویم، باید برای حل آن تمام توان خود را بگذاریم و از همه جنبه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی برای برنامه‌ریزی استفاده کنیم. به این صورت که اقدامات در مسیری قرار گیرد که مسکن از بازار سرمایه‌ای به‌سمت بازار مصرفی حرکت کند و دولت با در اختیار گذاشتن زمین رایگان و ارزان‌نرخ به انبوه‌سازان و سازندگان باعث شود تا هزینه‌های ساخت کاهش یابد و ملک ارزان شود. همچنین، اخذ مالیات‌های گوناگون از املاک، هدفمند ترسیم شود و نهادهای نظارتی بر تمام این فعالیت‌ها کنترل داشته باشند.

وی در پایان گفت: مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شود تا این حوزه با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار بگیرد. در این صورت، عرضه و تقاضا در این بازار پرطرفدار به تعادل می‌رسد. تنها تلاش‌های دولت در صورتی می‌توانند به بهبود بازار مسکن بینجامد که از تمام ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های کشور باتوجه به برنامه‌ریزی دقیق استفاده شود.

مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شود تا این حوزه با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار بگیرد

سخن پایانی

مسکن شهر تهران در واکنش به ریزش نرخ ارز دچار رکود شده و این‌طور تصور می‌شود که نرخ مسکن به‌واسطه این ریزش، می‌تواند کاهشی شود؛ اما فعالان بازار این کاهش نرخ را منوط به این دانستند که افت نرخ ارز ادامه‌دار و مستمر باشد. در هر صورت، بازار مسکن سال‌های پرفراز و نشیبی را سپری کرده، اگرچه هنوز این بازار خود را با متغیرهای سیاسی و اقتصادی تطبیق نداده است، اما به‌نظر می‌رسد حتی با کاهش قیمت‌ها در سال جاری نیز، فرازونشیبی زیادی را پشت‌سر بگذارد.

فعالان بازار مسکن و کارشناسان اقتصاد مسکن معتقد هستند که متغیرهایی سیاسی و اقتصادی از اردیبهشت سمت‌وسوی نرخ و بازار املاک را مشخص کرده‌اند و شاید از حالا رفتن به پیشواز پیش‌بینی و تحلیل بازار مسکن برای بلندمدت کمی سخت و دشوار باشد. اینکه کاهش نرخ دلار و ثبات نسبی اقتصادی سبب تداوم کاهش نرخ مسکن شود، دور از ذهن است، چرا که گرانی ملک دلایل مختلف دارد که باید به‌سرعت برطرف شود. همچنین، مشکل مسکن ما به‌حدی حاد است که غیرممکن است که در کوتاه‌مدت حل شود و نیاز به زمان دارد. در نتیجه، کاهش نرخ مقطعی در بازار مسکن تنها در زمان کمی پایدار است و مجدد نرخ مسکن به رشد خود ادامه می‌دهد.

اهمیت هوشمندسازی در رفع چالش معادن

صنایع‌معدنی، باوجود نقش حیاتی که در توسعه و اقتصاد کشورها دارند، یکی از پرچالش‌ترین و پرمخاطره‌ترین بخش‌های صنعتی هر کشور هستند. این‌گونه صنایع غالبا از یک زنجیره ارزش طولانی تشکیل شده‌اند که از اکتشاف معدن گرفته تا حفاری، استخراج، فرآوری و توزیع، شامل مجموعه‌ای از عملیات خطیر و پرهزینه است. کوچک‌ترین اشتباه در فعالیت‌های برنامه‌ریزی یا عملیاتی در هر یک از این فازها، می‌تواند منجر به هزینه‌ها و صدمات جبران‌ناپذیری شود که علاوه بر اینکه عملیات را برای مدت طولانی مختل می‌کند، اثر منفی بر کل زنجیره ارزش می‌گذارد. همچنین ممکن است سبب به‌خطر افتادن سلامت کارکنان شده و تلفات جانی نیز به‌همراه داشته باشد. این موارد، شرکت‌های معدنی را با مسائل بحرانی متعددی مانند هزینه عملیاتی بالا، مخاطرات اجرایی، هدررفت منابع و انرژی، کار در شرایط سخت محیطی، مخاطرات جانی نیروی انسانی، downtime های مکرر و در پی آن هزینه‌های هنگفت ناشی از وقفه‌های پیش‌آمده، عدم‌یکپارچگی در بخش‌های مختلف حفاری، استخراج و دیسپچینگ مواد معدنی، خرابی دستگاه‌ها و مشکلات گوناگون در توزیع مواد معدنی مواجه می‌کند. وقوع حوادث معدنی در گوشه‌وکنار جهان سبب خسارت‌های جانی و مالی فراوانی می‌شود. به‌همین‌دلیل ایمنی در فعالیت‌های معدنی باید از مراحل اولیه یعنی اکتشاف تا استخراج موردتوجه فعالان این بخش باشد.

از سوی دیگر، در ایران ظرفیت‌های ویژه‌ای در بخش معدنی وجود دارد، سرزمین ما از دید برخورداری از منابع زیرزمینی طبیعی در میان ۱۰ کشور اول دنیا قرار دارد. طبق اکتشافات معدنی انجام‌شده، ایران در قاره آسیا رتبه سوم و در خاورمیانه جایگاه نخست را دارد، اما تاکنون از این ظرفیت به اندازه مطلوب بهره‌برداری نشده است، اما فناوری‌های نوپدید راهکارهای خوبی برای پاسخگویی به این کاستی‌ها در این بخش به‌شمار می‌آیند.

صنایع تاثیر هوش‌مصنوعی بر عملکرد معادن را بررسی کرد

دستیار ویژه معدن

شهریار خادمی
editor@smtnews.ir

در دنیای امروز، به‌دلیل ارزان بودن و ظرفیت نامحدود ابزارهای برداشت و ذخیره داده‌ها در سطح کلان، در علوم و صنایع مختلف حجم عظیمی از اطلاعات وجود دارد که حاوی الگوها و ساختارهای مهمی هستند. شرکت‌های فعال در بخش‌های مختلف نظیر بانک‌ها، مراکز ارائه‌دهنده خدمات مخابراتی، بیمه‌گرها و ... در تلاش هستند تا از روابط موجود در میان اطلاعات خود، به‌منظور کاهش هزینه‌های جاری و درآمدزایی استفاده کنند. صنایع‌معدنی در ایران و برخی کشورها هنوز از رویکردهای بسیار سنتی استفاده می‌کند و نسبت به سایر صنایع از پیشرفت‌های فناورانه به مقدار اندکی بهره می‌برد و همچنان برای رسیدن به وضعیت مطلوب راه طولانی در پیش دارد. به‌طوری‌که بسیاری از معادن به‌دلیل آنکه در مناطق دور از دسترس یا صعب‌العبور هستند، همچنان دسترسی به زیرساخت‌های ارتباطی ندارند و امکان تجهیز آنها به وسایل ارتباطی هزینه‌بر است. حال سوالی که مطرح می‌شود، این است که استفاده از هوش‌مصنوعی در معادن، کدام بخش‌ها را متحول می‌کند؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد که بهره‌گیری از هوش‌مصنوعی در معادن، در ۵ بخش حضور فناوری‌های خودمختار، مدیریت چالش‌های زیست‌محیطی، بهبود اکتشاف و دستیابی به منابع جدید، مرتب‌سازی مواد معدنی و بهبود ایمنی و کاهش حوادث را متحول می‌کند. صنایع در گزارش پیش‌رو به ۵ مورد از بخش‌هایی که هوش‌مصنوعی در معادن تحول ایجاد می‌کند، می‌پردازد.

ردپای تحول دیجیتال در معدن

اصطلاح هوش‌مصنوعی چند سالی است که سروصدای زیادی ایجاد کرده است و نوید آن را می‌دهد که کمابیش در هر زمینه‌ای از صنایع، تولید و تجارت تاثیرگذار باشد. به‌همین‌دلیل هوش‌مصنوعی در معادن هم روز به روز رشد می‌کند و به جایگاه خود نزدیک می‌شود.

پیشرفت‌ها و کاربردهای فراوانی برای هوش‌مصنوعی در معادن وجود دارد که همگی مزایای قابل‌توجهی از کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری گرفته تا بهبود ایمنی و کاهش اثرات زیست‌محیطی را شامل می‌شوند. همزمان با پیشرفت شتابان زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، هزینه‌های ذخیره‌سازی و پردازش اطلاعات و همچنین هزینه پهنای باند با سرعت کاهش یافته است و شرکت‌ها بیشتر از هر زمانی به «تحول دیجیتال» در کسب‌وکار خود روی آورده‌اند. در همین راستا، فناوری‌های نوپدید صنعت ۴، در حال دگرگون کردن صنایع در دنیا هستند، خوشبختانه از این نظر شرکت‌های فناور همگام با دنیا پیش آمده‌اند و اکنون صنعت معدن ایران می‌تواند با بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی در صنعت هوشمند با رویکردهای نوین تجارت در دوره انقلاب صنعتی چهارم همگام بشود.

الزام استفاده از هوش‌مصنوعی در معادن

واقعیت این است که شرکت‌های معدنی که از نوآوری‌هایی مانند هوش‌مصنوعی استقبال می‌کنند، شرکت‌هایی هستند که در آینده بر صنعت تسلط خواهند داشت. فناوری خودمختار احتمالا بخشی است که بیشترین ظرفیت را برای ایجاد تحول در صنعت معدن دارد. برخی فناوری‌های مستقل در حال حاضر به‌طورگسترده در معادن مورداستفاده قرار می‌گیرند. همه آنها با قابلیت بهینه‌سازی موثرتر هر مرحله از زنجیره ارزش معادن را بیشتر می‌کنند. شرکت‌های پیش‌رو پیش‌تر کامیون‌های خودران را آزمایش کرده‌اند. این کامیون‌ها به مدت ۲۴ ساعت در یک زمان و در دماهای شدید کار می‌کنند. شرکت‌های معدنی که در آینده از این نوع فناوری استفاده نکنند، باتوجه به کاهش هزینه و افزایش بهره‌وری شرکت‌هایی که این فناوری را معرفی می‌کنند، رقابت سختی خواهند داشت. درنتیجه، هوش‌مصنوعی در معادن دیگر به یک الزام تبدیل شده است. با نگاهی به آسمان، درمی‌یابیم که فناوری پهپادهای خودران کاربردهای بسیاری برای صنعت معدن دارند. پهپادها می‌توانند از فناوری الکترومغناطیسی پیشرفته برای جمع‌آوری داده‌های الکترومغناطیسی، مغناطیسی و رادیومتریک از هواپیماهای خودمختار برای نقشه‌برداری از زمین استفاده کنند. داده‌های جمع‌آوری‌شده را می‌توان برای درک زمین‌شناسی یک منطقه برای تعیین اینکه در کجا حفاری باید انجام شود، استفاده کرد. در نتیجه می‌توان گفت به کمک هوش‌مصنوعی در معادن زمان و هزینه‌ای که برای حفاری‌های غیرضروری هدر می‌رود، کاهش پیدا می‌کند. پهپادها علاوه بر نقشه‌برداری از فعالیت‌های پیش از آغاز معدنکاری، برای نظارت بر عملیات پس از فعالیت معدنکاری در مناطق معدنی هم کاربردهای بسیاری دارند. به کمک هوش‌مصنوعی در معادن می‌توان بخش‌هایی مانند هدر رفتن منابع و چالش‌های زیست‌محیطی را مدیریت کرد. بخش مهمی از این فعالیت‌ها بر دوش پهپادها و فناوری‌های خودمختار است. استفاده از ماشین‌آلات معدنی مستقل برخی مزایای کلیدی را افزایش می‌دهد.

مزیت اصلی ماشین‌آلات معدنی هوشمند این است که می‌توانند به‌صورت شبانه‌روزی بدون احساس خستگی کار کنند، اما این حقیقت نیز وجود دارد که ماشین‌ها می‌توانند به مناطق و محیط‌هایی دسترسی پیدا کنند که ممکن است برای انسان بسیار خطرناک باشد. به کمک هوش‌مصنوعی می‌توان این ماشین‌ها را مدیریت کرد. به این ترتیب، هوش‌مصنوعی در معادن منجر به افزایش بهره‌وری و بهبود ایمنی خواهد شد.

یکی از نخستین تحول‌هایی که هوش‌مصنوعی در معادن ایجاد می‌کند، شناسایی بهتر مناطق بالقوه برای استخراج یا حفاری است. هوش‌مصنوعی می‌تواند برای کسب دانش و درک بیشتر از زمین و پیش‌بینی و ترسیم آن به‌میزان بسیار دقیق‌تری استفاده شود. تطبیق الگو و تجزیه و تحلیل پیش‌بینی‌کننده با توانایی هوش‌مصنوعی برای تجزیه و تحلیل مقادیر زیادی از داده‌های زمین‌شناسی برای آشکار کردن محتمل‌ترین مکان‌های ذخایر معدنی و سایر منابع ترکیب می‌شود.

این افزایش دقت به کاهش زمان و هزینه صرف‌شده برای اکتشاف معادن کمک می‌کند. همچنین، منجر به بازگشت سرمایه بسیار بهتر برای معدنکاران می‌شود. شرکت‌های معدنی پیشرو از هوش‌مصنوعی برای تجزیه و تحلیل بخش‌هایی از داده‌ها و کشف مناطق جدید استفاده می‌کنند. در واقع، شرکت‌هایی که از هوش‌مصنوعی در معادن استفاده می‌کنند، کسانی هستند که صنعت معدن را در آینده رهبری خواهند کرد.

> شرکت‌های معدنی که از نوآوری‌هایی مانند هوش‌مصنوعی استقبال می‌کنند، شرکت‌هایی هستند که در آینده بر صنعت تسلط خواهند داشت

از نظم‌دهی تا ارتقای ایمنی

استخراج مواد معدنی با درجه پایین هزینه زیادی در پردازش و اجرا کردن عملیات استخراج دارد. با مرتب‌سازی سریع مواد معدنی با ارزش بالا از ضایعات روی نوار نقاله به کمک فناوری‌ها کم می‌شود.

تعدادی فناوری وجود دارد که برای بهبود مرتب‌سازی مواد در صنعت معدن استفاده می‌شود. سنسورهای مادون قرمز، انتقال اشعه ایکس، اسکن لیزری و سنجش الکترومغناطیسی همگی برای کمک به فرآیند مرتب‌سازی استفاده می‌شوند. اکنون، یادگیری ماشین به این ترکیب اضافه شده است. یادگیری ماشین به ماشین‌های مرتب‌سازی که با نرم‌افزار یادگیری فعال شده‌اند، اجازه می‌دهد خود بهینه‌سازی شوند و به‌طورمستمر فرآیند را بهبود بخشند.

همچنین می‌توان از هوش‌مصنوعی در معادن برای نظارت بر اندازه و وزن سنگ‌ها در مسیر رسیدن به سنگ‌شکن استفاده کرد. هنگامی که یک سنگ برای سنگ‌شکن بیش از حد بزرگ باشد، می‌تواند باعث انسداد و منجر به خرابی شود. با استفاده از هوش‌مصنوعی در معادن خرابی‌های گران‌نرخ در معادن به‌طورفزاینده‌ای کاهش پیدا می‌کند.

بهبود ایمنی معادن

هوش‌مصنوعی در معادن این ظرفیت را به‌وجود می‌آورد که تا حد زیادی اثرات منفی محیط کاهش پیدا کند. حسگرها و دوربین‌ها را می‌توان برای نظارت بر معادن و جمع‌آوری داده‌ها استفاده کرد. این دوربین‌ها برای درک بهتر چگونگی کاهش ضایعات و نحوه کارآمدتر انرژی موردتجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.

شرکت‌های معدنی نوآور در حال حاضر دقیقا این کار را انجام می‌دهند و از هوش‌مصنوعی، داده‌ها و یادگیری ماشین برای پیش‌بینی اوج انرژی استفاده می‌کنند.

هوش‌مصنوعی در معادن می‌تواند داده‌ها را بسیار سریع‌تر از انسان‌ها تجزیه و تحلیل کند و بنابراین تهویه معادن را بهتر نظارت و کنترل می‌کند و بازده انرژی را تا حد زیادی افزایش و هزینه‌ها را در این فرآیند کاهش می‌دهد.

همان‌طور که فناوری در طول زمان در قابلیت و دامنه افزایش یافت، ایمنی صنعت معدن نیز افزایش یافته است. اکنون هوش‌مصنوعی در معادن برای بهبود بیشتر ایمنی از راه‌های مختلف مورداستفاده قرار می‌گیرد.

هوش‌مصنوعی در معادن می‌تواند از سنسورها، داده‌های بی‌درنگ و تجزیه و تحلیل برای درک اینکه چه زمانی تغییرات در عواملی مانند دما و ارتعاشات منجر به خطر می‌شود، کاربرد دارد. سپس می‌توان به اپراتورها و رانندگان ماشین هشدار داد تا از تصادفات و جراحات و همچنین آسیب‌دیدگی ماشین جلوگیری شود.

راه‌های دیگری که هوش‌مصنوعی در معادن ایمنی استخراج را بهبود می‌بخشد، نظارت بر رانندگان است. خواب‌آلودگی در رانندگان یکی از بزرگ‌ترین علل تصادفات معدن است. راه‌حل این مشکل استفاده از فناوری تشخیص خواب‌آلودگی برای هشدار دادن به رانندگان در هنگام خواب‌آلودگی است.

دیوار دفاعی برای معادن هوشمند

یکی از سرفصل‌های مهم در زمینه مباحث معدنکاری هوشمند، مبحث امنیت سایبری است.

اوج‌گیری استخدام متخصصان امنیت سایبری در بخش معدن در ماه نوامبر ۲۰۲۲، از نشانه‌های رونق بحث معدن هوشمند در جهان است. شواهد آخرین گزارش گلوبال دیتا نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری هنگفت در فناوری‌های نوین نسل چهارم موجب شده است تا اهمیت اطلاعات در معادن افزایش یابد و به‌موازات آن، دسترسی امن به این اطلاعات به مسئله‌ای اساسی تبدیل شود. حفاظت از داده و امنیت‌سایبری نیز با هدف پوشش خواسته‌های شرکت‌های معدنکاری وارد گود شده و فناوری‌هایی را پیشنهاد داده که اجرایی‌کردن آنها، نیازمند نیروهای متخصص در این حوزه است.

شواهد موجود نشان می‌دهد در ماه نوامبر ۲۰۲۲ در امریکای‌شمالی نسبت به شرکت‌های فعال در بخش معدن و صنایع‌معدنی که نیروهایی را برای پست‌های مرتبط با امنیت سایبری استخدام می‌کنند، در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافته، ضمن اینکه تعداد نیروها نیز رشد داشته است. این گزارش نشان می‌دهد ۴۲ درصد از شرکت‌هایی که در آمارهای رسمی حضور داشته یا گنجانده شده‌اند، حداقل برای یکی از این موقعیت‌ها نیرو استخدام کرده‌اند. این عدد در سال ۲۰۲۱ حدود ۲۸ درصد بوده که گویای شیوع معدنکاری هوشمند در دامنه وسیع‌تری از بازیگران این بخش است.

البته این عدد در ماه دسامبر ۲۰۲۲ بالاتر از این هم رفت و به سقف ۵۵ درصد رسید که در نوع خود جالب‌توجه بود. این روند احتمالا به این دلیل است که بازار جهانی مواد خام و کامودیتی‌ها با یک کاهش نرخ چشمگیر روبه‌رو شده‌اند و این کاهش زمینه‌ساز افت سرمایه‌گذاری در معدنکاری هوشمند در ماه گذشته نسبت به ۲ ماه قبل شده است. تحلیلگران تصور می‌کنند شرکت‌هایی که اکنون در این زمینه‌ها سرآمد هستند و سرمایه‌گذاری می‌کنند، برای چشم‌انداز کسب‌وکار آینده آمادگی بهتری دارند و برای زنده ماندن در چالش‌های پیش‌بینی‌نشده، مجهزتر و پویاتر عمل می‌کنند. دیگر سرفصل مهم معدنکاری هوشمند، سرمایه‌گذاری در اتوماسیون هوشمند است که روندی نزولی دارد. آمارهای گلوبال‌دیتا تایید می‌کند تحقیقات و نوآوری در اتوماسیون صنعتی در بخش عملیات معدن و صنایع‌معدنی نسبت به سال گذشته کاهش یافته است.

جدیدترین ارقام سرمایه‌گذاری در روندهای فناورانه توسط شرکت‌های معدنی نشان می‌دهد که تعداد درخواست‌های ثبت اختراع مرتبط با اتوماسیون صنعتی در این صنعت به ۱۹۷ مورد در ۳ ماه منتهی به دسامبر رسیده که از ۲۳۴ موردی که در همین مدت در سال ۲۰۲۱ به ثبت رسیده بود، کمتر است. ارقام اعطای حق ثبت اختراع مربوط به اتوماسیون صنعتی هم از الگوی مشابهی پیروی می‌کند. داده‌های رسمی نشان می‌دهد این بخش از ۱۸۲ مورد در ۳ ماه منتهی به دسامبر ۲۰۲۱، به ۱۴۵ مورد در سه‌ماهه منتهی به دسامبر ۲۰۲۲ کاهش یافته است. روندی که خبر از کاهش میل سرمایه‌گذاران به این بخش از تحول بخش معدن دارد. در مقطع فعلی به‌نظر می‌رسد فناوری‌های خودران و سبز یا امنیت سایبری اولویت بالاتری برای سرمایه‌گذاران معدنی در سراسر جهان دارد.

سخن پایانی

آن‌طور که مشخص است، هوش‌مصنوعی زمینه‌ساز تحولی جدی در حوزه معدن و صنایع‌معدنی شده و این حوزه در شمار فناوری‌های روبه‌رشد از هوش‌مصنوعی است که به مطالعه الگوریتم‌ها پرداخته و به کمک معدنکاران می‌آید. یکی از حوزه‌هایی که فناوری هوش‌مصنوعی در آن نقش‌آفرینی می‌کند، حوزه اکتشاف است. این فناوری با شناسایی اتوماتیک رخساره سنگ‌ها با استفاده از پردازش داده‌های گمانه‌ها، به فرآیند اکتشاف کمک می‌کند. هوش‌مصنوعی می‌تواند آینده مهندسی معدن را به‌شکلی هوشمندانه تغییر دهد. با استفاده از هوش‌مصنوعی در پردازش داده‌ها، مهندسان معدن می‌توانند داده‌های خود را به‌طوردقیق‌تر تحلیل کنند و تصمیمات بهتری بگیرند.

یادداشت

معضل کهن معادن

فرهاد طهماسبی ـ عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

ایران، کشوری معدن‌خیز است و حدود ۷ درصد منابع‌معدنی در کل دنیا در ایران جای گرفته است و همین ظرفیت بالا، خود به‌تنهایی می‌تواند تا حد قابل‌ملاحظه‌ای، اقتصاد کشور را زیر و رو کند، به‌شرطی که مدیریت‌ها علمی و اصولی باشد. اینکه بیش از ۴دهه از عمر انقلاب می‌گذرد و باوجود تاکیدات رهبر معظم انقلاب درباره بهره‌گیری از ظرفیت معادن، شرایط و وضعیت کنونی را تجربه می‌کنیم، جای تامل و البته تاسف دارد.

در طول دهه‌های اخیر و همزمان با توسعه صنعتی در کشور به‌دلیل تداوم تحریم‌های بین‌المللی شاهد بی‌توجهی به بازسازی و نوسازی صنایع بوده‌ایم. در واقع گویا نوسازی خطوط تولید جزء اولویت‌های سرمایه‌گذاری صنعتی در کشور نیست و همین موضوع نیز به استهلاک و فرسودگی خطوط تولید در کشور منجر شده است. بااین‌وجود، بازسازی و نوسازی بنگاه‌های اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری برای ورود تجهیزات نوین تاثیری بسزا در تولید کالاها و خدمات باکیفیت و همچنین قابل‌رقابت از منظر کیفیت و نرخ تمام‌شده با کالاهای مشابه خارجی دارد. بنابراین بازسازی و نوسازی صنایع توسعه سرمایه‌گذاری در این بخش ضروری است. باید خاطرنشان کرد که ورود خطوط تولید به‌روز یا فناوری‌های نوین و همچنین نوسازی صنایع به برنامه‌ای فراگیر نیاز دارد. حال باید بیان کرد که در حوزه معادن کارنامه خیلی درخشانی نداریم، معدنکاران ما گرفتار تهیه و تامین ماشین‌آلات معدنی هستند. برای توسعه معادن یک سند معتبر نداریم، در همین راستا رهبر معظم انقلاب تذکر دادند و تاکید کردند که اکتشاف و بهره‌برداری از معادن در کشور سرعت داده شود تا از این ظرفیت خدادادی استفاده بیشتری شود. البته کارهای خوبی در کشور از جمله در مجلس، دولت و خانه معدن ایران انجام شده، اما کافی نیست، لازم است مشکلات بخش معدن کشور مرتب تذکر داده شود و در این زمینه یک تحول اساسی در کشور لازم است. در همین راستا، قانون معادن کشور در حال اصلاح و بازنگری است، جلساتی در این زمینه در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در حال برگزاری است. همچنین، دولت باید در قانون جدید معدن، مکلف شود که از فعالان حوزه معدن حمایت کند و پیگیر این مهم هستیم.

یکی از مشکلاتی که سبب نارضایتی افراد به‌ویژه معدنکاران شده، فرسودگی ماشین‌آلات معدنی است؛ عمر ماشین‌آلات معدنی مصرفی در کشور به‌طورمیانگین به ۲۰ الی ۳۰ سال می‌رسد؛ متاسفانه فرسودگی شدید این ماشین‌آلات سبب تعطیلی بسیاری از معادن کوچک و اختلال در ناوگان معدنی کشور شده است.

کمبود تولید ماشین‌آلات معدنی در شرکت‌های تولیدی داخل سبب کاهش عرضه این ماشین‌آلات در کشور می‌شود، به‌طوری‌که تولیدات این شرکت‌ها، توان پاسخگویی به نیازهای موجود را ندارند، همچنین در این شرایط، واردات ماشین‌آلات معدنی به کشور نیز انجام نمی‌گیرد، این روند سبب به‌وجود آمدن مشکلات زیادی در کار معادن شده است. موارد دیگری مانند محدودیت‌های ارزی، افزایش نرخ ارز و نبود سیاست‌های تشویقی برای نوسازی ماشین‌آلات معدنی فرسوده، سبب شده ناوگان معدنی کشور از نظر عمر کاری در وضعیت مطلوبی نباشد؛ در مجموع تمام موارد یادشده باعث ایجاد بحران در تولید معادن و همچنین بروز مشکل در تامین مواد اولیه صنایع معدنی می‌شود.

فرسودگی ماشین‌آلات معدنی سبب آلودگی محیط‌زیست، افزایش مصرف سوخت و افزایش هزینه تمام‌شده می‌شود، از طرفی، این ماشین‌آلات بهره‌وری مناسبی ندارند، اقدام جدی که در این زمینه باید انجام گیرد، این است که در کنار حمایت از تولید داخل، واردات ماشین‌آلات معدنی فرسوده نیز انجام شود.

دولت و مجلس به‌دنبال راه‌اندازی مجدد بخش‌های تولیدی ماشین‌آلات در کشور هستند و در این زمینه اقداماتی برای حل مشکلات موجود نیز کرده‌اند، باید تا جایی که می‌شود از تولید داخل حمایت کرد، اما مقدار کسری در ماشین‌آلات معدنی را با واردات ماشین‌آلات نو یا ماشین‌آلاتی با عمر مفید کمتر از ۵ سال، جبران کرد تا در فعالیت صنایع و معادن خللی ایجاد نشود.

در گفت‌وگوی یک کارشناس اقتصاد با صمت مطرح شد

اما واگرهای تحقق اهداف برنامه هفتم

یک منتقد اقتصاد رویکرد حاکم بر برنامه هفتم توسعه را رویکردی برای «وضعیت عادی» تلقی می‌کند و در تعریف یک شرایط نرمال می‌گوید: «شرایط عادی، شرایطی است که مشکلات تحمیلی مانند مخاصمه خارجی، به‌ویژه با ایالات متحده، در آن وجود ندارد. وضعیت عادی برای یک اقتصاد یعنی تحریمی وجود ندارد و نه‌تنها مبادلات کالا و خدمات با خارج از کشور ممکن است، بلکه مبادلات پولی و بانکی نیز چون دیگر کشورها انجام می‌شود. وضعیت عادی در یک کلام، وضعیتی است که مناقشه هسته‌ای میان ایران و کشورهای دیگر برطرف شده است.»

محمدتقی فیاضی با اشاره به شاخص‌های هدف‌گذاری‌شده در برنامه هفتم توسعه تصریح می‌کند: «حتی با احیای برجام نیز نمی‌توان امیدوار بود این ارقام به‌راحتی محقق شوند. ایران ظرفیت جذب سالانه ۷۰ تا ۸۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی را دارد، اما برای جذب این سرمایه باید برخی از روندها در حوزه دیپلماسی نیز اصلاح شوند و میزان تعامل با جهان به‌وضوح بالا برود.» این کارشناس اقتصاد می‌گوید: «من فکر می‌کنم با قد و قواره امروز اقتصاد ایران، انتظار رشد ۸ درصدی و کاهش تورم در حد تک‌رقمی، امکان‌پذیر نیست. ما نمی‌توانیم از موقعیت فعلی، با یک پرش بلند و محیرالعقول به شرایطی یکسره متفاوت برسیم. اجرای برنامه‌ای که موردبحث است در بهترین حالت، به استمرار شرایط فعلی منجر می‌شود.»

متن کامل گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد را در ادامه می‌خوانید.

امروز وضعیت کشور متفاوت و غیرعادی‌تر از زمان تدوین برنامه‌های پیشین است، اما مولفان این برنامه هم، طوری اهداف خود را روی کاغذ آورده‌اند که گویا ما در یک شرایط نرمال زندگی می‌کنیم

برنامه هفتم توسعه به موضوع کشمکش‌های فراوانی میان کارشناسان و مردم تبدیل شده است. در ارزیابی این برنامه، کدام نکته از همه برجسته‌تر است؟

آنچه که به‌عنوان برنامه هفتم توسعه می‌شناسیم، چیزی خارج از روال برنامه‌ریزی در کشور نبوده است. حتی بررسی اهداف تعیین‌شده در این برنامه هم حاکی از آن است که در بخش اصلی اهداف کلان اقتصادی، همان اهداف پیشین، با همان ارقام خودنمایی می‌کنند. به‌طور مثال هدف تعیین‌شده برای رشد اقتصادی، سالانه ۸ درصد است یا اینکه دستیابی به تورم تک‌رقمی مدنظر برنامه‌ریزان قرار گرفته است. جدا از این، در ابتدای پیش‌نویس برنامه هم تاکید شده که برای رسیدن به رشد اقتصادی ۸ درصدی باید رشد سرمایه‌های ناخالص به ۲۲ درصد برسد و اشتغال هم سالانه ۴ درصد رشد کند. به این ترتیب می‌توان گفت دولتمردان در حالی اهدافی مشابه اهداف گذشته را طرح کرده‌اند که وضعیت فعلی با وضعیت گذشته فاصله شگرفی دارد. به‌طور مثال اگر همین آمارهای رسمی که منتشر می‌شوند را ملاک قرار دهیم، رشد اقتصادی فعلی کمتر از یک‌چهارم ۸ درصد هدف‌گذاری‌شده در برنامه هفتم است. حتی وقتی به آمار تشکیل سرمایه ناخالص هم نگاه کنیم، به‌راحتی می‌بینیم که شکافی بزرگ با ارقام هدف‌گذاری‌شده وجود دارد. ضمن اینکه نرخ تورم بنا بر آمار مرکز آمار ۵۰ درصد و بنا بر برآوردهای دیگر ۷۰ درصد است.

منظورتان این است که تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه سخت‌تر از برنامه‌های پیشین است؟

فکر می‌کنم بهتر است این گونه فرمول‌بندی شود که امروز وضعیت کشور متفاوت و غیرعادی‌تر از زمان تدوین برنامه‌های پیشین است، اما مولفان این برنامه هم، طوری اهداف را روی کاغذ آورده‌اند که گویا ما در یک شرایط نرمال زندگی می‌کنیم؛ حال آنکه در یکی از سخت‌ترین و غیرنرمال‌ترین شرایط اقتصادی قرار داریم. شرایطی که صادرات کالاها دشوارتر از هر زمانی است، اما بازگشت ارز حاصل از آن، دشوارتر از خود صادرات است.

بررسی جزئیات نشان می‌دهد رشد بهره‌وری، باوجود تاکیدی که بر آن در برنامه‌های پیشین بوده، به صفر رسیده؛ با این حال در این برنامه آمده است که یک‌سوم رشد ۸ درصدی پیش‌بینی‌شده باید از این محل باشد. به‌خوبی می‌دانیم چنین امری غیرممکن است. حتی محاسباتی که سازمان برنامه انجام داده هم نشان می‌دهد ایران برای دستیابی به رشد ۸ درصدی باید ۶۰ هزار همت سرمایه جذب کند که می‌دانیم جذب این حجم سرمایه‌گذاری بسیار دشوار است.

در گنجاندن این اهداف، امکان احیای برجام مدنظر نبوده است؟

نکته درستی را مطرح می‌کنید، اما باوجود احیای برجام نیز نمی‌توان امیدوار بود این ارقام به‌راحتی محقق شوند. ایران ظرفیت جذب سالانه ۷۰ تا ۸۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی را دارد، اما برای جذب این سرمایه باید برخی از روندها در حوزه دیپلماسی اصلاح شوند و میزان تعامل با جهان به‌وضوح بالا برود. من فکر می‌کنم با قدوقواره امروز اقتصاد ایران، انتظار رشد ۸ درصدی و کاهش تورم در حد تک‌رقمی، امکان‌پذیر نیست. ما نمی‌توانیم از موقعیت فعلی، با یک پرش بلند و محیرالعقول به شرایطی یکسره متفاوت برسیم. اجرای برنامه موردبحث در بهترین حالت، به استمرار شرایط فعلی منجر می‌شود.

مسئله محیط‌زیست در این برنامه مغفول واقع شده است. این مهم را چگونه تفسیر می‌کنید؟

متاسفانه دقیقا همین اتفاق رخ داده است؛ یعنی در سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه، هیچ اشاره‌ای به این موضوع مهم نشده، این در حالی است که کشور ما درگیر بحران‌های زیست‌محیطی و آب است. هرچند مسئله آب در قالب نکاتی در برنامه آمده و هنوز نمی‌دانیم به وظایف تعریف‌شده عمل می‌شود یا خیر، اما درباره محیط‌زیست همه چیز مسکوت مانده است. به‌هرحال من فکر می‌کنم این مهم می‌تواند به تشدید بحران محیط‌زیست در کشور منجر شود.

فعالان کارگری هم پس از انتشار پیش‌نویس برنامه هفتم اعتراضات زیادی به چند ماده آن داشته‌اند. اجرای این مواد، چه پیامدی دارد؟

مسئله معیشت و حقوق کارگران مسئله‌ای است که بنا بر روال و تاکید قانون، بیشتر از طریق شورای عالی کار رفع‌ورجوع می‌شود. شورای عالی کار، با اینکه چه در ترکیب و چه در سازکار، به زیان کارگران و به سود کارفرمایان عمل می‌کند، به‌هرحال مرجعی قابل‌پذیرش است. این احکام در گام نخست، شورای عالی کار و در واقع قوانین بالادستی مانند قانون کار را دور زده است. نکته بعدی که باید موردتوجه قرار بگیرد، تضعیف حداقل دستمزد است. اجرای این احکام یعنی نیمی از حداقل دستمزدی که در جلسات شورای عالی کار تعیین می‌شود، الزام پرداخت دارد. حداقل دستمزد تعیین می‌شود تا تامین حداقل‌ها را برای همه افراد تضمین کند، اما احکام برنامه هفتم این فرصت را می‌دهد که تنها نیمی از آن اجرا شود. این مهم در حالی موردقبول دولت است که امروز کارگران در ایران کمترین دستمزد را دریافت می‌کنند. نکته مهم‌تر اینکه همزمان با تضعیف واقعی دستمزدها، تورم کشور به ارقام بی‌سابقه‌ای رسیده و به‌نظر می‌رسد روند افزایشی این شاخص ادامه داشته باشد. نباید فراموش کنیم مردم در بحران تضعیف قدرت خرید، هیچ نقشی نداشتند و دولت مسبب این وضعیت است، اما زیان آن به مزدبگیران می‌رسد.

اجرای این مواد و احکام در نهایت موجب می‌شود بخش مهمی از شاغلان کشور، به‌طور پیش‌فرض بپذیرند که باوجود شاغل بودن زیر خط فقر خواهند بود. آمارها نیز این مهم را نشان می‌دهد که کشور با پدیده شاغلان فقیر مواجه است و یک مزدبگیر با حداقل دستمزد وارد مرز فقر مطلق می‌شود.

علاوه بر تضعیف معیشت، برخی فعالان کارگری از تضعیف امنیت شغلی هم صحبت می‌کنند. چنین چیزی واقعی است؟

کاملا واقعی است. در برنامه هفتم تاکید شده کارفرما می‌تواند تحت نظام «استاد-شاگردی» نیروی کار جوان را ۳ سال به‌کار بگیرد و با پرداخت نصف سنوات، بیمه و دستمزد، او را به کار وادارد. علاوه بر این می‌تواند پس از ۳ سال که دوره استاد-شاگردی کارگر به پایان رسید، او را اخراج و جوانی دیگر را به کار وادارد. امروز مشکل امنیت شغلی، یک مشکل واقعی است و این رویکرد می‌تواند، این مشکل را تعمیق کند. همچنین بکارگیری افراد تحت پوشش بهزیستی یا زندانیان با حقوقی ناچیزتر از دیگر شاغلان، احجاف به افرادی است که به‌هر دلیلی، از انتخاب‌های شخصی اشتباه تا مشکلات خانوادگی، دچار معضلات جدی شده‌اند. به‌باور من، این اقدام هیچ توجیهی ندارد و نشان‌دهنده استفاده نادرست از شرایط و مشکلات اجتماعی است.

افزایش سن بازنشستگی و برخی مباحث دیگر در حوزه بازنشستگی و صندوق‌های بازنشستگی هم به بحث‌ها حول برنامه هفتم دامن زده است. مدافعان دولت و برخی دست‌راستی‌ها معتقدند در فرانسه هم این مشکل وجود دارد و چاره‌ای جز این نیست. ایران و فرانسه مشکلی از یک جنس دارند؟

نخستین مسئله‌ای که باید در این بحث باز شود، این است که ما در کشور قوانین دائمی داریم و اگر در یک برنامه توسعه چنین تصمیمی گرفته شود، یعنی رویه ایجادشده تنها ۵ سال ادامه خواهد داشت که به تبعیض علیه افرادی که در این ۵ سال بازنشسته می‌شوند، می‌انجامد. با این حال فرض بگیریم کاهش زادوولد که در جهان، از جمله فرانسه به بحران صندوق‌های بازنشستگی منجر شده، واقعی است. این امر نشان‌دهنده «درد مشترک» مردم ایران و فرانسه نیست. تحمیل مدیریت غیرعلمی به صندوق‌ها در ایران، تصمیم دولت بود. اقداماتی چون بازنشسته کردن زنان پس از ۲۰ سال کار و تحت پوشش تامین اجتماعی قرار دادن برخی گروه‌ها، از موارد تحمیلی دولت به صندوق‌ها بود. این مسئله در کشوری چون فرانسه هرگز مطرح نبوده است.

مهم‌ترین تفاوت میان ایران و فرانسه، حتی اگر مشکلی مشابه در این دو ایجاد شود، مسئله حکمرانی است. مدیریت صندوق‌های بازنشستگی در ایران را دولت تعیین می‌کند که نتیجه عملکرد ضعیف این مدیریت‌ها، مشکلات امروز صندوق‌ها و حیف‌ومیل اموال مزدبگیران بوده است.

برخی کارشناسان به‌ویژه در میان طرفداران بازار، طوری جلوه می‌دهند که گویی هر کاهش هزینه‌ای خوب است و هر هزینه‌ای، بد. به‌عنوان کارشناسی که به آمیزه‌های بازار هم باور دارد، فکر می‌کنید انتظار کار مولد از زندانی یا زن سرپرست خانواری که تحت پوشش بهزیستی است، به سود اقتصاد خواهد بود و به توسعه منجر می‌شود؟

من فکر می‌کنم باید برمبنای الگوی کشورهای موفق صحبت کنیم تا نتایج مطلوبی حاصل شود. کشوری مانند نروژ، از زمان استخراج نفت تا امروز، تمام درآمد نفتی خود را به صندوقی واریز کرده که صندوق بازنشستگی‌شان است. هدف این صندوق تامین رفاه مردم، به‌ویژه مزدبگیران است و دولت هم تنها می‌تواند از ۱۰ درصد عواید نفتی استفاده کند و مابقی را به مردم یا همان صندوق بازنشستگی واریز می‌کند.

نفت و ثروت‌های زیرزمینی، سرمایه‌هایی هستند که باید به منابع بین‌نسلی تبدیل شوند تا آیندگان هم از مواهب آن بهره‌مند شوند. در این میان باید دایره دخالت دولت را هم به‌شکلی منطقی مشاهده کنیم. اینکه دولت در اقتصاد چقدر مداخله کند، بستگی به این دارد که توان اقتصادی قوه مجریه چقدر است و شرایط جامعه چگونه است. با این حال برخی نیازهای ضروری در جهان امروز وجود دارد که باید برای همه مردم تامین شود، مانند آموزش عمومی، بهداشت، سلامت یا امنیت فردی. این نیازها در جهان امروز، باید تامین شوند، چراکه تامین نشدن آنها مشکلاتی بس بزرگ‌تر را می‌سازد. افراد باید آموزش عمومی ببینند و باید هر کسی که دچار بیماری است، از امکان درمان برخوردار باشد.

ضمن اینکه در ایران یک قانون اساسی وجود دارد که باید مبنا قرار بگیرد. در قانون اساسی همه این موارد به‌وضوح دیده شده و اگر در عمل کاستی وجود دارد به نحوه اجرای قانون و ضعف مدیریت بازمی‌گردد. به‌طور مثال در قانون اساسی تاکید شده نه‌تنها آموزش عمومی یا بهداشت و درمان که حتی تامین مسکن هم باید از سوی دولت برای همه انجام شود، اما دولت‌ها این کار را نکرده‌اند و مشکلات مسکن در کشور، هر روز رو به افزایش می‌رود. دولت چنان از وظایف خود شانه خالی کرده که امروز باید درباره بدیهیات بحث کنیم. کمک به افراد دچار مشکلات جدی، از کارافتادگان و افراد نیازمند، در تمام جهان یک امر مرسوم است و در ایران دو سه دهه پیش هم بود؛ بنابراین نباید این مسئله به حاشیه رانده شود و باید در کیفیت کمک‌های ارائه‌شده به مشمولان نیز دقت‌نظر کافی اعمال شود.

در پاسخ به سوال اول گفتید مشکل برنامه هفتم این است که برای یک وضعیت عادی نوشته شده است. ویژگی یک وضعیت عادی چیست؟

شرایط عادی، شرایطی است که مشکلات تحمیلی مانند مخاصمه خارجی، به‌ویژه با ایالات متحده، در آن وجود ندارد. وضعیت عادی برای یک اقتصاد یعنی تحریمی وجود ندارد و نه‌تنها مبادلات کالا و خدمات با خارج از کشور ممکن است، بلکه مبادلات پولی و بانکی نیز چون دیگر کشورها انجام می‌شود. وضعیت عادی در یک کلام، وضعیتی است که مناقشه هسته‌ای میان ایران و کشورهای دیگر برطرف شده است.

در یک وضعیت عادی، اهداف برنامه قابل تحقق هستند؟

در گذشته که تحریم نبودیم هم بسیاری از برنامه‌های هدف‌گذاری شده محقق نشدند. آمار میزان تحقق اهداف برنامه‌های پیشین نیز همین را می‌گوید؛ بنابراین برای تحقق اهداف نمی‌توان تنها به احیای برجام اشاره کرد و بسیاری دیگر از مولفه‌های داخلی در این باره دخیل هستند. من فکر می‌کنم وقتی وضعیت عادی می‌شود، تازه باید به فکر مسئله حکمرانی خوب بیفتیم. گاهی برخی انحصارطلبی‌ها و ضعف مدیریت‌ها منجر به بروز مشکلات ریشه‌ای شده که اجازه توسعه را نمی‌دهد. اگر همین امروز توافق برجام برقرار شود، با این روش تصمیم‌گیری و مدیریتی حداکثر ۳۰ درصد مشکلات فعلی حل خواهد شد.

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت و روزگار معدن دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۶۰۳۷-۹۹۱۸-۹۹۹۷-۷۰۷۲ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گستردش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره ۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (_____ نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰ صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت	روزنامه روزگار معدن
۱ ماهه	۱۱۰,۰۰۰ تومان	۶۶,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۳۳۰,۰۰۰ تومان	۱۹۸,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان	۳۹۶,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۹۹۰,۰۰۰ تومان	۵۹۴,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان	۷۹۲,۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت و روزگار معدن در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

تامین نیاز کشاورزی کشور به بذرهای اصلاح‌شده

یک شـرکت دانش‌بنیان توانسـته است بخشـی از نیاز کشاورزی کشور به بذرهای اصلاح‌شده را با تولیدات داخلی تامین کند. به‌گزارش معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان، علیرضا سبحانی، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان با بیان اینکه این مجموعه تامین‌کننده بذرهای اصلاح‌شـده اسـت، گفت: این شرکت نخستین بذرهای اصلاح‌شده خربزه را در کشور تولید کرده و در حال حاضر دارای مجوز رسـمی و انحصاری تولید بذر خربزه اصلاح‌شـده خاتونی و خربزه درگزی از موسسـه اصلاح و تهیه نهال و بذر اسـت. سبحانی بااشاره به تنوع بذرهای اصلاح‌شده تولیدی در این شرکت دانش‌بنیان، ادامه داد: از جمله این بذرها می‌توان به خربزه، پیاز، تیل‌سـبز، لوبیاسـبز، هندوانه آجیلی و ذرت شیرین اشاره کرد. این فعال حوزه فناوری، ضمن اشاره به عملکرد و خصوصیت کیفی برتر، نرخ مناسب‌تر، پشتیبانی و مشاوره در مقایسه با ارقام وارداتی گفت: کیفیت مطلوب میوه، شـبکه‌بندی، رنگ مناسـب یکنواختی و بازارپسـندی از مهم‌ترین ویژگی‌های محصولات دانش‌بنیان این شـرکت اسـت. سـبحانی بااشـاره بـه نمایندگان و عاملان فروش، سـفارش‌های صورت‌گرفته توسـط شـرکت و حلقه کسب‌وکار ایجادشده اشتغالزایی توسط این مجموعه را بسیار بالا دانسـت. مدیرعامل این شـرکت دانش‌بنیان با تاکید بر اینکه حمایت‌های معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاسـت‌جمهوری منجر به رشـد شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق می‌شود، عنوان کرد: حمایت‌های آن معاونت محتـرم در جلوگیـری از ورود بذرهای خارجی، جلوگیـری از تولید بذرهای غیرمجـاز و تقلبی، در نظر گرفتن تسـهیلات مالـی و ارائه وام به‌منظور توزیع بذر بین کشاورزان در رونق شرکت‌های دانش‌بنیان بسیار تاثیرگذار است.

هوشمندسازی، راهی مطمئن برای افزایش تولید محصولات کشاورزی است

کشت و آبیاری به سبک اینترنت اشیا

با توجه به نیاز روزافزون بشـر به غذا و محصولات کشـاورزی در سـال‌های آتی در عمل کشاورزی سنتی پاسخگوی این نیاز را نخواهد بود. به‌گفته کارشناسـان، تا سـال ۲۰۵۰ جمعیت جهان با افزایش قابل توجهی روبه‌رو است و انسان‌ها به ۷۰ درصد غذای بیشتری احتیاج خواهند داشت. از طرفی هم، تغییرات اقلیمی و تاثیراتش موجب غیرقابل پیش‌بینی شدن وضعیت کشاورزی در جهان شـده، بنابراین باید غذای بیشـتری را با زیر کشت بردن زمین کمتری تولید کنیم. فناوری راه‌های میانبر زیادی را برای افزایش محصولات کشـاورزی ارائه داده اسـت. امروزه گلخانه‌های هیدروپونیک، کشـاورزی عمودی و گلخانه‌های هوشـمند نمونه‌های موفق کاربرد فناوری و اینترنت اشیا در کشاوزی است که بشر را به‌سمت تولیدات بیشتر با درجه سلامت بالاتر هدایت کرده اسـت. صمت در این گزارش به شـرح چند نمونه داخلی کاربرد فناوری در گلخانه‌ها از جمله گلخانه‌های هیدروپونیتک، گلخانه‌های هوشمند و آبیاری برمبنای اینترنت اشیا پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

کشاورزی بین زمین و آسمان

ورتیـکال فارمینـگ یا کشـاورزی عمودی مفهوم بسـیار نو و جدیدی است که مهم‌ترین مزیتش صرفه‌جویی در آب اسـت. در مزارع و گلخانه‌هـا، زمین‌های بزرگ بـا چاه‌های پر از آب نیاز اسـت،اما در کارخانه گیاهی که کشت طبقاتی اسـت، نیاز به آب به حداقل می‌رسد و با ایجاد طبقات بیشـتر می‌تـوان در هر جایی بـا کمترین میزان مصرف آب کشـاورزی کرد و برخـلاف مزارع، بدون توجه به فصول سـال دوره رشـد گیاه را بیـش از سـه‌برابر کوتاه و بدون استفاده از سموم و آفت‌کش‌ها محصولی سلامت را روانه بازار کرد.

برای مثال، در یـک مترمربع ۶ عدد کاهو را می‌توان کشـت کرد و اگر همین یک مترمربع طبقه‌بنـدی شـود و در ۱۰طبقه ارائه شـود، همین امر باعث ۱۰برابر شـدن محصول نهایی می‌شود.

تولیـد محصـول در ورتیـکال فارمینگ یا کشـاورزی عمـودی مسـتلزم این اسـت که تکنولوژی‌های این حوزه از جمله نور لازم برای رشد گیاه، مدنظر قرار بگیرد.

کشاورزی بدون آب، بدون خاک

هیدروپونیک یا آب‌کشـت، یکی از روش‌های خلاقانه تولید محصولات کشاورزی بدون خاک و سم و با کمترین نیاز به آب با اسـتفاده از محلول مغذی اسـت. در ایران، ده‌ها گلخانه به این روش راه‌اندازی شـده‌اند و هزاران نفر به‌صورت مستقیم و غیرمسـتقیم مشغول به‌کار هستند. کارشناسـان معتقدنـد که این روش از کشـت می‌تواند افزون بر تولید، بیشتر در مقایسه با کشت سنتی، اشتغالزا باشـد و تـا حد زیـادی از رخداد وقایعی چـون به‌خطر افتـادن امنیت غذایی بکاهـد. بهاره کاویانـی از فعالان عرصـه دانش‌بنیان در حوزه کشـت گلخانـه‌ای به‌روش هیدروپونیـک در گفت‌وگو با صمت گفت: واضح اسـت کـه کم‌آبی یکی از معضلات جهان امروز اسـت. در واقع کم‌آبی و خشکسالی‌ها ناشی از گرمایش زمین و افزایش جمعیت جهان اسـت که به‌طورمشـخص زندگی انسان را دگرگـون می‌کند. این تاثیـرات در ایران به‌طورجدی ملموس است و سال به سال شاهد آثار زیانبار آن هستیم. یکی از موارد مهم در کشـاورزی که منابع غذایی کشور را تامیـن می‌کند، هـدر رفتن آب اسـت، به‌همین‌دلیل بکارگیری روش‌هـای نوین فناوری که به کاهش مصرف آب بینجامد، می‌تواند تاثیر جدی بر کشـاورزی بگذارد و مانـع از به‌خطر افتادن امنیت غذایی شـود. یکی از این روش‌ها، کشـت هیدروپونیک اسـت که مصـرف آب را کاهش می‌دهد.

▣ برداشت چندباره در یک سال

وی گفـت: سیسـتم‌های نانوبابـل یـا افزایش‌دهنده اکسیژن آب در کشاورزی هیدروپونیک کاربردی اصلی و مهم دارد، به‌همین دلیل است که در کشت هیدروپونیک به‌طورمشـخص میزان مصرف آب کاهش می‌یابد. در این روش، میزان اکسـیژن محلول در آب تـا ۳برابر افزایش داده می‌شـود که بر راندمان تولیـد، تاثیر جدی خواهد داشت و باعث باروری زودتر محصول می‌شود. این در حالی اسـت که خللی بـه کیفیت محصولات کشـاورزی وارد نمی‌شـود و محصـول زودتر از کشت سنتی بارور می‌شود، همچنین با کوتاه‌تر شدن زمان کشت به‌لحاظ کمی، سود زیادتری برای صاحبان این نوع کشـت دارد؛ در حقیقت چند بـار در سـال می‌توان برداشـت داشـت. کاویانی گفت: همان‌گونه که پیش‌تر اشـاره شـد، افزایش‌دهنده نانواکسیژن در آب، میزان پایداری اکسیژن در آب را بالا می‌برد و باعث می‌شـود اکسیژن بیشتری به گیاه برسد. این امر تاثیر مسـتقیم در روند رشد و کوتاه شدن زمان آن خواهد داشت.

هرچقدر که راندمان کشت را بالا ببریم، سرمایه‌گذاران تمایل بیشتری برای ورود به این حوزه خواهند داشت، چرا که سـرمایه‌گذاری اولیه اهمیت زیادی در توسعه کشت هیدروپونیـک نسبت به کشت سنتی دارد.

▣ ۴۵روزه یک کاهوی کامل پرورش دهید

وی افـزود: در کشـت هیدروپونیتیـک عواملی مثل نداشتن نور کافی برای رسـیدن به گیاهان یا نداشتن وقت کافی برای رسیدگی به گیاهان، اثرگذار نیست و با اینترنت اشیا همه آنها کنترل می‌شود؛ در این روش در عـرض ۴۵ روز می‌توان یک دانه کاهو را به یک کاهوی کامل تبدیل کرد.

بهاره کاویانی

سنسورهای هوشمند آبیاری می‌کنند

اصغـر امانـی از دیگـر فعـالان دانش‌بنیان اسـت که محصولاتی در زمینه مدیریت هوشمند آبیاری کشاورزی و ابزارهایـی مبتنـی بـر اینترنت اشـیا را برای توسـعه کشـاورزی و گلخانه‌های هوشـمند تولید کرده اسـت. وی در گفت‌وگـو با صمت گفت: عملکرد دسـتگاه‌های هوشمند آبیاری این‌گونه است که سنسورهای هوشمند رطوبت خاک و میزان نم نسبی آن را اندازه‌گیری می‌کنند و با محاسـبه مقدار آن در صورت نیاز به آبیاری، دسـتور آبیاری به سیسـتم مرکزی ارسـال می‌شـود و به‌صورت خـودکار زمین بدون دخالت انسـان آبیاری می‌شـود و زمانی که زمین سیراب شد، دستور قطع آبیاری از سوی همان سنسورها ارسال می‌شود.

وی با اشـاره به اهمیت میزان مصرف آب با اسـتفاده از ایـن سنسـورها افزود: سنسـورها به‌گونـه‌ای تنظیم شـده‌اند که زمین در زمان سـاعات تابش نور خورشـید آبیاری نمی‌شود، چرا که این نوع آبیاری موجب هدررفت آب می‌شـود. همچنین، در زمان‌هـای بارندگی و وزش باد شـدید زمین باز هم آبیاری نمی‌شود. در واقع، زمانی آبیاری انجام می‌شـود که این عمل در بهینه‌ترین حالت خود باشد تا از مصرف بی‌رویه آب جلوگیری شود. میزان آب مصرفـی در این روش هوشـمند بیـش از ۵۰ درصد نسبت به آبیاری سنتی کاهش می‌یابد. مهم‌ترین مزیتی کـه ایـن روش دارد، علاوه بر مصرف بهینه آب، مدیریت از راه دور اسـت، یعنـی افراد می‌تواننـد بدون حضور در مکان، از طریق تلفن‌های هوشمند، نظارت کافی بر زمین کشاورزی خود داشته باشند.

امانی درباره نحوه کار سنسـورهای هوشـمند آبیاری گفـت: سنسـورها به‌صـورت وایرلس (بدون سـیم) به دسـتگاه پردازنـده متصل و در جایـی نزدیک منبع آب نصب می‌شوند. این سیستم علاوه بر انرژی برق از انرژی تولیدشـده توسـط پنل‌های خورشـیدی هم اسـتفاده می‌کند و دسـتگاه پردازنده می‌توانـد به‌صورت خودکار بدون دخالت انسان عملیات آبیاری را انجام دهد.

امانی افزود: دسـتگاه‌ها متنوع هسـتند و کاربردشان براسـاس اراضی موجود تعیین و مشـخص می‌شود. این سیستم برای گلخانه‌های هوشمند کارآیی بسیاری دارد. همچنین، در باغات کوچک و ویلاها هم می‌توان استفاده کرد و زمین‌های عریض را هم با ایستگاه‌های زیاد پوشش داد. در واقـع زمین و گلخانـه‌ای وجود ندارد که نتوان از سنسورهای هوشمند بهره‌برداری کرد.

▣ ارزان‌تر به نسبت نمونه خارجی

امانی بااشـاره به هزینه نصب این سیستم در گلخانه‌ها گفت: از آنجایی که این دسـتگاه‌ها در داخل تولید می‌شوند، نسبت به نمونه خارجی ارزان‌تر هستند و نرخ آن نصف نمونه وارداتی آن است و بستگی به متراژ گلخانه دارد. در کل، نسـبت به کارکرد و صرفه‌جویـی آب، صرفه اقتصادی بالایی دارد و این روش موجب افزایش کیفیت محصولات نیز می‌شود. وی بااشاره به اندازه‌گیری پارامترهای دیگر زمین نظیر میزان سـموم شـیمیایی گفت: در آینده‌ای نزدیـک قصد داریم چنین مکانیزمی را برای اندازه‌گیری میـزان کـود موجود زمین به کار بیندازیم. وی بااشـاره به اهمیـت کاربرد ابزارهای مبتنی بر اینترنت اشـیا در صرفه‌جویـی مصرف آب گفت: متاسـفانه درصد زیادی از منابع آبی سـرزمین‌مان به‌دلیل اسـتفاده ناصحیح و عدم به کار بردن فناوری از بین رفته اسـت و اکنون در گام‌های نخست هوشمندسازی هستیم. طبق آمارها اگر روش‌های درسـت‌تری را در بهره‌گیری از آبیاری به کار می‌گرفتیم تا ۹۰ درصد صرفه‌جویی می‌شـد و تنها ۱۰ درصد آب مورداسـتفاده قرار می‌گرفت که با این روش با آب بسیار کم می‌توان آبیاری کرد. امانی ارزان بودن آب در کشور را دلیل بی‌توجهی کشاورزان نسبت به کاربرد سیسـتم‌های مبتنی بر فناوری و اینترنت اشیا دانست و گفت :

از آنجایـی که تاکنون آب به‌عنـوان کالایـی ارزان در اختیار کشـاورزان قرار گرفتـه، هنوز کاربرد چنین سیسـتم‌هایی تبدیل به نیاز نشـده است و اصلا جا نیفتاده و تبلیغات گسترده‌ای هم صورت نگرفته اسـت. به‌همین‌دلیل بیشـتر کشـاورزان ترجیح می‌دهند از روش‌های سنتی بهره بگیرند. به‌گفته وی، هزینـه راه‌انـدازی این سیسـتم در یک زمین یک هکتـاری، ۲۰ میلیـون تومان خواهد بـود. یعنی با این میزان هزینه‌کرد، می‌توان یک زمین یک هکتاری را برای همیشـه به‌صورت هوشمند آبیاری کرد. ناگفته نماند که ۲۰ میلیون تنها برای نصب سنسورها است و هزینه لوله‌ها و اتصالات در این نرخ لحاظ نشده، البته هزینه زیادی هم ندارد. جالب اسـت که نسبت به افزایش هکتار، قیمت‌ها به‌صرفه‌تر هم خواهد بود و نسبت ریالی آن بالا نمی‌رود.

اصغر امانی

۴۰۰ درصد محصول بیشتر با اینترنت اشیا

از دیگر دستاوردهای فناورانه دانش‌بنیان‌های کشورمان، گلخانه هوشمند مینیاتوری است. همان‌گونه که از نام آن می‌توان فهمید، کوچک و مبتنی بر سیسـتم کشاورزی هیدروپونیک است.

یک شرکت فناور مستقر در پارک علم و فناوری دانشگاه تهران گلخانه هوشمندی طراحی کرده اسـت که اسـتفاده از آن می‌تواند تا ۹۵ درصد مصرف آب را کاهش دهد؛ این گلخانه هوشـمند به‌گونه‌ای طراحی شده است که باوجود مصرف کمتر کود، محصول بیشتری در آن کشـت، داشت و برداشت، ۴۰۰ درصد محصول بیشتری در این روش تولید می‌شود و مصرف آب نیز تا ۹۵ درصد کاهش پیدا می‌کند و همچنین ۶۰درصد کود کمتری مصرف می‌شود.

الهـه اکبرنـژاد، مدیرعامـل ایـن شـرکت دانش‌بنیـان در گفت‌وگـو بـا تسـنیم گفت: کار مـا کشـاورزی هوشـمند بـا اسـتفاده از سیسـتم‌های مبتنـی بـر اینترنـت اشـیا است.

در کشـاورزی، عوامـل رشـد گیـاه بسـیار مهم هستند که شامل کنترل دما، رطوبت، حاصلخیزی خـاک، میـزان دی اکسـیدکربن محیط یا PH آب اسـت و می‌توانیم با استفاده از میکروکنترلرها برای آن برنامه‌نویسی انجام دهیم که نوردهی و آبیاری هوشـمند داشـته باشـد و زمانی که سنسـورها به ما داده‌ها را منتقل کنند ما می‌توانیم آنها را در راسـتای بهینه‌شـدن مصرف انرژی از جمله آب و برق به محصول بهتر، باکیفیت‌تر و با امکانات کمتر تبدیل کنیم.

سخن پایانی

بنابراین هرچقدر راندمـان را از لحاظ میزان برداشت و کیفیت محصول کوتاه‌تر کنیم، به سـرمایه‌گذاری بیشتری منجر می‌شـود. در بسـیاری از مناطق کشـور به‌دلیـل اینکه دیگر کشـاورزی سـنتی پاسخگو نیست، بحث پناهندگان اقلیمی و مهاجران به‌شدت مسئله‌ساز خواهد بود، بنابراین اگر بتوانیم کشـت را با راندمان بالاتری توسـعه دهیم، به بازگشت افراد به مناطق روسـتایی کمک خواهیم کرد که این امر در اشتغال بسیار موثر است.

یادداشت

آب یک سرمایه‌اجتماعی

حجت میان‌آبادی
کارشناس دیپلماسی آب

به‌نظر می‌رسد در سیاست‌گذاری مدیریت منابع آبی کشور، توسعه مقدم بر همه‌چیز از جمله عدالت و در مراحل بعدی محیط‌زیست بوده، به‌طوری که فدا شـدن محیط‌زیسـت برای نیل به توسعه در کشور تبدیل به امری اجتناب‌ناپذیر شده است. در چنین دیدگاهی، طرح‌های کلان انتقال آب بین‌حوضه‌ای برای صنعتی کردن جامعه و رسـیدن به توسعه و توسـعه‌یافتگی در برخی مناطق دیگر امری طبیعی و ضروری اسـت. بحران آب معضلی اسـت کـه دارای ابعـاد سیاسـی، اقتصادی و اجتماعی اسـت کـه در کنـار بهره‌گیری از فناوری‌هایـی نظیـر آب‌شـیرین‌کن‌ها و هوشمندسـازی‌ها برای برون‌رفت از آن باید از سرمایه‌های اجتماعی هم کمک گرفت. در غیر این صورت، بحران آب تبدیل به کابوس همیشگی خواهد شد. حال برای حل مسئله کم‌آبی در کشـور ابتدا باید به این پرسـش پاسـخ بدهیم که آیا مسـئله و بحـران آب در کشـور با فناوری قابل‌حل اسـت یا خیر؟ در بحـث حل معضـلات آبـی دکترین‌ها یا رویکردهای زیادی داریم. هنوز نمی‌دانیم که رویکرد ما به مسائل آبی کشور چیست. برای مثال، هنوز مشـخص نکرده‌ایـم که رویکرد انسـان‌مدارانه را بایـد در پیـش بگیریـم یا تکنوکراتیک؛ این رویکرد به این معنا اسـت که باید هر مشـکلی را با فناوری و ابزارهای فناورانه حل کنیم. ایـن گزاره به‌معنای نفی فناوری نیسـت. بدون‌شک برای برون‌رفت از معضلات آبی کشـور، ما به فنـاوری هم نیاز داریم، اما با نگاه فقط فن‌سالارانه نمی‌توان به جنگ معضلات آبی رفت.

هیدروکرات‌هـا تمـام مشـکلات آبـی را می‌خواهنـد با یک ابزار حل کنند که آن هم فناوری است. این گزاره به‌معنای مخالفت یا ضدیت با فناوری نیسـت، بلکـه باید با یک جعبه ابزاری مواجه باشیم که متناسب با هر شرایطی مورداستفاده قرار گیرد. برای مثال، آیـا می‌توان با یک آچار شـلاقی بزرگ، یک مهتابی را تعمیر کرد. بی‌شـک اگر هم بشود، رویکـرد تخریبی دارد. به‌عبارت دیگر، تعمیر مهتابی که با یک آچار ساده امکان‌پذیر است، با یک آچار نامتعارف برای آن شرایط، تخریب را به‌دنبال دارد. نمی‌توان منکر کارآیی ابزارها برای حل یک معضل شد، اما هرکدام مکان و زمان مشخصی دارند. در واقع، باید باتوجه به نوع مسـئله ابزار انتخاب شود. همان‌گونه هم که پیش‌تر گفته شد، مسئله آب در کشور ما برای مسـئولان به‌خوبی تعریف نشده است. نگاهی که مجموعه‌های علم‌محور در کشـور نظیر معاونت علمی به علم داشته‌اند، حاصل یک نگرش ابزارگونه بوده یعنی علم را زمانی علم می‌دانسـته که منجر بـه خلق یک ابزار فناورانه شود و میزان سرمایه‌گذاری این نهاد دولتی در سایر علوم انسانی و مدیریت نزدیک به صفر بوده اسـت، چرا کـه نمی‌توان از این علوم کارآمد و فن‌محور برای رفع بحران‌های اجتماعـی نظیر کم‌آبـی بهره گرفـت، زیرا معضلات این‌چنینی تنها با علومی که ماهیت ابزارگونـه دارند، حل نمی‌شـوند. بزرگ‌ترین نقدی که در چند سـال اخیـر به این نهادها در رفع بحران آب شـده، این اسـت که این نهادها نگرش فن‌سـالارانه داشته و ابزارمحور بوده‌اند نه مسـئله‌محور؛ در حالی که اساس شـکل‌گیری این نهاد، برون‌رفت از مسائل و مشـکلات با کمک از ابزارهای فناورانه است، در حالی که برای حل بسـیاری از مشکلات و بحران‌هـا بایـد علاوه بـر ابـزار فناورانه از رویکردهـای علـوم انسـانی و سـرمایه‌های اجتماعی بهره گرفت. در مسـیر حل معضل آب نه‌تنها به سـرمایه‌های اجتماعی بی‌اعتنا بوده‌ایم، بلکه به ابعاد اجتماعی و انسـانی آب هـم بی‌توجه بـوده و آب را به‌مثابه یک کالا دیده‌ایم که با ابـزاری نظیر فناوری، می‌توان آن را مدیریت کنـد. به‌همین‌دلیل، معاونت علمی و فناوری ریاسـت‌جمهوری نتوانسـته ورود موفقی در مناقشـه زاینده‌رود یا کرمان یا مکان‌هایی داشـته باشد که ابعاد اجتماعی معضـل آب پررنگ بـوده، چرا کـه همواره نگرش فناوری‌گونه داشته و تنها خواهان حل معضلات با ابزارهای فناوری اسـت تا علم به ماهیت واقعـی آن. در واقع، آن مولفه‌ای که مهندسی شود و دارای ابزار باشد، از نگاه این نهاد، علمی و دارای خروجی اسـت. در کل، این نهاد دغدغه‌ای برای معضلات مدیریتی و علوم انسانی در کشور ندارد.

گزارش خبری

غفلت از ظرفیت‌های ارزآوری صنایع دستی

دست سازه‌ها تعبیر دیگر صنایع دستی است و در واقع آمیختگی صنعت و سنت را نمایان می‌کند. بشر از آغاز خلقت برای حیات و بقای خویش ناگریز دست به دامان سازه‌های دستی شده و حتی امروزه که تکنولوژی با سرعت نور در حال پیشرفت است همچنان سازه‌های دستی جایگاه، جذابیت و علاقه مندان خودش را دارد. سازه‌های دستی که با ظرافت و تیزبینی خاص به یک اثر هنری تبدیل می‌شود برخاسته از ذائقه، نگرش، فرهنگ و تمدن یک مرز و بوم است.

ایران از دیرباز خاستگاه دست سازه‌ها و صنایع دستی در جهان است و اگر بگوییم قطب صنایع دستی جهان است شاید بیراه نگفته‌ایم؛ به دور از هرگونه اغراق و بزرگ نمایی، ایران با داشتن بیشترین سهم از دست سازه‌ها و آثار ارزشمند صنایع دستی در جهان به عنوان دهکده صنایع دستی و دست سازه‌های دنیا شناخته می‌شود اما در کنار همه این توانمندی‌ها و جایگاه فاخر در این عرصه، هنوز نتوانسته از این فرصت بسیار ارزشمند، استفاده‌های اقتصادی ببرد.

با توجه به ظرفیت‌های ارزشمند در حوزه صنایع دستی کشور، می‌توان با کاربردی سازی این صنعت با سابقه و اقتصادزا، آن را در ریل توسعه و پیشرفت قرار داد و از سوی دیگر با بازآفرینی این آثار ضمن کوشش برای حفظ و احیا، به ظرفیت اقتصادی آن ضریب بخشید.

بهرام حسنی استاد دانشگاه و هنرمند فعال حوزه صنایع دستی با اشاره به قدمت و پیشینه کهن دست سازه‌ها و صنایع دستی اظهار کرد: عمق یابی و واکاوی کلمه «کهن» در ادبیات تاریخی صنایع دستی و دست سازه‌ها بسیار اهمیت دارد و انسان را به ژرفای خیال و سرای تأمل در واژگان محتوا و مفاهیم می‌برد. وی با بیان اینکه میراث فرهنگی و تاریخ تمدن هر قوم و ملتی بدون تعارف بر پایه صنایع دستی استوار است، افزود: صنایع دستی درون مایه و شکل پایه اصالت، هویت و فرهنگ یک کشور است.این استاد دانشگاه با بیان اینکه قدمت صنایع دستی به ما قبل عصر حجر و در زمان انسان‌های اولیه باز می‌گردد، گفت: ذوق و استعداد صنایع دستی در تار و پود زندگی انسان‌های اولیه هم دیده می‌شود و انحصار قدمت این هنر به زمان خاص یک گمانه زنی اشتباه است.

وی با اشاره به درهم تنیدگی و وابستگی انسان با صنایع دستی برای بقا و حیات افزود: از زمان خلقت انسان تاکنون بشر وابستگی عمیق و شدیدی به صنایع دستی داشته و دارد.

این هنرمند پیشکسوت صنایع دستی با بیان اینکه پازل سازه‌های دستی هنرمندان روایتگر یک فیلم و داستان است، گفت: آثار هنرمندان صنایع دستی در بناهای تاریخی کهن از سبک زندگی، فرهنگ و هویت یک قوم و ملت روایتگری می‌کند. حسنی با بیان اینکه صنایع دستی قدیمی ترین رسانه بشر است، اضافه کرد: اثر بخشی جز جز و تار و پود صنایع دستی با ابلاغ پیام گذشتگان به نسل حاضر و آینده نشان دهنده نقش رسانه‌ای این سنت کهن است.

وی با اشاره به قدمت ۶ دهه‌ای ثبت جهانی صنایع دستی در یونسکو افزود: ایران در اولین سال‌های ثبت جهانی صنایع دستی یونسکو به این کنوانسیون پیوست.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه صنایع دستی ایران سازمان جهانی یونسکو را برجسته سازی کرد، گفت: سازمان جهانی برای جان گیری، حیات و اصالت بخشی به خود به سمت ایران آمد تا صنایع دستی جهان معنا پیدا کند.

حسنی با اشاره به ثبت جهانی ۶۰۰ رشته صنایع دستی در یونسکو بیان کرد: از این تعداد رشته‌های ثبت شده صنایع دستی در یونسکو، ۳۷۰ رشته برای ایران است.

وی با بیان اینکه ایران به صنایع دستی جهان هویت و اعتبار بخشیده است، افزود: درون مایه و اصالت صنایع دستی جهان از صنایع دستی شگفت انگیز ایران وام گرفته است.

این استاد دانشگاه با تاکید بر لزوم واکاوی رسانه‌ای جایگاه و هویت واقعی صنایع دستی ایران بیان کرد: قدمت، هویت و اصالت واقعی صنایع دستی ایران مورد غفلت رسانه‌ای قرار گرفته است.حسنی با بیان اینکه صنایع دستی زاییده هنر و زندگی بشر است، گفت: زندگی بشر با دست سازه‌ها و آثار ارزشمند هنرمندان صنایع دستی در هم تنیده است.

وی با اشاره بر اینکه اثربخشی و تأثیرگذاری صنایع دستی در لایه‌های زندگی افراد بسیار اهمیت دارد، افزود: تولید آثار صنایع دستی بدون کاربرد و اثرگذاری در زندگی روزمره، «آب در هاون کوبیدن» است. این استاد دانشگاه با انتقاد از نامگذاری غیر حرفه‌ای صنایع دستی به این نام اضافه کرد: دست سازه‌ها آمیختگی با فرهنگ و سنت‌ها و آداب و رسوم دارد و در چارچوب صنعت نمی گنجد.حسنی با بیان اینکه در جهان از صنایع دستی به نان مهارت دستی یاد می‌شود، گفت: مهارت دستی کلیدواژه درستی است که برای دست سازه‌های تاریخی و کهن استفاده می‌شود و نامگذاری «صنایع دستی» این حرفه را به قهقرا می‌برد.وی با تاکید بر لزوم تغییر نام «صنایع دستی» به مهارت، سازه و یا دست سازه افزود: دولت و مجلس با تعامل و مشارکت هم در راستای تغییر نام «صنایع دستی» قدم بردارند. این استاد دانشگاه با بیان اینکه ظرفیت‌های صادرات محور صنایع دستی مغفول مانده است، گفت: برای صادرات محصولات و تولیدات صنایع دستی باید برنامه و هدف گذاری اصولی صورت گیرد.

حسنی با بیان اینکه جهان شیفته زیبایی‌های صنایع دستی ایران است، اضافه کرد: بخشی از رونق اشتغال و شکوفایی اقتصادی از گردنه‌های جاذبه دار صنایع دستی می‌گذرد که با کاربردی سازی و صادرات آن می‌توان به این مهم رسید.

هجوم ملخ‌ها به مراتع کهگیلویه و بویراحمد

رونق بارش‌ها در کهگیلویه و بویراحمد عرصه را برای تاخ و تاز ملخ‌های بومی فراهم کرده و این آفت متر به متر در مزارع کشاورزی پیش روی می‌کند. تا اینکه هجوم ملخ‌ها به بیش از ۵ هزار هکتار از مزارع کهگیلویه و بویراحمد، کشاورزان را نگران کرده و مردم خواستار تدبیر مسئولان برای مهار این آفت هستند. آفت از بویراحمد تا دیشموک در حال گسترش بوده و مناطق متعددی را درگیر کرده است. میزان آسیب به نحوی است که در صورت عدم یکپارچگی دستگاهی برای مقابله، شاهد خسارت‌های سنگین آن خواهیم بود.رئیس جهاد کشاورزی کهگیلویه و بویراحمد گفت: پایش ۱۵ هزار هکتار از مراتع استان برای مقابله با افت ملخ‌های بومی در حال انجام است. با توجه به شرایط آب و هوایی و بارش‌های خوب امسال ملخ‌ها هجوم آوردند که به‌صورت سنتی همیشه این موارد را شاهد بودیم.وی ابرازکرد: در حجم ۱۵ هزار هکتار در سطح استان در حال پایش هستیم و مقدار ۲ هزار هکتار سم پاشی شیمیایی انجام دادیم. هر منطقه‌ای که حجم ملخ‌ها زیاد باشد محلول یا سم توزیع می‌شود.رئیس جهاد کشاورزی استان با بیان اینکه ملخ‌ها مهاجر نیستند و همیشه به‌صورت سنتی در سال‌های پر بارش این ملخ‌ها وجود دارند، اظهار کرد: با توجه به محدودیت‌های زیستی محیطی یا کم شدن و از بین رفتن جمعیت ملخ‌ها پس از یک دوره یا بازه زمانی، نیاز به استفاده از سم پاش هوایی یا پهپاد نیست.معتمدی پور گفت: جهاد کشاورزی استان در حال رصد و پایش این مناطق هستند و هر جایی که جمعیت به حدی برسد در همان محل کانون کوبی می‌شوند «یعنی در همان نقطه سم پاشی انجام می‌گیرد».

معضلات دفع غیر اصولی پسماند بررسی شد

ایجاد زشتی در چهره طبیعت

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

مدیریت صحیح و جامع پسماندها موجب جلوگیری از آسیب‌رسانی به محیط زیست، نظافت و بهداشت عمومی و حفظ منابع طبیعی می‌شود. برای دفع زباله از روش‌های گوناگونی استفاده می‌شود و یکی از روش‌هایی که در مدیریت زباله مورد استفاده قرار می‌گیرد روش سوزاندن است که جدا از سودمندی‌های آن دارای معایبی چون ایجاد بو، دود و آلودگی هوا است که عموما مورد اعتراض مردم است. در این روش نیاز به پرسنل کارآزموده و افراد مجرب برای بهره‌برداری و نگهداری از دستگاه‌های زباله سوز است و هزینه نگهداری و تعمیرات در این روش بیش از بسیاری از روش‌های دیگر در دفع زباله است. راه دیگر دفع زباله روش خاک چال است که این روش مهندسی برای دفع مواد زاید جامد در زمین برای ممانعت از آسیب زدن به محیط‌زیست است. در این گزارش به مشکلات پسماند برخی از استان‌ها پرداخته‌ایم.

لزوم استانداردسازی سایت‌های دفن زباله

فرماندار شهرستان لامِرد در استان فارس گفت: تا پایان امسال باید سایت‌های دفن زباله در این شهرستان استانداردسازی شده و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نسبت به اقدامات اصولی در جمع‌آوری و دفع زباله، اهتمام ورزند.

احمد خضری در آئین پاسداشت هفته محیط زیست، با اشاره به اهمیت زیست بوم و لزوم همکاری همگانی در حفاظت از آن، گفت: امسال امیدوار هستیم که در خصوص مسائلی نظیر رفع مشکلات مناطق تحت حفاظت، تأمین تجهیزات حفاظتی و تکمیل ساخت آبشخورها شاهد همکاری همه‌جانبه در سطح شهرستان لامرد باشیم.

به نقل از فارس، خضری بر لزوم همکاری و مشارکت در ساخت و تجهیز پاسگاه‌های محیط‌بانی در منطقه حفاظت شده "کوه هوا" تاکید و اضافه کرد: شرایط این محدوده با اهمیت و حفاظت شده، امسال باید نسبت به گذشته مطلوب‌تر شود. خضری با بیان اینکه لامرد در مسیر توسعه صنعتی قرار دارد، لزوم تامین و استقرار دستگاه‌های سنجش آلایندگی هوا و روزآمد کردن سنجش و پایش‌ها را متذکر شد و گفت: برای جلوگیری از آلودگی ناشی از صنایع باید با استفاده از بودجه سه درصد نفت و گاز، اقدامات زیست محیطی مناسب و اثرگذاری را اجرایی و صنایع را در مسیر انجام مسئولیت اجتماعی فعال کرد.

فرماندار لامرد با اشاره به لزوم توجه به پاکسازی معابر ورودی این شهرستان، خواستار همراهی شوراها و شهرداری و دهیاری‌ها در خصوص استانداردسازی روند جمع آوری و دفن زباله، شد.

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست لامرد نیز گفت: با توجه به اصل ۵۰ قانون اساسی که محیط‌زیست سالم را لازمه حیات اجتماعی روبه رشد نسل‌های انسانی می‌داند، حفظ محیط‌زیست وظیفه‌ای همگانی است.

حمزه برومندفر، با بیان اینکه براساس قانون ایجاد هرگونه آلودگی در محیط‌زیست طبیعی، انسان ساخت و اجتماعی ممنوع است، گفت: مراقبت از انفال الهی با یک همت جمعی و همکاری گروهی، یک وظیفه و مسئولیت مهم است. برومندفر با بیان اینکه شهرستان لامرد ۴۹۸ هزار هکتار عرصه و سه منطقه حفاظت شده و با بهره‌گیری از مشارکت همگانی و همکاری سمن‌ها، اقدامات خوبی در زمینه حفاظت از انفال الهی انجام داده است، گفت: مناطق شکار ممنوع پاقلات، تابناک و کوه هوا، جزو نقاط تحت حفاظت شهرستان لامرد است.

وی با بیان اینکه بیشترین تجمع حیات وحش را در این مناطق داریم، بخش مهمی از حفاظت محیط‌زیست را برعهده مردم دانست و گفت: شهرستان لامرد در امر حفاظت از محیط‌زیست با بهره‌گیری از مشارکت مردمی، در کشور سرآمد است.

برومندفر اضافه کرد: حیواناتی نظیر کل، بز، قوچ و میش و پلنگ در مناطق حفاظت شده لامرد زندگی می‌کنند و یکی از گونه‌های مهم حیات وحش این شهرستان "قوچ مینیاتوری" به عنوان کوچکترین گونه قوچ جهان است. وی گفت: با حضور انجمن‌هایی که نزدیک به دو دهه در امر حفاظت محیط‌زیست با دستان خالی و عاشقانه تلاش کرده‌اند، تاکنون حفظ محیط‌زیست در این شهرستان به خوبی محقق شده است و شاهد هستیم که در طبیعت گرم و کم‌آب لامرد، حیوانات مختلفی حفظ حیات داشته‌اند.

برومندفر افزود: با توجه به روبه رشد بودن صنعت در شهرستان لامرد بخش عظیمی از حفاظت از محیط‌زیست آبی، خاکی و هوایی این منطقه برعهده صنایع خواهد بود و امید که شاهد همراهی و مشارکت هرچه بیشتر آنها باشیم.

> مدیریت پسماند در شهرها و روستاها نیازمند فرهنگ‌سازی و آموزش است و باید به این مهم توجه جدی شود

استانداردهای دفع زباله در خور و بیابانک رعایت نمی‌شود

در این رابطه فرماندار خور و بیابانک گفت: استانداردهای بهداشتی و محیط زیستی در محل دفن زباله‌های این شهرستان رعایت نمی‌شود.

عباس نظام‌الاسلامی روز چهارشنبه در جلسه مدیریت پسماند شهرستان که در فرمانداری برگزار شد، افزود: محل فعلی دفن زباله‌های شهر خور مناسب نیست از این رو باید برای ساماندهی مکان جدید اقدام شود.

وی دفن صحیح زباله‌ها، فنس‌کشی در اطراف مَدفن زباله، جلوگیری از فعالیت زباله‌گردها و ساماندهی حیواناتی که در این مکان بوفور دیده می‌شوند را مورد تاکید قرار داد. نظام‌الاسلامی با تاکید بر مشکل دفن پسماندهای بیمارستانی، شهری و روستایی و نخاله‌های ساختمانی در شهرستان اظهارکرد: جایگاه کنونی دفن زباله شهر خور نامناسب است و در کنار زباله‌های شهری، زباله‌های عفونی هم قرار دارد و مدیریتی در تفکیک و دفن اصولی آنها اعمال نمی‌شود. فرماندار خور و بیابانک خاطرنشان کرد: مدیریت پسماند در شهرها و روستاها نیازمند فرهنگ‌سازی و آموزش است و باید به این مهم توجه جدی شود. به گزارش ایرنا، درحال‌حاضر بطور توسط روزانه حدود ۱۰ تُن زباله در خور و بیابانک تولید می‌شود و از مجموع زباله‌های تولید شده در این شهرستان بیش از ۸۰ درصد آن را زباله‌های شهری و مابقی را زباله‌های روستایی تشکیل می‌دهد. شهرستان خور و بیابانک با ۱۲ هزار کیلومتر وسعت و ۲۰ هزار نفر جمعیت در ۳۶۰ کیلومتری شرق مرکز اصفهان واقع است.

قابل بازیافت بودن ۹۵ درصد پسماندهای چهار محال و بختیاری

مدیر کل حفاظت محیط‌زیست چهار محال و بختیاری در این خصوص به مهر گفت: در بخش پسماندهای شهری و خانگی چهارمحال و بختیاری متاسفانه مدیریت منسجمی صورت نمی‌گیرد.

سعید یوسف‌پور با اشاره به اینکه در محل دفن زباله استانداردهای لازم چه به لحاظ جانمایی و چه به لحاظ نحوه دفن بهداشتی رعایت نمی‌شود، تصریح کرد: این موضوع موجب شده پراکندگی زباله‌ها در بسیاری از نقاط استان اتفاق افتد.

وی ادامه داد: پراکندگی زباله‌ها باعث آلودگی محیط‌زیست و طبیعت استان می‌شود و چشم‌انداز نامناسب و زشتی را ایجاد می‌کند.

یوسف‌پور با بیان اینکه بیشتر زباله هایی که متراکم می‌شوند از مواد پلاستیکی هستند، اذعان داشت: جذب زباله‌های پلاستیکی در طبیعت صدها سال طول خواهد کشید. وی یادآور شد: لازم است پیامدهای منفی پراکنده شدن زباله را به مردم گوشزد و آنها را از این موضوع آگاه کرد و بسترهای لازم برای مدیریت تهیه پسماند به ویژه تفکیک از مبدا بازیافت پسماندهای شهری و روستایی فراهم شود. مدیر کل حفاظت محیط‌زیست چهار محال و بختیاری اذعان داشت: ۹۵ درصد پسماندهای این استان از جمله شیشه، پلاستیک، کاغذ و... قابل بازیافت است و این خود می‌تواند یک منبع سرمایه‌گذاری برای استان باشد.

دفن ترانشه زباله در هفشجان

شهردار هفشجان در پاسخ به این سئوال که آیا استانداردها در دفع زباله در شهر هفشجان صورت می‌گیرد یا نه گفت: دفن زباله در این شهر به صورت ترانشه صورت می‌گیرد که این روش می‌تواند به حفظ محیط‌زیست نیز کمک کند.

لقمان سلطانی اظهارکرد: چنانچه کارخانه کمپوست و بازیافت در این استان احداث شود تمامی زباله‌های شهر به آن جا منتقل شده و دیگر مشکلی در این خصوص نخواهیم داشت. وی با اشاره به اینکه دفن بهداشتی زباله‌ها بسیار هزینه بر بوده است، اذعان داشت: همکاری دستگاه‌های ذی ربط جهت مدیریت کردن اصول بهداشتی دفن زباله‌ها لازم است. سلطانی تصریح کرد: در شرایطی که آلودگی، خطر فوری برای محیط و انسان به همراه دارد با اخطار سازمان و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، متخلفین و عاملین آلودگی موظفند فورا اقداماتی را که منجر به بروز آلودگی و تخریب محیط‌زیست می‌شود متوقف نمایند.

سخن پایانی

چنانچه بهره گیری از سیستم انتظام بخشی که کلیه مراحل تولید، ذخیره سازی، جمع آوری، حمل‌ونقل، پردازش و دفع پسماندهای جامد کنترل و راهبری شود مدیریت پسماندهای جامد صورت می‌گیرد. ساختار تشکیلاتی و مدیریتی، وضعیت آموزش و اطلاع رسانی، وضعیت مشارک مردمی، وضعیت ذخیره سازی، حمل و جمع آوری پسماند، وضعیت بودجه ای، وضعیت قوانین و وضعیت برنامه‌های جاری از جمله موارد بررسی مدیریت پسماند در خصوص شهرها و روستاها است.

آیا تالاب گاوخونی زنده می‌شود؟

به گفته کارشناسان با هدایت سیلاب‌های اخیر حدود ۳ تا ۵ درصد تالاب گاوخونی پر شد، اما این آب‌گیری مقطعی بوده و تنها راه‌حل احیای قطعی تالاب، جریان دائمی زاینده‌رود است.

منصور شیشه‌فروش در گفت‌وگو با تسنیم در اصفهان، با اشاره به بارندگی‌های فصلی اخیر و جاری شدن سیلاب در برخی از مناطق استان، اظهارکرد: سامانه ناپایدار جوی هفته گذشته بیشتر مناطق شرق و شمالی استان از جمله بخش‌هایی از کلان‌شهر اصفهان، کوهپایه، جرقویه و پرند، نایین، خور و بیابانک و اردستان را تحت تاثیر قرار داده بود و منجر به بروز خسارت در مناطقی از شهرستان‌های نایین، اردستان و کوهپایه شد.

خسارت ۲۰۰ میلیارد تومانی سیل

وی با بیان اینکه براساس برآوردهای اولیه رگبارهای فصلی و سیلاب اخیر حدود ۲۰۰ میلیارد تومان خسارت زده‌اند، افزود: این خسارت به بخش‌های مسکن، راه و کشاورزی وارد شده و همچنان در این زمینه ارزیابی ثانویه ادامه دارد و طی روزهای آینده گزارش آن به اطلاع عموم خواهد رسید.

مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان یادآور شد: بارندگی‌های اخیر بسیار ناگهانی بوده و شدت زیادی داشت و حتی در برخی از مناطق بارش‌ها به صورت تگرگ اتفاق افتاد که خساراتی به بخش‌های کشاورزی از جمله باغات و مزارع وارد شد و حدود ۶۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی تحت تاثیر قرار داد.

وی با اشاره به هدایت سیلاب جاری شده به تالاب گاوخونی و مناطق کویری استان، گفت: تالاب گاوخونی حدود ۴۷ هزار هکتار وسعت دارد که تقریبا صدرصد آن خشک شده اما با ورود سیلاب حدود ۳ الی ۵ درصد تالاب آبگیری شد البته نباید فراموش کرد که این آب‌گیری مقطعی است چون بستر تالاب بسیار خشک بود و آب وارد شده به تالاب، به‌تدریج پایین می‌رود و قسمت‌های آبگیری شده پس از چند روز دوباره خشک خواهد شد.شیشه‌فروش اضافه کرد: سال گذشته نیز پس از بارندگی‌های بهمن ماه، سیلاب جاری شده را به سمت تالاب گاوخونی هدایت کردیم اما آب وارد شده به تالاب پس از مدتی خشک شد و این آب‌های موقتی نمی‌تواند تالاب را زنده کند.وی با اشاره به شروع هفته محیط زیست، خاطرنشان کرد: احیای تالاب گاوخونی یکی از مطالباتی است که از سازمان محیط‌زیست کشور و وزارت نیرو داریم؛ تالاب گاوخونی در کنار شهرستان ورزنه قرار گرفته که به شهر تالابی معروف است و ظرفیت بالایی دارد.وی با تاکید بر اینکه تالاب گاوخونی نباید تبدیل به کویر شود، گفت: جریان دائمی زاینده‌رود تنها راه‌حل قطعی برای احیای تالاب گاوخونی است و باید حقابه قانونی و زیست‌محیطی تالاب رعایت شود، همان طور که دریاچه ارومیه دوباره احیا شد، برای احیای تالاب گاوخونی نیازمند یک اراده ملی از سمت وزارت نیرو و سازمان محیط‌زیست هستیم.شیشه‌فروش متذکر شد: نباید اجازه داد که تالاب گاوخونی تبدیل به یک کانون گرد و غبار شود و برای استان شرایط ویژه‌ای را ایجاد نماید، در تالاب گاوخونی گونه‌های نادر گیاهی و حیوانی وجود داشتند و احیای تالاب به احیای سفره‌های زیرزمینی، بالا رفتن رطوبت و بهبود اکوسیستم گیاهی و جانوری منطقه کمک می‌کند. وی افزود: در سالیان گذشته حدود ۲۵ هزار قطعه پرنده در تالاب شناسایی می‌شدند اما با خشک شدن تالاب تعداد پرندگان مهاجر به ۷۰۰ قطعه کاهش پیدا کرده و با توجه به شرایط خاص تالاب و اثرات زیست‌محیطی آن روی استان از جمله کاهش گرد و غبار و پر شدن سفرهای زیرزمینی، درخواست داریم که احیای تالاب گاوخونی در سطح کشور در دستور کار قرار بگیرد و وزارت نیرو و سازمان محیط‌زیست به صورت ویژه به این موضوع بپردازند، در غیر این صورت احیای تالاب مقطعی خواهد بود.شیشه‌فروش با تاکید بر اهمیت لایه‌روبی مسیر زاینده‌رود گفت: مسیر زاینده‌رود باید لایه‌روبی و ساماندهی شود و علاوه بر این نیاز داریم تا در اطراف رودخانه‌ها سدبندهایی احداث شود تا در مواقع نیاز سیلاب‌ها به مسیر رودخانه و تالاب هدایت شوند و به همین منظور وزارت نیرو باید اعتبارات لازم برای ساماندهی رودخانه‌های استان را تامین کند.وی با بیان اینکه در حدود یک و نیم میلیون هکتار از اراضی استان مطالعات آب‌خیزداری انجام شده است، خاطرنشان کرد: ما برای اجرای طرح‌های آب‌خیزداری به تامین اعتبارات نیاز داریم، احداث طرح‌های آب‌خیزداری در مناطق بالادست می‌تواند به کنترل سیلاب‌ها کمک کند و استان اصفهان در این زمینه به ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبارات نیاز دارد. وی گفت: سیلاب اخیر نشان داد که تصرفات انجام شده در حریم و بستر رودخانه‌ها، مسیر آنها را مسدود نموده و شرکت آب منطقه‌ای وظیفه بازگشایی، ساماندهی و لایه‌روبی مسیر رودخانه‌ها را در دستور کار قرار دهد و ضمن شناسایی سازه‌های خطرپذیر در مسیر رودخانه‌ها، برای رفع تصرفات در مسیر آنها اقدام نماید. شیشه‌فروش با بیان اینکه سازمان برنامه و بودجه باید به استان اصفهان اعتبارات ویژه‌ای برای کاهش مخاطرات سیل اختصاص دهد، گفت: احداث پل‌هایی که فاقد توان عبور آب هستند، موجب سیلاب خواهد شد و سازمان‌های راه و شهرسازی و اداره راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای باید پل‌هایی که توان عبور آب را ندارند، اصلاح کنند تا میزان خطرات و خسارات احتمالی کاهش یابد.

گزارش تصویری به مناسبت روز ملی گل و گیاه

تجارت پژمرده

آیدا فریدی: روز ملی گل و گیاه هر سال در تاریخ ۲۵ خرداد با هدف تقویت فرهنگ نگهداری و استفاده درست از گل‌ها و گیاهان برگزار می‌شود. این روز از سال ۸۴ به درخواست اتحادیه گل و گیاه کشور، با همکاری شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارت جهاد کشاورزی و دفتر گل و گیاه، در تقویم رسمی کشورمان ثبت شده است. در برخی منابع گفته‌شده در سال ۱۳۹۰ این مناسبت از تقویم ملی ایران حذف و پس از چند سال دوباره به تقویم ایران برگردانده شد.

گزارش تصویری این شماره صمت را به همین منظور و با محوریت زراعت و تجارت و همزیستی افراد با گل و گیاه تنظیم کرده‌ایم. پوشش گیاهی شهری و استفاده از گل و گیاه در زیباسازی شهری یکی دیگر از ابعاد در نظر گرفته شده در گزارش تصویری پیش رو است.

عکس‌ها: صمت

چهارشنبه
۲۴ خرداد ۱۴۰۲- ۲۵ ذی‌القعده۱۴۴۴ - ۱۴ ژوئن ۲۰۲۳- شماره ۲۳۳۷-پیاپی۳۶۵۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

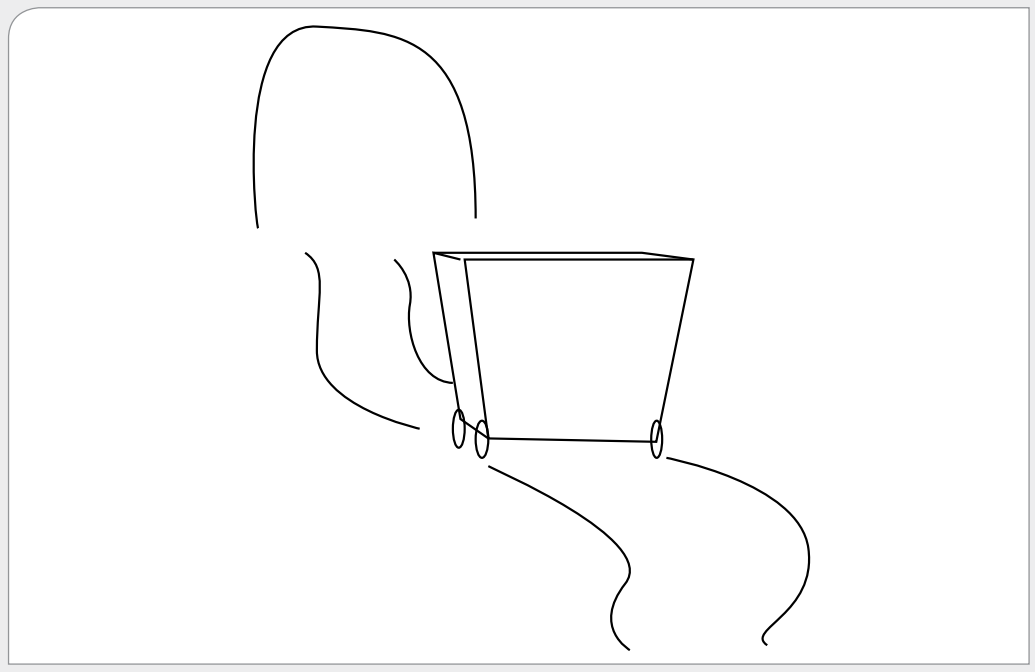
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

انجمن‌هایی، شاید برای اعتلای روابط عمومی

منوچهر محمدشمیرانی
کارشناس روابط عمومی

ما در مسیر نوریم، شفاف مثل شیشه
همپای قرن سرعت، در لحظه تا همیشه
با این شتاب، دنیا، دنیای انزوا نیست
تا فتح لحظه، راهی جز ارتباط نیست
(از نخستین سرود روابط عمومی، سروده مرحوم دکتر افشین یداللهی)

از عمر روابط‌عمومی در جهان، بیش از صد سال و از عمر روابط عمومی در ایران، بیش از ۷۰ سال می‌گذرد. از دلایل شکل‌گیری این هنر- علم و شرایطی که در آن سوی دنیا، سازمان‌ها و شرکت‌ها نیاز به داشتن یک خانه شیشه‌ای را احساس کردند تا مردم و مخاطبان، عملکرد آنان را شفاف و روشن و بدون هیچ پیرایه‌ای ببینند که بگذریم در ایران، شاید نظر برخی، خیلی هم بیراه نباشد که در همان دوران بیش از هفت دهه پیش، مدیران انگلیسی شرکت نفت، که تجربه سه دهه تجربه استفاده از روابط عمومی را در کشورشان پشت سر گذاشته بودند و مزه تاثیر فراوان عملکرد این رشته نوپا را در ارتباط با مردم و مشتریان و رونق بیشتر کار و فعالیت شرکت‌ها و سازمان‌های خود دیده بودند و به عبارتی، طعم شیرین تاثیر فعالیت روابط عمومی را چشیده بودند راه انداختن روابط عمومی در شرکت نفت ایران را، راهی برای جلب رضایت بیشتر کارگران و پیشگیری از اعتصاب احتمالی آنان و بروز اختلال در کار استخراج نفت بدانند.

۷ دهه پیش «روابط عمومی» پای به این کشور گذاشت. در آن زمان، در حالی که هنوز، دانشکده و مرکزی برای آموزش علاقه‌مندان این رشته نبود و در برخی از ادارات و وزارتخانه‌ها، از نویسندگان و شاعران معروف آن زمان، برای مدیریت روابط عمومی‌ها استفاده می‌کردند نقش پر رنگ «تشریفات» را به‌هیچ‌وجه نمی‌توان در روابط عمومی آن دوران نادیده گرفت. به نحوی که در بسیاری از روابط عمومی‌ها، کفه تشریفات، بر کفه «روابط عمومی» می‌چربید. در ادامه باید گفت مشکل تمرکز نداشتن بر فعالیت‌های ارتباطی و کافی نبودن ارتباط دو سویه با مخاطب را، در سال‌های اولیه راه‌اندازی روابط عمومی در ایران، شاید بتوان ناشی از نبود آشنایی کافی با این هنر- علم و عدم وجود مدیران و کارشناسان آشنا به این عرصه بدانیم. در چند دهه اخیر، باوجود منابع آموزشی، درجا زدن روابط عمومی در زمینه‌های گوناگون و عدم امکان رشد و اعتلای آن و یاری نگرفتن از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های روابط عمومی، برای شناسایی و پیشگیری از بحران‌های سازمانی و ملی و نقش نداشتن در حل آن، از عجایبی است که آسیب‌شناسی و رفع این اشکال جدی، بیشتر از عهده انجمن‌ها و نهادهای روابط عمومی برمی‌آید.

اندر احوال انجمن‌های روابط عمومی

واژه «انجمن» در گستره ادبیات قوی و غنی ایران، به فراوانی مشاهده می‌شود و در اشعار و نوشته‌های قدما نیز، بسیار به کار رفته است. شاید بد نباشد سری به کانون‌ها، انجمن‌ها و تشکیلاتی بزنیم که نامی از روابط عمومی و ارتباطات را یدک می‌کشند و ببینیم برای اعتلای روابط عمومی و جایگاه آن در ایران، عضویت درصد بالایی از شاغلان روابط عمومی‌ها در این انجمن‌ها و توجه و حمایت صنفی از خواسته‌ها و مطالبات آنان، آشنا کردن مدیران و مسئولان رده بالای کشور با روابط عمومی و کارکردهای آن در پیشگیری از بحران و حل آن و... چه کرده‌اند.

لزوم نزدیکی انجمن‌ها

در بسیاری از کشورهای جهان _ برخلاف ایران _ صرفا یک انجمن روابط عمومی وجود دارد و همان انجمن، با پوشش دادن درصد قابل توجهی از شاغلان و تحصیل‌کردگان روابط عمومی در آن کشور، عهده‌دار مسائل شغلی و صنفی و... این افراد می‌باشد.

این در حالی است که در ایران، این همسویی و همگرایی _ به شکلی واقعی _ کمتر مشاهده می‌شود و شاید هم، به همین دلیل باشد که شاهد تشکیل و حضور انجمن‌ها و نهادهای مشابه روابط عمومی هستیم. البته، این احتمال را نباید نادیده گرفت که شاید نگاه سنتی و عدم همسویی با شتاب تغییرات و تحولات نوین روابط عمومی در جهان، موجب شده باشد نسل‌های جدیدتر، برای دستیابی به روابط عمومی روز دنیا و تحقق اهداف مورد نظر خود، انجمن جدیدی را پایه‌ریزی کنند.

لزوم آشنایی مدیران با روابط عمومی

مسئله عدم درک شتاب تغییرات در جهان امروز و نداشتن جسارت لازم برای پذیرا شدن این تغییرات و بهره‌برداری به نفع مردم و کشور _ حتی در میان مدیران ارشد _ موجب وارد آمدن ضرر و زیان‌های بسیاری در سال‌های اخیر شده است و می‌توان گفت تاکید و تکیه‌بر فرمول‌ها و شیوه‌های سنتی در برخورد با مسائل اجتماعی و ارتباطی، منجر به بروز بحران‌هایی فراگیر می‌شود و هزینه‌های زیادی را به کشور تحمیل می‌کند. بنابراین، آشنایی مدیران ارشد با ظرفیت‌ها و کارکردهای روابط عمومی و تاثیر و نقش آن و چگونگی برخورد با بحران‌های گوناگون، می‌تواند یکی از وظایف و رسالت‌های اصلی انجمن‌های روابط عمومی در کشورمان به‌حساب آید. به یقین، پس از باور ظرفیت روابط عمومی در عرصه‌های ارتباطی توسط مدیران، مشکلاتی نظیر ارتقای جایگاه سازمانی روابط عمومی و پذیرش آن به‌عنوان مشاور مدیر و اتاق فکر سازمان، بسیار پذیرفتنی‌تر و قابل حل‌تر خواهد بود. یکی دیگر از مشکلات مبتلابه انجمن‌های روابط عمومی این است که در طول سال‌های فعالیت خود، بیشتر بر برگزاری سمپوزیوم و کنفرانس و... متمرکز بوده‌اند و از آنجا که تامین هزینه‌ها و کسب درآمد، برای ادامه فعالیت شان اجتناب‌ناپذیر است، چندان به کیفیت مباحث و مسائل مطرح شده، بازخوردهای آن و حتی ارزیابی میزان تاثیر این قبیل برنامه‌ها در وضعیت و سرنوشت روابط عمومی کشور، توجه کافی نداشته‌اند.

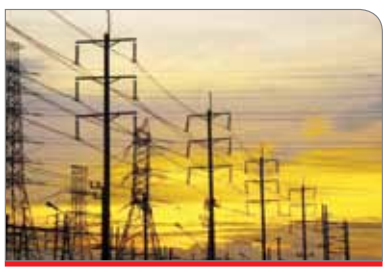
چند پیشنهاد

اگر بخواهیم روابط عمومی ایران را، در مسیر رشد و اعتلا ببینیم باید:

- همگرایی و همبستگی واقعی، در میان انجمن‌های موجود روابط عمومی برقرار شود.
- این انجمن‌ها نسبت به آسیب‌شناسی مشکلات و تلاش برای بهبود شرایط و جایگاه روابط عمومی در کشور اقدام کرده و حرکت مشترکی در این زمینه داشته باشند.
- نسبت به اتخاذ راهکارهای مناسب برای افزایش اعضای انجمن‌ها چاره‌ای بیندیشند تا بتوانند نمایندگی درصد بالایی از شاغلان و آموزش دیدگان روابط عمومی را داشته باشند.
- شناسایی مطالبات صنفی شاغلان روابط عمومی و تلاش برای تحقق آن را وجهه همت خود قرار دهند و برای پیگیری مطالبات آنها از طریق مراجع مربوطه تلاش کنند.
- نظامنامه به روز و جامعی برای تصدی پست‌های روابط عمومی و فعالیت مدیران و شاغلان روابط عمومی و جایگاه و حیطه اختیارات و مسئولیت‌های روابط عمومی تدوین کنند تا از برخوردهای سلیقه‌ای یا انتصاب‌های غیراصولی مدیران روابط عمومی جلوگیری شود.
- یکی از مشکلات قابل توجه مردم کشور ما، نداشتن توان مناسب برای برقراری ارتباط با اطرافیان و دیگران است. به همین دلیل، باید با هدف نهادینه کردن هنر برقراری ارتباط درست و موثر با دیگران، انجمن‌های روابط عمومی با کمک وزارت آموزش و پرورش و تهیه کتاب‌های درسی، این ویژگی را از سنین پایین به دانش‌آموزان آموزش بدهند.

چهره

تشدید کنترل مصرف برق در ادارات تهران

با هدف تامین برق پایدار در استان تهران برنامه مدیریت بار در بخش اداری پایتخت و دو استان همجوار قم و البرز به‌صورت گسترده‌تری اجرایی می‌شود.

حبیب قراگوزلو در گفت‌وگو با مهر ضمن مهم خواندن تغییر ساعت اداری طبق مصوبه هیأت وزیران افزود: اجرای این مصوبه نقش بسیار زیادی در کاهش مصرف برق بخش اداری خواهد داشت و در کنار آن نیز با ارائه آموزش‌های عمومی و تخصصی نسبت به مدیریت بار در این بخش می‌توانیم میزان قابل توجهی صرفه‌جویی در مصرف برق داشته باشیم.

وی با اشاره به تاثیرگذاری اقدامات ساده مدیریت مصرف، گفت: خاموش کردن یک لامپ اضافه به‌طور متوسط ۲۰ وات صرفه‌جویی به همراه دارد، بنابراین هر کدام از حدود ۹ میلیون و ۲۰۰ هزار مشترک تحت پوشش این شرکت در پایتخت و استان‌های قم و البرز، یکی از لامپ‌های اضافی خود را خاموش کنند، با صرفه‌جویی انجام شده در هر ساعت، به میزان قابل توجهی می‌توان این انرژی را در بخش صنعت به کار گرفت.این مقام مسئول با اشاره به آمار ۶ ماهه نخست سال گذشته اضافه کرد: بر اساس آمارهای موجود در سال گذشته مصرف برق کشور، در بخش صنعتی با رشد ۷.۶ درصدی و سایر مصارف با رشد ۳.۲ درصدی همراه بود و همچنین مصرف بخش خانگی با برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های تشویقی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲ درصد کاهش را نشان داد که حاکی از موفقیت اجرای طرح‌های وزارت نیرو در زمینه مدیریت مصرف است.

قراگوزلو اضافه کرد: دوره فراگیر گرم سال در کشور ما از خرداد آغاز می‌شود و تا پایان شهریور ادامه دارد. گرمای هوا در این ایام و فعالیت لوازم خنک‌کننده بار شبکه را ۴۳ درصد افزایش می‌دهد، بنابراین ضروری است برای حفظ پایداری شبکه برق و همین‌طور رفاه و آسایش خود و هموطنانمان در مصرف برق صرفه‌جویی کنیم.

به گفته این مقام مسئول چنین اقدامی باعث می‌شود محدودیت‌های برق در بخش تولید کشور کاهش پیدا کند و چرخ‌های تولید و اشتغال کشور متوقف نشوند.

وی با اشاره به سامانه برق من و اطلاعات جامع آن اضافه کرد: این سوال برای برخی وجود دارد که چگونه می‌توانیم میزان مصرف برق خود را بدانیم و آیا مطابق الگوی مصرف هستیم یا خیر یا اینکه مصرف برق ما در دوره گرم سال قبل چه میزان بوده است که مصرفمان را نسبت به آن کاهش دهیم و مشمول دریافت پاداش شویم. همه این اطلاعات در سامانه برق من به آدرس https: //bargheman.com یا نصب اپلیکیشن «برق من» بر روی گوشی هوشمند تلفن در دسترس است.

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای تهران در خاتمه اضافه کرد: از تمامی مشترکان خواهشمندیم با تنظیم سامانه‌های سرمایشی روی دمای آسایش ۲۴ درجه سانتیگراد، استفاده از دور کند در کولرهای آبی و خودداری از استفاده از وسایل برقی پرمصرف همچون جاروی برقی، ماشین لباسشویی و اتو در ساعت‌های میانی روز یا ساعت‌های اولیه شب، مثل همیشه یاری‌رسان صنعت برق برای تامین برق مطمئن و پایدار مشترکان باشند.

سرنوشت کروزهای جام جهانی قطر

کروز وطنی در آب ماند

پیش از برگزاری جام جهانی در قطر، بخش خصوصی در ایران توانست نسبت به تامین دو فروند کشتی کروز برای جابه‌جایی مسافران از ایران به قطر اقدام کند و قرار بر این بود که این دو فروند کروز از بندر بوشهر علاقه‌مندان به تماشای مسابقات جام جهانی را به دوحه برسانند اما در آستانه آغاز جام جهانی، قطر اعلام کرد که در پذیرش کشتی‌های کروز محدودیت دارد و اجازه جابه‌جایی مسافر به کشتی‌های کروز را نداد. پس از آن هر چند قرار شد از این کروزها برای سفرهای دریایی خارجی و گردشگری بین جزایر داخلی استفاده شود اما خبری از سفرهای دریایی با کروز وطنی نشد و حالا معاون سازمان بنادر و دریانوردی می‌گوید: یکی از این کشتی‌های کروز در بوشهر و دیگری در بندر عباس بلااستفاده مانده است.

این کروزها اموال بخش خصوصی هستند

علی نازی، معاون سازمان بنادر درباره آخرین وضعیت دو فروند کشتی کروز در آب‌های ایران اظهارکرد: این دو فروند کشتی کروز از اموال بخش خصوصی هستند، در ید دولت نیستند که بتوانیم برای بکارگیری این کشتی‌های کروز در سفر و گردشگری دریایی برنامه‌ریزی داشته باشیم اما در طول یک سال گذشته تسهیلاتی برای مالک این دو فروند کشتی کروز فراهم کرده‌ایم.

نازی در گفت‌وگو با ایلنا با بیان اینکه درحال‌حاضر یکی از این کشتی‌های کروز در بوشهر و دیگری در بندر عباس بلااستفاده مانده است، تاکید کرد: ظرفیت یکی از این کروزها ۶۸۰ صندلی با ظرفیت پذیرش ۱۲۰ خودرو است و کشتی کروز سانی هم به‌صورت هتلینگ است و ظرفیت بیشتری دارد و در ایران تنها کشتی‌های کروز محسوب می‌شوند.

احتمالا برای مالک عدم استفاده از این دو فروند کشتی کروز به صرفه‌تر است، درحالی‌که کشتی چه حرکت کند و چه بلااستفاده بماند هزینه نگهداری قابل توجهی دارد و در شرایطی که از آن استفاده نشود تنها هزینه سوخت موتور از مجموع هزینه‌ها کسر می‌شود.

معاون سازمان بنادر با بیان اینکه تسهیلات خوبی برای استفاده از این کشتی‌ها در نظر گرفتیم، گفت: از جمله این تسهیلات، تسهیلگری در بخش تعمیرات و تعرفه‌ها بوده و همچنین در بخش تخصیص سوخت یارانه‌ای مصوباتی داشتیم و رایزنی و مذاکرات با کشورهای حاشیه خلیج‌فارس انجام شد تا با استفاده از این کشتی‌ها خط مسافری منظم برقرار شود. با وجود این تعدد تسهیلات و مشوق‌ها باید بخش خصوصی برای فعالیت در این حوزه عزم و اراده داشته باشد و سازمان بنادر به‌عنوان دولت وظایف خود را برای تسهیلگری انجام داده است.

نازی ادامه داد: البته ناگفته نماند هنوز با توجه به این مصوبات انجام شده و تفاهمات انجام شده اما هنوز تخصیص سوخت یارانه‌ای تخصیص داده نشده و نمی‌دانیم علت مخالفت وزارت نفت چه بوده و چرا به اجرا نمی‌رسد اما تمام موافقتنامه‌ها و مصوبات صورت پذیرفته و اجرای این مصوبه ۸۰ درصد بر نرخ تمام شده سفرهای دریایی اثر می‌گذارد به طوریکه قرار بر این است با اجرای این مصوبه ۸۰ درصد سوخت مورد مصرف یارانه‌ای و ۲۰ درصد به‌صورت بانکرینگ تامین شود.

ظرفیت‌های دست نخورده

خرداد سال گذشته در جریان مذاکرات ایران و قطر برای همکاری در جام جهانی ۲۰۲۲ و با توجه به محدودیت اقامتگاه در کشور میزبان، مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی اعلام کرد که «ایران از جزیره کیش، جام جهانی فوتبال را پشتیبانی می‌کند و قرار است همه ظرفیت‌های رفاهی، اعم از هتل‌ها و اقامتگاه‌های گردشگری و نیز امکانات دریایی در استان هرمزگان در جام جهانی ۲۰۲۲ قطر در اختیار مسافران قرار گیرد. یکی از امکانات دریایی ایران کشتی مسافری و گردشگری «سانی» است. این کشتی با ظرفیت‌های قابل قبول آماده خدمت‌رسانی به مسافران جام جهانی ۲۰۲۲ در قطر است.»

رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی هم گفته بود: «ایرانی‌ها می‌توانند صبح با استفاده از کشتی کروز به قطر مسافرت کنند و بازی مورد نظرشان را تماشا کنند و شب به کشور برگردند.»

بااین‌همه در آخرین روزهای پیش از آغاز جام جهانی خبر لغو سفر با کروز ایران به قطر اعلام شد. سپس سرپرست اداره کل امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی با اشاره به حذف سفرهای دریایی ایران به قطر برای دوره بازی‌های جام‌جهانی گفت: این سازمان اکنون تمام توان خود را برای بعد از جام جهانی متمرکز کرده که خط بوشهر-قطر استمرار پیدا کند.

مهدی فرمهینی فراهانی ۲۲ آبان سال گذشته در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به حذف سفرهای دریایی ایران به قطر برای دوره بازی‌های جام‌جهانی، اظهار کرد: سازمان بنادر و دریانوردی اکنون تمام توان خود را برای بعد از بازی‌های جام جهانی متمرکز کرده که خط بوشهر-قطر استمرار پیدا کند و مسافران بتوانند در این مسیر جابه‌جا شوند.

وی درباره خط بوشهر-قطر توضیح داد: این خط پیش‌ازاین وجود نداشت؛ عامل مهمی در برقراری خط‌های مسافری وجود دارد و آن هم موضوع سوخت است، که با نرخ بانکرینگ و آزاد محاسبه می‌شد؛ البته امسال با کمک وزارت میراث فرهنگی و همکاری سازمان بنادر، اتفاق خوبی افتاد و موضوع سوخت شناورها مرتفع شد و الان برای سرمایه‌گذار جذابیتی دارد که وقتی می‌خواهد خط مسافری را راه بیندازد، دیگر موضوع سوخت برایش چالش و دغدغه نیست، زیرا به‌صورت یارانه‌ای به شناورها سوخت تخصیص‌یافته که باعث می‌شود بسیاری از هزینه‌هایشان کم شده و سفر برایشان صرفه اقتصادی داشته باشد.

سرپرست اداره کل امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی افزود: این کشتی‌ها روپکس هستند و یک رمپ دارند که تریلی، کامیون و کانتینر را روی اسکله می‌گذارند و می‌توانند مسافر و خودرو جابه‌جا کنند، البته ترانزیت کالا با این مدل کشتی‌ها صرفه اقتصادی ندارد و این کشتی‌ها به‌صورت پیش‌فرض مسافر جابه‌جا می‌کنند که مسافر می‌تواند با خودروی خود هم جابه‌جا شود. با راه‌اندازی سفرهای بوشهر به قطر، افراد می‌توانند با این کشتی‌ها به قطر رفته به ایران برگردند یا از قطر به ایران بیایند و برگردند.

فراهانی با بیان اینکه سفرهای دریایی بوشهر به قطر بستگی به فعالیت آژانس‌های مسافرتی دارد که چطور بخواهند مسافران را جابه‌جا کنند، گفت: وظیفه اصلی سازمان بنادر در حوزه مسافری، بحث ساخت اسکله و پایانه مسافری استاندارد و پایین آوردن یک‌سری از تعرفه‌های دریایی و بندری است و سازمان بنادر تامین کشتی را بر عهده ندارد؛ سرمایه‌گذار باید ببیند یک خط دریایی برایش صرفه اقتصادی دارد یا نه، البته ما در حوزه مسافری، نازل‌ترین تعرفه‌ها را داریم.

سخن پایانی

درحالی‌که مسئولان وزارت راه و شهرسازی بارها از تلاش برای راه‌اندازی خطوط دریایی برای بازی‌های جام جهانی خبر داده بودند، در نهایت، اعلام شد سفرهای دریایی برای جام جهانی، لغو شده است تا فرصت خوبی که برای توسعه سفرهای دریایی در کشور پیش آمده بود و امکان سفر ارزان برای تماشای بازی‌های جام جهانی عملا بدون نتیجه بماند. نکته قابل توجه اینکه کشتی کروز ایران که قرار بود جابه‌جایی مسافران جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قطر را برعهده بگیرد با وجود صرف سرمایه بالا، در آب‌های جنوب کشور جا خوش کرده است.